



รายงานประจำปี ๒๕๕๑

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

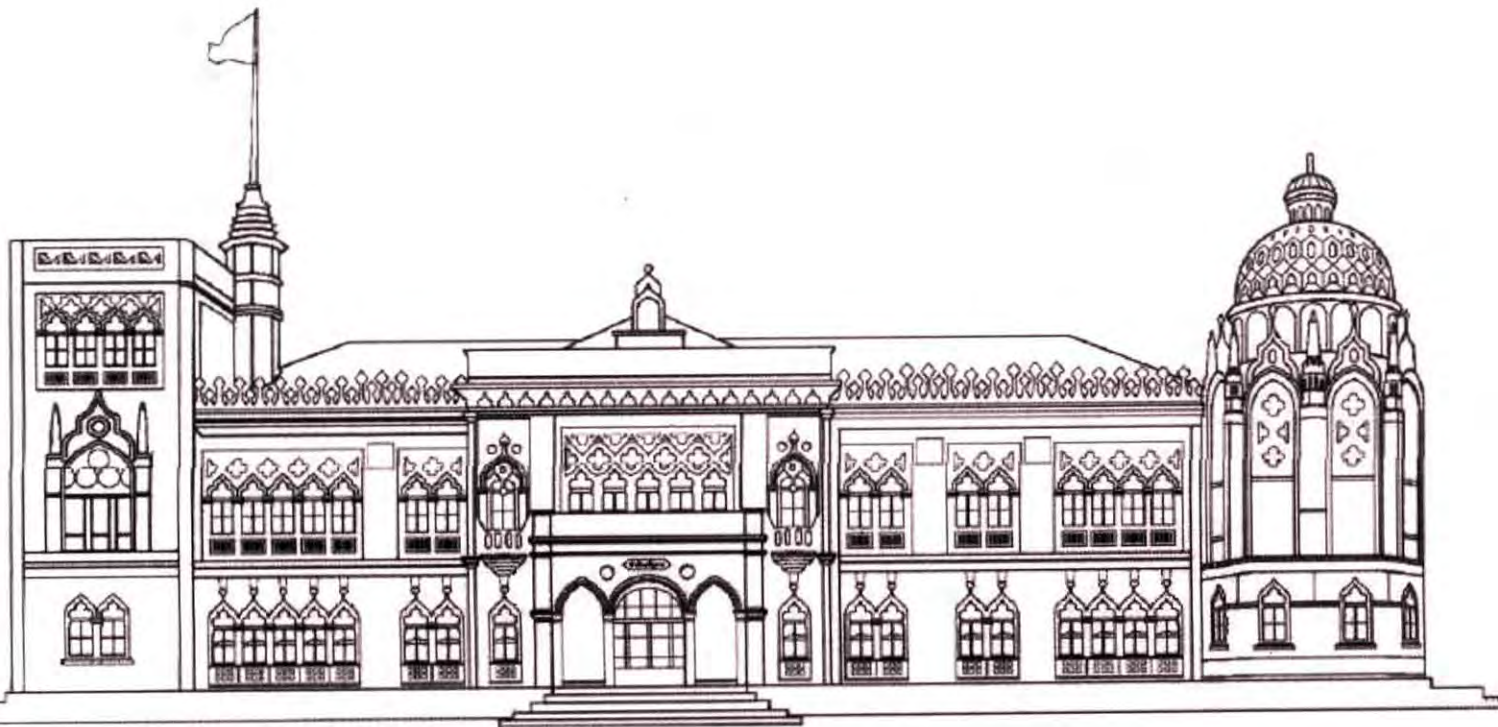


3961182626



รายงานประจำปี ๒๕๕๐

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

สารบัญ

| | หน้า |
|--|------|
| สารประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ | ๕ |
| สารประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร | |
| - สาขาการแพทย์และสาธารณสุข | ๖ |
| - สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศและ สาขาสังคมการบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย | ๗ |
| - สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร | ๘ |
| - สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ | ๙ |
| คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ | ๑๐ |
| คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร | |
| - สาขาการแพทย์และสาธารณสุข | ๑๖ |
| - สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ | ๑๗ |
| - สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร | ๑๘ |
| - สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ | ๑๙ |
| - สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย | ๒๐ |
| สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ | ๒๔ |
| รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ | ๒๗ |
| ภาคผนวก | ๖๑ |
| - ภาคผนวก ๑ (๑) | ๖๒ |
| - ภาคผนวก ๑ (๒) | ๖๔ |
| - ภาคผนวก ๑ (๓) | ๖๕ |
| - ภาคผนวก ๒ | ๗๑ |
| - ภาคผนวก ๓ | ๗๔ |
| - ภาคผนวก ๔ | ๗๖ |
| - ภาคผนวก ๕ | ๘๐ |
| - ภาคผนวก ๖ | ๘๓ |
| - ภาคผนวก ๗ | ๘๖ |
| - ภาคผนวก ๘ | ๙๓ |

เปิดเผยเป็นหลัก



ปกปิดเป็นข้อยกเว้น



สาร

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ครบสิบเอ็ดปี เมื่อวันที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา โดยหลักการของกฎหมายที่มุ่งหมายในการสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นนี้ ถือเป็นบรรทัดฐานสำคัญซึ่งรัฐบาล ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้กำหนดหลักการของการทำงานไว้ด้วย “หลัก ๔ ป.” อันประกอบด้วย โปร่งใส เป็นธรรม ประหยัด และประสิทธิภาพ

ดังนั้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในฐานะองค์กรหลักที่ได้รับมอบหมายจากรัฐบาลในการติดตามประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐโดยมีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกสำคัญในการติดตามตรวจสอบและประเมินว่าองค์กรภาครัฐมีความโปร่งใสมากน้อยเพียงใด จะต้องดำเนินการอย่างจริงจังที่จะผลักดันให้เจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้บรรลุวัตถุประสงค์ในการสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในหน่วยงานภาครัฐ หากเราสามารถสร้างให้เกิดความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของทุกฝ่ายได้ ผมเชื่อว่าจะช่วยลดช่องทางและโอกาสของการทุจริตลงได้มาก ขณะเดียวกันก็จะเป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพด้วย ในการก้าวเข้าสู่ทศวรรษที่ ๒ ของการบังคับใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ ผมขอฝากทุกท่านว่า ความสำเร็จของการบังคับใช้กฎหมายจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือร่วมใจจากหน่วยงานของรัฐทุกภาคส่วนในการทำหน้าที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐด้วยความครบถ้วน ถูกต้อง เพื่อสร้างรากฐานของการเป็นสังคมไทยที่โปร่งใส ขณะเดียวกันประชาชนเองก็ตระหนักถึงสิทธิและหน้าที่ในการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบความโปร่งใสหน่วยงานของรัฐอย่างจริงจังเพื่อให้ประเทศสามารถพัฒนาไปอย่างมั่นคงแข็งแรงสืบไป

(รองศาสตราจารย์ อธิภัทร์ เสรีรังสรรค์)
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



สาร

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาการแพทย์และสาธารณสุข

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๕ ได้กำหนดให้ข้อมูลข่าวสารของราชการบางอย่างที่หน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่รัฐ อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ อาทิ ข้อมูลรายงานทางการแพทย์ หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคล เป็นต้น ทั้งนี้ การพิจารณาวินิจฉัยว่าข้อมูลข่าวสารทางการแพทย์และสาธารณสุขใดควรเปิดเผยหรือไม่นั้น ต้องคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะของเอกชนที่เกี่ยวข้องเป็นหลัก ซึ่งต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณาอย่างรอบคอบและเที่ยงธรรมตามที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติไว้

ในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีอายุครบ ๑๑ ปี ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องคงเข้าใจหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมายข้อมูลข่าวสารอย่างถ่องแท้และมีทัศนคติเปิดกว้างมากขึ้น เพื่อให้ประชาชนได้รับการตอบสนองต่อสิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป

(ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาการแพทย์และสาธารณสุข



สาร

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศและ สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้ กฎหมาย

ในแต่ละปีที่ผ่านมาได้มีเรื่องอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารสู่การพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ผมและกรรมการวินิจฉัยฯ ทุกคนเห็นถึงคุณค่าและประโยชน์ของกฎหมายฉบับนี้เป็นอย่างมากที่มีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนจากการที่ไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ การพิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์แต่ละเรื่องต้องใช้ดุลยพินิจด้วยความระมัดระวัง ความละเอียดรอบคอบและเป็นธรรม ตามหลักการ “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น” ให้มากที่สุด

ในโอกาสที่ครบ ๑๑ ปี ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่า พระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือในการสนับสนุน ส่งเสริมให้สังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนส่วนใหญ่มีโอกาสรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการของรัฐ เพื่อที่จะสามารถแสดงความคิดเห็นและสามารถใช้สิทธิทางการเมืองได้ถูกต้อง รวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารและตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐให้เป็นรัฐบาลที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส

(ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ)

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
และสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



สาร

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและ การเกษตร

ตลอดช่วงเวลา ๙ ปี ที่ผมได้รับความไว้วางใจให้มาทำหน้าที่ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร โดยได้ทำหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยคำอุทธรณ์ในส่วนที่เกี่ยวข้องไปจำนวนไม่น้อย จากประสบการณ์ที่ผ่านมาพบว่า สาเหตุสำคัญของการอุทธรณ์ส่วนใหญ่เป็นเรื่องของการใช้สิทธิของประชาชนเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐเป็นสำคัญ ซึ่งถือเป็นมิติใหม่ที่ประชาชนได้พยายามเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครองประเทศ โดยใช้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่ถูกต้องจากภาครัฐเป็นเครื่องมือที่สำคัญ ปรากฏการณ์เหล่านี้ได้สะท้อนให้เห็นแนวโน้มของการพัฒนาทางการเมืองของประเทศที่มีความเป็นประชาธิปไตยที่เข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนโดยรวมมากขึ้น สิ่งต่างๆ เหล่านี้ยากที่จะเกิดขึ้น หากไม่มีพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการใช้สิทธิรับรู้ของประชาชน

นอกจากนี้ ผมยังเห็นว่าการใช้สิทธิของภาคประชาชนอย่างถูกต้องเหมาะสม ขณะเดียวกับที่เจ้าหน้าที่รัฐเองก็เปิดใจยอมรับการใช้สิทธิของประชาชนและตอบสนองสิทธิของประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารราชการอย่างจริงจัง นอกจากส่งผลดีต่อการพัฒนาประเทศโดยรวมแล้ว ยังจะทำให้การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งในระบบราชการ ลดลงได้ไม่ยากด้วย

(ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล)

ประธานกรรมการวินิจฉัยเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร



สาร

ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

ในปี ๒๕๕๑ ที่ผ่านมา คณะกรรมการการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศได้มีการพิจารณาและวินิจฉัยเรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรวม ๒ เรื่อง คือ เรื่องเกี่ยวกับใบกำกับภาษี และการขอคืนภาษีสรรพสามิต แม้จะมีการอุทธรณ์ในเรื่องที่เกี่ยวข้องเข้ามาไม่มากนัก คณะกรรมการวินิจฉัยฯ สาขาเศรษฐกิจฯ ก็ได้ใช้ดุลยพินิจพิจารณาเรื่องต่างๆ อย่างละเอียด รอบคอบ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบกัน เพื่อให้มีความถูกต้องและเหมาะสมตามหลักการของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ว่า “เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น ให้มากที่สุด”

ในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารฯ มีผลบังคับใช้มากกว่า ๑๑ ปี ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าทั้งหน่วยงานของรัฐและประชาชนจะรู้และปฏิบัติตาม รวมทั้งใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ ได้อย่างถูกต้อง อันเป็นการลดปัญหาการคอร์รัปชันและสร้างความโปร่งใสให้เกิดขึ้นในสังคมไทย เพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองและประเทศชาติต่อไป

(ศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ ไขวี่ไฉกุล)
ประธานกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



รองศาสตราจารย์ สิรภัทร์ เสรีรังสรรค์
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(มีนาคม ๒๕๕๐ - กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑)



นายจักรภพ เพ็ญแข
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
(กุมภาพันธ์ - กันยายน ๒๕๕๑)

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายจุลยุทธ หิรัญะวาสิต
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
กรรมการ



พลเอก วินัย ภัททิยกุล
ปลัดกระทรวงกลาโหม
กรรมการ



นายสุภรัตน์ ควัฒน์กุล
ปลัดกระทรวงการคลัง
กรรมการ



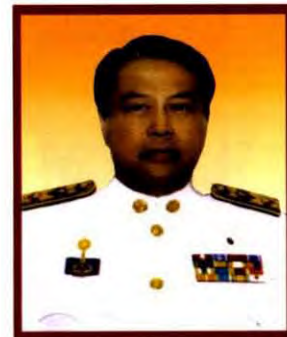
นายวีระศักดิ์ พุตระกูล
ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
กรรมการ



นายบรรพต ทงษ์ทอง
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
กรรมการ



นายศิริพล ยอดเมืองเจริญ
ปลัดกระทรวงพาณิชย์
กรรมการ



นายพงศ์ไพบม วาศภูติ
ปลัดกระทรวงมหาดไทย
กรรมการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



คุณพรทิพย์ จาละ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
กรรมการ



นายปรีชา วัชรากัย
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
กรรมการ



พลโท ศิรพงศ์ บุญพัฒน์
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
กรรมการ
(ตุลาคม ๒๕๕๐ - พฤษภาคม ๒๕๕๑)



พลโท สุรพล เฟื่อนัยการ
เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ
กรรมการ
(พฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๑)



นายพิฑูร พุ่มทิรัญ
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กรรมการ



นายวุฒิพันธุ์ วัชรรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
กรรมการ



นายศิริชัย ไชติรัตน์
ผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
กรรมการ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กิตติศักดิ์ ปรกิติ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายขวัณชัย วตวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายครรชิต มาลัยวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นางจรี วิจิตรวาทการ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายชูชัย ศุภวงศ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นายเดชอุดม ไกรฤทธิ
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายทศพร ศิริสัมพันธ์
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายเชียรชัย ณ นคร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ



นายมานิจ สุขสมจิตร
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



นางวนิดา สักการโกศล
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
เลขานุการ



นายนคร เสรีรักษ์
ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ผู้ช่วยเลขานุการ



นางศิริกุล ปัญญาติลก
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๘ว
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาการแพทย์และสาธารณสุข



ศาสตราจารย์ จรัส สุวรรณเวลา
ประธานกรรมการ



นายวิชัย ไชควิวัฒน์
กรรมการ



ศาสตราจารย์ บุญตรี มีวงศ์อุโฆษ
กรรมการ



ศาสตราจารย์ แสง บุญเฉลิมวิภาส
กรรมการ



ศาสตราจารย์ อวุธ ศรีศุกรี
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ



ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ
ประธานกรรมการ



นางจิราพร มุนนาค
กรรมการ



นายประวิทย์ สุขวิบูลย์
กรรมการ



ศาสตราจารย์ ประสิทธิ์ เอกบุตร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร
กรรมการ

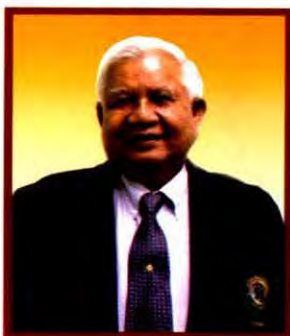


นายพรชัย ด่านวิวัฒน์
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร



ศาสตราจารย์ ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล
ประธานกรรมการ



ศาสตราจารย์ เกษม จันทรแก้ว
กรรมการ



ศาสตราจารย์พิเศษ สันทัต โรจนสุนทร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ สุนทร มณีสวัสดิ์
กรรมการ



ศาสตราจารย์ สมชาติ โสภณรัตนฤทธิ
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ



ศาสตราจารย์พิเศษ ประสิทธิ์ ไชวโกล
ประธานกรรมการ



ศาสตราจารย์พิเศษ ชมเพลิน จันทรเรืองเพ็ญ
กรรมการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธวัชชัย สุวรรณพานิช
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ นิพนธ์ พัวพงศกร
กรรมการ



นางสาวภัทรา สุกุลไทย
กรรมการ



นายวีระชัย เตชะวิจิตร
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ สathon รัตนไพจิตร
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



ศาสตราจารย์ วิเชียร วัฒนคุณ
ประธานกรรมการ และหัวหน้าคณะที่ ๑



นายขจิตถัย บุรุษพัฒน์
กรรมการ



นางแนนน้อย วิศวโยธิน
กรรมการ



นายพีรพล ไตรทศาวิทย์
กรรมการ



ร้อยโท วิรัช พันธุมะผล
กรรมการ



นายสมชาย หอมล่อ
กรรมการ



คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



ศาสตราจารย์ ศักดิ์ สونغชาติ
กรรมการ และหัวหน้าคณะที่ ๒



นายชัยรัตน์ มาประณีต
กรรมการ



นางธิดา ศรีไพพรรณ์
กรรมการ



ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราโมทย์ ประजनปัจจนิก
กรรมการ



นายพลูประโยชน์ ชัยเกียรติ
กรรมการ



พลเอก สุพิทย์ วรอุทัย
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



รองศาสตราจารย์ สมยศ เชื้อไทย
กรรมการ และหัวหน้าคณะที่ ๓



นายธรรมรักษ์ การพิศิษฐ์
กรรมการ



ศาสตราจารย์ ปรีดี เกษมทรัพย์
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ วรเจตน์ ภาศิริรัตน์
กรรมการ



นายสุพจน์ ไพมูลย์
กรรมการ



นายอีกหาญ ไตมรงค์ดี
กรรมการ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย



นายวัฒนา รัตนาจิตร
กรรมการ และหัวหน้าคณะที่ ๔



นายจ่านง เฉลิมจัตร
กรรมการ



นางมัลลิกา คุณวัฒน์
กรรมการ



รองศาสตราจารย์ มนตรี
รูปสุวรรณ
กรรมการ

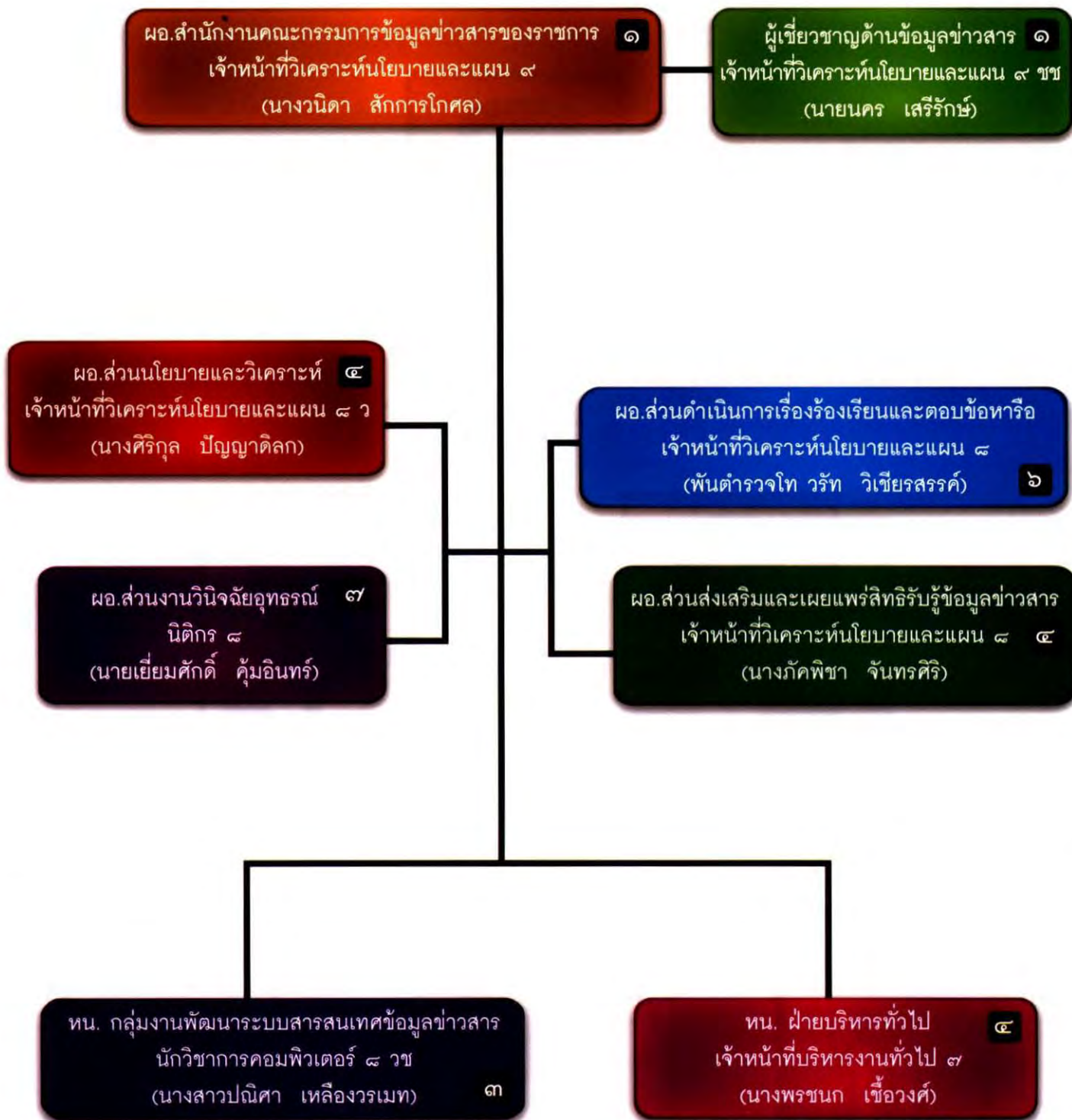


ศาสตราจารย์พิเศษ เรวัต จ่าเฉลิม
กรรมการ



พลเอก วิจิต บุญยะวัฒน์
กรรมการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ



รวม ๓๐ อัตรา

ข้อมูล ณ วันที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เปิดเผยเป็นหลัก



ปกปิดเป็นข้อยกเว้น

ต้นฉบับเป็นหน้าว่าง

รายงานการปฏิบัติตาม

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐



ที่ นร ๐๑๐๘/๓๒๗๓

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๒ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑

ด้วยพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๒๘ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีอำนาจหน้าที่สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานของรัฐ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เสนอแนะในการตราพระราชกฤษฎีกา และการออกกฎกระทรวง หรือกฎระเบียบของคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพิจารณาให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนของบุคคลกรณีกล่าวโทษหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม แต่อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) เป็นองค์กรระดับนโยบายสูงสุดในการกำกับดูแลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) เป็นหน่วยงานด้านธุรการและวิชาการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกิจกรรมและแผนงานในการส่งเสริมสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนภายใต้นโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตลอดระยะเวลา ๑๑ ปีที่ผ่านมา แม้การดำเนินการในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จะประสบปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งทางด้านงบประมาณที่ได้รับน้อยมากในแต่ละปี และข้อจำกัดของอัตรากำลังของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นองค์กรสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการและวิชาการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทำให้ไม่สามารถนำนโยบายสำคัญของคณะกรรมการในหลายๆ เรื่องไปปฏิบัติได้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้พยายามแก้ไขปัญหามาในเชิงโครงสร้างเหล่านี้ ด้วยการมุ่งหน้าสู่การดำเนินการในเชิงรุกที่มีการใช้งบประมาณไม่มากนักให้มากขึ้น โดยการออกตรวจแนะนำหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาและแนะนำการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายทั้งในระดับรัฐมนตรี คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างต่อเนื่องทุกปี การให้หน่วยงานรัฐรายงานผลการปฏิบัติตามคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทุกปี การร่วมมือกับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปสู่ภาคปฏิบัติ เช่น การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำเรื่องระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา และได้ขยายไปสู่การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในปี ๒๕๕๑ เพื่อให้ผู้บริหารงานของหน่วยงานรัฐหันมาให้ความสำคัญและศึกษาทำความเข้าใจกับกฎหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้น และไม่เกิดปัญหาการไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย เช่น การไม่ยอมปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างที่เคยเกิดขึ้นที่หน่วยงานการรถไฟแห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดราคาในโครงการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยในปี ๒๕๔๘ แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วันตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒

และยังได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้ยกอุทธรณ์ โดยเห็นว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมิใช่ผู้เสียหาย และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ใช้อำนาจวินิจฉัยตามที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจขั้นต้นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลของคำวินิจฉัยย่อมเป็นที่สุด และผูกพันหน่วยงานรัฐที่จะต้องปฏิบัติ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้หน่วยงานรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยอีก เพื่อมิให้กระทบต่อเจตนารมณ์ของกฎหมายและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชน

จากผลของการพยายามดำเนินการในเชิงรุกในหลายด้านดังกล่าว ได้ช่วยให้การขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมาย ประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังคงจำเป็นต้องมุ่งหน้าดำเนินการในเชิงรุกต่อไปอีกอย่างต่อเนื่องภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ดังกล่าว

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงขอรายงานผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ แผนการดำเนินงาน ในปี ๒๕๕๒ และข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อคณะรัฐมนตรีมีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนี้

๑. ผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

๑.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการในการให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างต่อเนื่อง ในเรื่องการตรวจแนะนำการปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การกำหนดให้ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐเนื่องจากปี ๒๕๕๐ การดำเนินการเกี่ยวกับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของราชการ การจัดโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้น

๑.๒ การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้มีผลในทางปฏิบัติมากขึ้น ซึ่งขณะนี้ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการจัดทำร่างกฎหมายข้อมูลส่วนบุคคล เพื่อให้ครอบคลุมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลภาคเอกชนด้วย

๑.๓ การเฝ้าระวังรักษาสีทธิให้ประชาชน โดยให้ความสำคัญต่อการดำเนินการเพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงาน เกี่ยวกับเรื่องร้องเรียน เรื่องอุทธรณ์ และการตอบข้อหารือตามกฎหมาย เพื่อให้ประชาชนได้รับบริการที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๔ การเผยแพร่ความรู้ ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้องทั้งในด้านการปฏิบัติหน้าที่และการใช้สิทธิตามกฎหมาย

๑.๕ การดำเนินการด้านอื่นๆ เพื่อสนับสนุนการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐจากภาคประชาชน เช่น การจัดทำโครงการศึกษาวิจัยเพื่อกำหนดเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสภายใต้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่รัฐ และสามารถรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างถูกต้อง

ขณะเดียวกันก็มีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่จะมีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในองค์กร มีมาตรฐานและแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและสามารถลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ นอกจากนี้ ยังได้ดำเนินการให้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อให้สามารถบริการข้อมูลข่าวสารให้แก่ประชาชนได้รวดเร็วขึ้น และเพื่อให้สามารถรองรับต่อภารกิจที่เพิ่มมากขึ้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒. เป้าหมายการดำเนินการในปี ๒๕๕๒

เพื่อเป็นการผลักดันให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการสามารถดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการในปี ๒๕๕๒ ในเรื่องสำคัญ คือ การติดตามเร่งรัดการตรากฎหมาย ๒ ฉบับ การแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูล

ข่าวสารของหน่วยงานรัฐ การสร้างหน่วยงานตัวอย่างการขยายผลกำหนดให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น เป็นต้น

๓. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

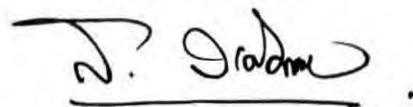
ในการดำเนินการด้านต่างๆ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดังกล่าว ได้พบปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐที่สำคัญหลายประการ โดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่รัฐและการไม่ให้ความสำคัญต่อการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย แม้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ดำเนินการมาตรการเชิงรุกในหลายๆ ด้านอย่างต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่รัฐเกิดความตื่นตัวในการปฏิบัติตามกฎหมายมากขึ้นมาโดยตลอดก็ตาม ก็ยังปรากฏมีหน่วยงานรัฐที่ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามกฎหมายอยู่เนืองๆ เช่น การไม่จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสารฯ การพยายามผลักดันให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามมิให้หน่วยงานรัฐฟ้องเป็นคดีปกครองแก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทบต่อสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนทั้งสิ้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อขอให้มมีมติในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

๓.๑ ให้หน่วยงานของรัฐในทุกระดับ ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดูแลและกำชับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติได้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัด เพื่อให้ประชาชนสามารถใช้สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วมากขึ้น

๓.๒ การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ และต้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยเคร่งครัด หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี เนื่องจากยังปรากฏมีหน่วยงานรัฐบางแห่งได้พยายามขอให้มีการเสนอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ ดังนั้น เพื่อมิให้เป็นการกระทบเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารราชการ จึงเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติเน้นย้ำอีกครั้ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ - ๒ และให้ความเห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามข้อ ๓ ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ



(นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย)

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ฝ่ายเลขานุการฯ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๒๙๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

รายงานผลการดำเนินงานของ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี ๒๕๕๐

สรุป

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) เป็นองค์กรระดับนโยบายสูงสุดในการกำกับ ดูแลการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) เป็นหน่วยงานด้านธุรการและวิชาการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบกิจกรรม และแผนงานในการส่งเสริมสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนภายใต้นโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ตลอดระยะเวลา ๑๑ ปีที่ผ่านมา แม้การดำเนินการในการขับเคลื่อนพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะประสบปัญหาอุปสรรคมากมาย ทั้งทางด้านงบประมาณที่ได้รับน้อยมากในแต่ละปี และข้อจำกัดของอัตรา กำลังของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นองค์กรสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะฝ่ายเลขานุการ และวิชาการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำให้ไม่สามารถนำนโยบายสำคัญของคณะกรรมการในหลายๆ เรื่องไปปฏิบัติได้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้พยายามแก้ไขปัญหามาในเชิงโครงสร้างเหล่านี้ ด้วยการมุ่งหน้าสู่การดำเนินการในเชิงรุกที่มีการใช้งบประมาณไม่มากนักให้มากขึ้น โดยการออกตรวจและแนะนำหน่วยงานทั้งส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น เพื่อรับทราบปัญหาและแนะนำการปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งในระดับรัฐมนตรี คณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ และเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างต่อเนื่องทุกปี การร่วมมือ กับหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อนำนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไปสู่ภาคปฏิบัติ เช่น การนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อมอบหมายให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำเรื่องระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นมา และได้ขยายไปสู่การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นในปี ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นผลให้ผู้บริหารงานของหน่วยงานรัฐหันมาให้ความสำคัญ และศึกษาทำความเข้าใจกับกฎหมายเพื่อให้สามารถปฏิบัติ ให้ถูกต้องตามกฎหมายมากขึ้น ทำให้ลดภาระของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจ แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐทั่วประเทศไปได้มาก นอกจากนี้ ในส่วนของภาคประชาชนก็มีการดำเนินการเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่ภาคประชาชน ด้วยการสร้างเครือข่ายผู้นำชุมชนในภูมิภาคต่างๆ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับไปขยายผลต่อ

แม้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พยายามดำเนินการในเชิงรุกในหลายด้าน แต่ก็ยังไม่สามารถ ขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายให้เกิดประสิทธิภาพในระดับที่น่าพอใจนัก เพราะความร่วมมือเหล่านี้ยังดำเนินการได้ไม่ ต่อเนื่องและไม่สม่ำเสมอ โดยเฉพาะในภาคประชาชนซึ่งการดำเนินการต่างๆ ต้องได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจำนวนหนึ่งด้วย แต่ด้วยข้อจำกัดทางด้านงบประมาณทำให้การดำเนินการ ขาดความต่อเนื่องและไม่ทั่วถึงทั้งประเทศ

สำหรับในส่วนหน่วยงานรัฐเองก็ยังมีปัญหาในเชิงความรู้ความเข้าใจอยู่มากในหลายหน่วยงาน ทำให้เกิดกรณี การไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีกันอยู่บ่อยครั้ง เช่น กรณีที่เกิดขึ้นที่หน่วยงานการรถไฟ แห่งประเทศไทย ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการประกวด ราคาในโครงการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทยในปี ๒๕๔๘ แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย ภายใน ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ และยังได้ยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารต่อศาลปกครอง เพื่อขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว ซึ่งต่อมาศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาให้ยกอุทธรณ์ โดยเห็นว่าการรถไฟแห่งประเทศไทยมิใช่ผู้เสียหาย และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ใช้อำนาจวินิจฉัย ตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร จึงเป็นการควบคุม ตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจขั้นต้นของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ผลของคำวินิจฉัยย่อมเป็นที่สุดและผูกพันหน่วยงานรัฐที่จะต้องปฏิบัติ

ในเรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นว่า หน่วยงานรัฐบางแห่งยังไม่เข้าใจถึงสิทธิของประชาชน และหน้าที่ของเจ้าหน้าที่รัฐที่จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายมากนัก จึงได้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้น และเพื่อมิให้มีเหตุการณ์เช่นนี้อีก จึงได้นำเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติห้ามหน่วยงานรัฐฟ้องคดีทางปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอีก

จากผลของการพยายามดำเนินการในเชิงรุกในหลายด้านดังกล่าว ได้ช่วยให้การขับเคลื่อนการบังคับใช้กฎหมายประสบความสำเร็จในระดับหนึ่งเท่านั้น คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังคงจำเป็นต้องมุ่งหน้าดำเนินการในเชิงรุกต่อไปอีกอย่างต่อเนื่องภายใต้ข้อจำกัดที่มีอยู่ดังกล่าว

ในส่วนของการดำเนินงานทั่วไป ในปี ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มอบนโยบายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินกิจกรรมตามแผนงานโครงการต่างๆ ภายใต้งบประมาณที่มีอยู่ โดยมีผลการดำเนินงานที่สำคัญดังนี้

๑. การสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ
๒. การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ
๓. การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐
๔. การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย
๖. ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ
๗. การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมาย ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ
๘. การพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ
๙. การตอบข้อหารือการปฏิบัติตามกฎหมาย
๑๐. การพิจารณาดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
๑๑. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

(รายละเอียดตามตารางที่แนบ)

การดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในปี ๒๕๕๑ ดังกล่าว เป็นการผลักดันนโยบายจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม ในการส่งเสริมสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน และการส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่หน่วยงานของรัฐต้องให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยมีสัมฤทธิ์ผลของการดำเนินกิจกรรมเป็นที่ประจักษ์ ดังนี้

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-------|---|----------|---|
| ๑. | การสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ๑.๑ การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่นและการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด | ๓๕๐,๐๐๐ | - สำนักงานจังหวัดและส่วนราชการประจำจังหวัดใน ๒๐ จังหวัด ๔๐ หน่วยงาน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน ๑๒๐ หน่วยงาน สามารถปรับปรุงการดำเนินงานด้านข้อมูลข่าวสารให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น เมื่อเทียบสัดส่วนจากจำนวนหน่วยงานของรัฐกว่า ๔,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ ยังดำเนินการได้ |

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-----------|--|---------------|---|
| | | | <p>ไม่มากนัก ประมาณร้อยละ ๓ เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณ</p> <ul style="list-style-type: none"> - ส่วนราชการ/จังหวัดที่ได้ผ่านการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในปี ๒๕๕๐ ว่าเป็นหน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ ๒๕ หน่วยงาน และ ๕๓ หน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์รวมทั้งสิ้น ๗๘ หน่วยงาน โดยร้อยละของการปฏิบัติเมื่อเทียบสัดส่วนจากจำนวนหน่วยงานที่อยู่ในระบบการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร. จำนวน ๒๑๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๗ ให้มีการปรับปรุงศูนย์ข้อมูลข่าวสารที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ และมีความสามารถในการดำเนินการบริหารจัดการศูนย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น |
| | <p>๑.๒ การจัดโครงการทดสอบความรับรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐</p> | <p>๕๐,๐๐๐</p> | <ul style="list-style-type: none"> - ในปี ๒๕๕๐ มีผู้เข้ารับการทดสอบจำนวนทั้งสิ้น ๒๑๕ คน มีผู้ที่มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีจำนวน ๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๗๒ - ในปี ๒๕๕๑ มีผู้เข้ารับการทดสอบจำนวนทั้งสิ้น ๑๙๔ คน มีผู้ที่มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีจำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔๔ - เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานรัฐและเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ กระทรวง กรม และจังหวัดต่างๆ จำนวน ๔๘๐ คน มีความตื่นตัวในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น - ผู้บริหารทุกระดับให้ความสำคัญในการบริหารหน่วยงานในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น |
| <p>๒.</p> | <p>การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ</p> | <p>-</p> | <p>การกำหนดให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินงานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพหน่วยงานรัฐ ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ทำให้เกิดความตื่นตัวในการปรับปรุงการทำงานอย่างขนานใหญ่ในหน่วยงานรัฐทุกแห่ง</p> |

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-------|--|-------------------------|---|
| ๓. | การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ | - | <ul style="list-style-type: none"> - มีการปรับปรุงกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีความเป็นปัจจุบันและมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น - ประชาชนสามารถเข้าใจและรู้จักใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในการเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานภาครัฐมากขึ้น (อยู่ระหว่างการพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรี) |
| ๔. | การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล | - | <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนได้รับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นการคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ - ภาคเอกชนจะมีความสะดวกในการทำการค้าระหว่างประเทศเพิ่มมากขึ้นเนื่องจากการสร้างมาตรฐานของการคุ้มครองข้อมูลให้เทียบเท่ากับต่างประเทศ สร้างโอกาสและความเชื่อถือในระบบการค้าระหว่างประเทศ (อยู่ระหว่างการรอเสนอคณะรัฐมนตรี) |
| ๕. | การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัยโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกิจกรรมต่อเนื่องจากโครงการกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสและเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งได้ดำเนินการศึกษาวิจัยโดยงบประมาณในปี ๒๕๕๐ | - | <ul style="list-style-type: none"> - มีเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสเพื่อเป็นเกณฑ์ประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐต่างๆ โดยเน้นให้ประชาชนสามารถตรวจสอบภาครัฐได้ทั้งในเชิงข้อมูลและกระบวนการทำงาน |
| ๖. | ความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ ๖.๑ การประชุม APEC Electronic Commerce Steering Group : APEC ECSG ครั้งที่ ๑๗ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ สาธารณรัฐเปรู ๖.๒ การประชุม East Asia Workshop on Transparency and Integrity in the Water Sector ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ณ เมือง Quezen สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ | ๓๙๒,๐๐๐ (งบรายจ่ายอื่น) | <ul style="list-style-type: none"> - องค์ความรู้หลักการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามกรอบ APEC และมาตรฐานสากล ได้รับการเผยแพร่สู่หน่วยงานและสาธารณชน และสามารถดำเนินการปรับให้เข้ากับกฎหมายของไทยใช้เป็นเกณฑ์มาตรฐานในการปฏิบัติต่อไป ซึ่งจะสามารถบังคับใช้ได้จริง หลังจากกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลมีผลบังคับใช้ - มีส่วนร่วมกำหนดกิจกรรมภายใต้นโยบายด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศสมาชิก APEC - มีเครือข่ายการพัฒนาความรู้ด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารระดับนานาชาติ |

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-------|--|--|---|
| | ๖.๓ การประชุม 23 International Information Security Conference (SEC 2008) ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ ณ กรุงเทพมหานคร | | |
| ๗. | <p>การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ</p> <p>๗.๑ การประชุมสัมมนาเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น</p> <p>๗.๒ การเผยแพร่ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ ต่างๆ เช่น สื่อวิทยุ สื่อสิ่งพิมพ์ เป็นต้น</p> | <p>๑,๑๐๐,๐๐๐ (เดิมได้รับจัดสรรงบประมาณ จำนวน ๗๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่มีการประชุม กสร. ๓ ครั้งเนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงประธาน กสร. จึงได้นำเงินเบี้ยประชุม จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท มาจัดทำเป็นโครงการสัมมนาเผยแพร่เพิ่มเติม)</p> <p>๗๕๐,๐๐๐</p> | <p>- ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ใน ๑๕ จังหวัด ๑,๕๐๐ คน มีความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สามารถเป็นผู้เผยแพร่ความรู้/สิทธิ/หน้าที่ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการสู่ประชาชนในชุมชนได้ ส่งผลให้ประชาชนจำนวนมากทราบถึงสิทธิ/หน้าที่ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น</p> <p>- มีเอกสารและสื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่แก่เจ้าหน้าที่รัฐ ประชาชน สถาบันทางวิชาการ โรงเรียน และบุคคลที่สนใจทั่วไป ทำให้ทุกฝ่ายมีความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามกฎหมายและการใช้สิทธิตามกฎหมายได้ถูกต้องมากขึ้น</p> |
| ๘. | การพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ | - | - เยียวยารักษาสิทธิของประชาชน เมื่อไม่ได้รับความสะดวกในการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) จำนวน ๓๒๔ เรื่อง |
| ๙. | การตอบข้อหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ | - | <p>- เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนได้รับข้อมูลและแนวทางการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่ถูกต้องชัดเจน</p> <p>- เป็นการหารือทางโทรศัพท์ จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เป็นการหารือทางเว็บไซต์ จำนวน ๘๘๙ เรื่อง</p> |

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-------|--|----------|---|
| ๑๐. | <p>การพิจารณาดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๑๐.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชนในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑</p> <p>๑๐.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑</p> | - | <ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับคำอุทธรณ์ของประชาชน และพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เพื่อพิจารณาวินิจฉัยรวมทั้งสิ้น ๑๙๐ เรื่อง - คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๑๕๖ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่องอื่นเนื่องจากผู้อุทธรณ์ขอถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่มีคำวินิจฉัย เป็นจำนวน ๔ คำสั่ง - มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผย รวม ๘๖ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของเรื่องที่ได้มีคำวินิจฉัยในปี ๒๕๕๑ ซึ่งเหตุผลในการเปิดเผยที่สำคัญ คือ เพื่อให้ประชาชนตรวจสอบความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานและคุ้มครองสิทธิของผู้ขอข้อมูลในเรื่องที่เกี่ยวกับประโยชน์ได้เสียโดยตรง เช่น ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสำนวนคดีทางอาญา การดำเนินการทางวินัย การประเมินผลการปฏิบัติงาน การบริหารงานบุคคล เป็นต้น |
| ๑๑. | <p>การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร</p> <p>๑๑.๑ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการแสดงผลข้อมูลไฟล์เอกสารในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีประสิทธิภาพ สามารถแสดงผลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว</p> <p>๑๑.๒ จัดทำระบบการตรวจสอบสถานะของเรื่องร้องเรียนและอุทธรณ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้</p> | - | <ul style="list-style-type: none"> - ประชาชนสามารถตรวจสอบสถานะของเรื่องร้องเรียนและอุทธรณ์ได้สะดวก โดยการตรวจสอบผ่านทางเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ - สามารถบริการประชาชนด้านการบริการความรู้ในกฎหมายข้อมูลข่าวสารได้ด้วยความรวดเร็ว ประชาชนมีความพึงพอใจในการได้รับบริการเรื่องความสะดวกในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศจากเว็บไซต์ของสำนักงาน ร้อยละ ๖๘ - ผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๕๑ จำนวน ๗,๙๒๙ ราย |

| ลำดับ | กิจกรรม | งบประมาณ | ผลสัมฤทธิ์ |
|-------|---|----------|---|
| | ๑๑.๓ ตรวจสอบความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป | | |
| ๑๒. | ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ | - | เจ้าหน้าที่ สขร. ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านส่วนบุคคล ฯลฯ |
| ๑๓. | การดำเนินการทางธุรการอื่นๆ เช่น การจัดซื้อวัสดุสำนักงาน การซ่อมแซมครุภัณฑ์ การจัดซื้อวัสดุคอมพิวเตอร์ | | |

การดำเนินกิจกรรมดังกล่าวมีผลการดำเนินการในปริมาณสูง และมีผลสำเร็จของการดำเนินงานเพื่อผลักดันตามนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นที่ประจักษ์ โดยเฉพาะเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายเงินงบประมาณที่มีน้อยมากเพียง ๓,๕๐๘,๘๐๐ บาท ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๔๔ ของวงเงินงบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับในปี ๒๕๕๑ ที่ได้รับจัดสรรจำนวน ๘,๐๕๑,๔๐๐ บาท โดยงบประมาณส่วนใหญ่ร้อยละ ๕๖ ต้องจัดสรรเป็นเบี้ยประชุมคณะกรรมการและอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบกับอัตราค่าจ้างที่มีจำกัดเพียง ๓๐ อัตรา ทำให้การดำเนินการเพื่อผลักดันนโยบายของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่สำคัญหลายเรื่องยังไม่สามารถดำเนินการได้

**แผนภูมิแสดงสัดส่วนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปี ๒๕๕๐
(งบดำเนินงาน)**

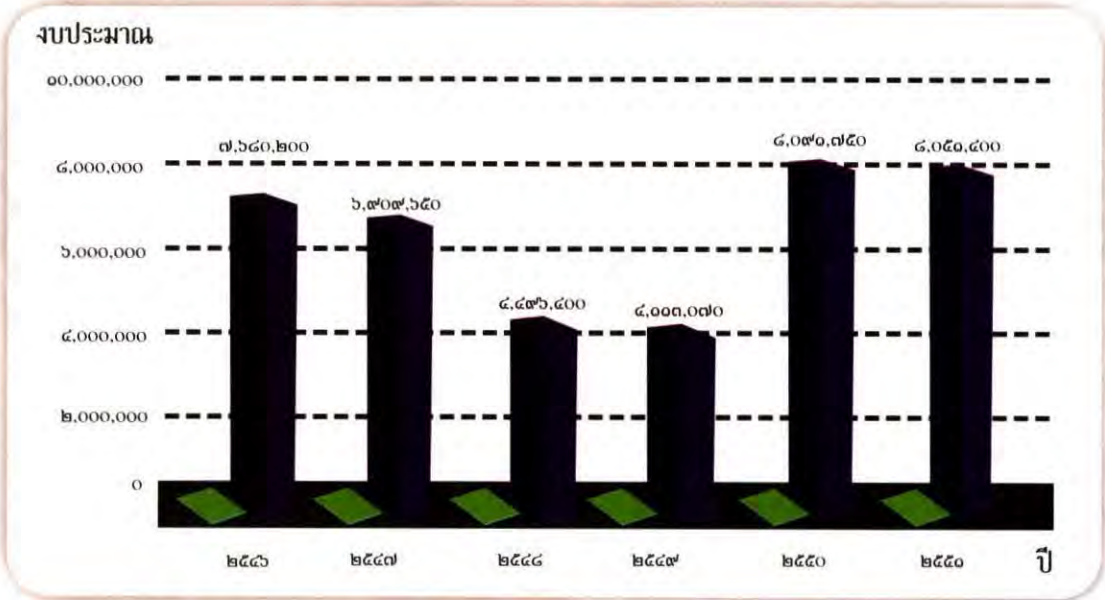


สภาพดังกล่าวสะท้อนให้เห็นข้อจำกัดของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

(๑) พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกลไกสำคัญในกระบวนการพัฒนาการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี จึงเป็นภารกิจหลักอันสำคัญยิ่งที่จะต้องเร่งพัฒนาความรู้ความเข้าใจในกฎหมายฉบับนี้แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐ และโดยเฉพาะการเผยแพร่ความรู้และการสร้างความตระหนักในสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายแก่ประชาชน ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ต้องเร่งรัดดำเนินการอย่างเข้มข้นตลอดไป ข้อจำกัดของการเป็นองค์กรระดับสำนัก/กอง ภายใต้อำนาจสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ส่งผลถึงการได้รับงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการอย่างจำกัด จึงทำให้การเผยแพร่ความรู้และการสร้างความตระหนักของผู้ของสังคมทำได้ในขอบเขตที่จำกัดมาก

(๒) ตลอดระยะเวลา ๑๐ ปีที่ผ่านมา การปฏิบัติงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการประสบกับปัญหาในการดำเนินการตามแผนที่ได้วางไว้อย่างมาก เนื่องจากข้อจำกัดของงบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี ทำให้กิจกรรมสำคัญๆ เช่น การเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่รัฐ และประชาชน ทำได้จำกัดปีละไม่มากนัก คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้หาทางแก้ไขโดยต้องใช้วิธีการประสานขอความร่วมมือจากองค์กรต่างๆ เช่น การใช้กลไกการประเมินผลตามตัวชี้วัดของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) เป็นการกระตุ้นการปฏิบัติตามกฎหมายขององค์กรภาครัฐ การสร้างวิทยากรเครือข่าย ตลอดจนการประสานงานด้านการเผยแพร่ความรู้โดยผ่านองค์กรภาคเอกชนและภาคประชาชน กลุ่มผู้นำองค์กรภาคชุมชน ตลอดจนสถาบันการศึกษาต่างๆ เพื่อเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่ก็ยังคงทำได้ในวงจำกัด

แผนภูมิแสดงงบประมาณ (งบดำเนินงาน) ปีงบประมาณ ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐



จะเห็นได้ว่างบประมาณในงบดำเนินงานที่ได้รับจัดสรรใน ๖ ปีย้อนหลัง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับสำหรับการใช้จ่ายในการดำเนินการในโครงการสำคัญต่างๆ ไม่สูงนัก โดยในปี ๒๕๕๐ - ๒๕๕๑ ได้รับจัดสรรงบดำเนินงานเพียงปีละประมาณ ๔,๐๐๐,๐๐๐ บาทเท่านั้น ซึ่งค่าใช้จ่ายดังกล่าวจะต้องดำเนินการครอบคลุมการปฏิบัติงานทั้งหมดของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น การเยียวยารักษาสิทธิให้ประชาชน กรณีการร้องเรียน หรือ และการอุทธรณ์ การสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ การติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ เป็นต้น รวมถึงค่าใช้จ่ายในการจัดซื้อวัสดุสำนักงาน

ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ค่าใช้จ่ายในการพัฒนาบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกด้วย

ปัญหาจำนวนงบประมาณที่ไม่สอดคล้องกับภารกิจในการเป็นหน่วยกำกับกำกับการบังคับใช้กฎหมาย และส่งเสริมความรู้ความเข้าใจแก่หน่วยงานของรัฐและประชาชนในขอบเขตทั่วประเทศ ทำให้การดำเนินกิจกรรมเชิงรุกของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และการผลักดันการดำเนินกิจกรรมเพื่อนำไปสู่ความโปร่งใสทั้งระบบเป็นไปในภาวะจำกัด

(๓) ปัญหาอัตรากำลังที่ถูกจำกัดไว้เพียง ๓๐ อัตรา ในขณะที่ภารกิจเพิ่มมากขึ้นหลายด้าน เป็นอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งที่ยังไม่ได้รับการแก้ไข ทำให้การดำเนินการตามนโยบายสำคัญของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการหลายเรื่องไม่สามารถดำเนินการได้ และส่งผลกระทบต่อการผลักดันให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีความก้าวหน้ามากขึ้น

จากปัญหาอุปสรรคดังกล่าว จำเป็นที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต้องดำเนินนโยบายเชิงรุกในด้านต่างๆ มากขึ้น เพื่อให้การบังคับใช้ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

๑. ติดตามและกำกับการปฏิบัติตามกฎหมายโดยเน้นการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ โดยใช้กลไกการประเมินประสิทธิภาพของสำนักงาน ก.พ.ร. ในการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

๒. เร่งรัดการติดตามกำกับดูแลและการสนับสนุนการปฏิบัติตามกฎหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอย่างใกล้ชิดมากขึ้น โดยเน้นการปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยใช้กลไกการประเมินของสำนักงาน ก.พ.ร. เป็นแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๓. พัฒนาและเผยแพร่ความรู้ต่อหน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการตรวจประเมินความโปร่งใสภาครัฐ และเตรียมความพร้อมของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อรองรับภารกิจด้านการตรวจประเมินความโปร่งใสภาครัฐที่จะเริ่มดำเนินการในปีงบประมาณ ๒๕๕๓

๔. พัฒนากลไกการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิของประชาชนในส่วนภูมิภาค โดยการศึกษาและพัฒนารูปแบบกรรมการ อนุกรรมการ หรือองค์กรเพื่อรับเรื่องร้องเรียนและอุทธรณ์ระดับจังหวัด

๕. เร่งรัดการศึกษาวิจัยและการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และการศึกษาวิจัยปัญหาในทางปฏิบัติตามกฎหมายที่สำคัญ เช่น ความคาบเกี่ยวกันของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการกับระเบียบงานสารบรรณ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับ และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเอกสารประวัติศาสตร์

๖. พัฒนาและเตรียมการจัดตั้งสถาบันหรือองค์กรเพื่อรับผิดชอบภารกิจด้านการศึกษาวิจัยทางวิชาการและการฝึกอบรมเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล



การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิตีในเรื่องการสนับสนุนการบังคับใช้



พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐



เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมิตีให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร”

๑.๑ หลักการและเหตุผล

๑.๑.๑ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมิตีให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๗ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มิตีเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑

๑.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เป็นตัวชี้วัดภาคบังคับที่ทุกส่วนราชการจะต้องดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

๑.๒ ข้อยกขหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล

๑.๓ ข้อเสนอ

เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกิดผลอย่างจริงจัง จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมิตีให้ผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐในทุกระดับถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติได้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัดด้วย

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ

๒.๑ หลักการและเหตุผล

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยไม่อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ มิฉะนั้นย่อมมีผลกระทบต่อกรปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้

ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งจะเห็นได้จากกรณีศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาไว้เป็นที่ยุติแล้ว ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๔๐๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ ซึ่งเป็นคดีระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีกับคณะกรรมการวินิจฉัย การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า กรณีนี้ไม่อาจถือได้ว่าหน่วยงานของรัฐผู้ฟ้องคดี เป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครองได้ ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

๒.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบ คำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

๒.๑.๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐ ฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

๒.๒ ข้อกฎหมาย

๒.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ ได้กำหนดเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับการคุ้มครองของ บุคคลอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒.๒.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ และในมาตรา ๓๗ วรรคสองได้กำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่ยุติ

๒.๓ ข้อเสนอ

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอน คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อมิให้กระทบต่อเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสิทธิขั้นพื้นฐานของ ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่เนื่องจากยังมีหน่วยงานบางแห่งได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรี ที่ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัย ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยมีความเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพ และการบริหารงานของราชการได้ ซึ่งในเรื่องนี้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นชอบตามที่สำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอว่า มติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายใน กำหนดเวลา ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยใช้ช่องทางการฟ้องคดีทางปกครองยกขึ้นเป็นเหตุยั้งระยะเวลา การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยออกไป ทั้งๆ ที่ในที่สุดก็ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นตามแนวคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด อย่างกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเห็นสมควรนำเสนอ คณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำกับให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้ หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงาน ของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ รวมทั้งให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ผลการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการในภารกิจที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. ด้านการสอดส่องให้คำแนะนำและติดตามผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ดำเนินการดังนี้

๑.๑ การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัดตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัด ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนด สรุปได้ดังนี้



๑.๑.๑ การตรวจแนะนำตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี ๒๕๕๑

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ตามแผนงานโครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยได้ใช้งบประมาณในปี ๒๕๕๑ จำนวน ๓๕๐,๐๐๐ บาท เพื่อดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติในราชการส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดและส่วนราชการประจำจังหวัดใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๔ หน่วยงาน รวม ๘๐ หน่วยงาน และราชการ



ส่วนท้องถิ่นใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๖ หน่วยงาน รวม ๑๒๐ หน่วยงาน จากการตรวจแนะนำและประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่า หน่วยงานต่างๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นส่วนใหญ่ แต่การปฏิบัติในหลายหน่วยงานยังไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และผู้บริหารของหน่วยงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจแนะนำเพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว (ภาคผนวก ๑ (๑))

๑.๑.๒ การตรวจและนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

นอกจากการตรวจและนำตามโครงการตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ แล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังได้กำหนดการตรวจและนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยกำหนดจะดำเนินการตรวจและนำส่วนราชการ/จังหวัดที่ได้ผ่านการประเมินจากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการในปี ๒๕๕๐ แล้วว่า เป็นหน่วยงานที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์แล้ว ซึ่งมีจำนวน ๒๕ หน่วยงาน เพื่อให้หน่วยงานสามารถรักษาระดับมาตรฐานของการปฏิบัติให้อยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์เช่นเดิม รวมทั้งส่วนราชการ/จังหวัด อีกจำนวน ๕๓ หน่วยงาน ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ เพื่อให้หน่วยงานสามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งหน่วยงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปตรวจติดตามในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ รวมทั้งสิ้น ๗๘ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๑ ของหน่วยงานรัฐ (เอกสารภาคผนวก ๑ (๒))

ทั้งนี้ ในการตรวจและนำเพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะยังคงกำหนดเป็นตัวชี้วัดร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการอย่างต่อเนื่องในปีต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมทุกหน่วยงาน

๑.๑.๓ การตรวจและนำโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี

ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการสนับสนุนการตรวจและนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัด หรือส่วนราชการที่จังหวัดมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ใน ๑๒ จังหวัด ทั้งนี้ เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัดดังกล่าวมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกทางหนึ่ง

๑.๑.๔ ผลการตรวจและนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

การประเมินผลหน่วยงานที่มีการปฏิบัติตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในปี ๒๕๕๑ ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ จึงยังไม่สามารถรายงานได้ อย่างไรก็ตาม จากผลการประเมินในปี ๒๕๕๐ ที่ผ่านมาปรากฏว่า มีหน่วยงานที่สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ มีจำนวน ๒๕ หน่วยงาน และหน่วยงานที่ไม่สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดที่อยู่ในระดับที่ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๑๙๑ หน่วยงาน ภาคผนวก (๑ (๓))

๑.๑.๕ แนวทางการแก้ไข

จากผลการประเมินดังกล่าวจะเห็นว่า แม้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะได้ดำเนินการออกตรวจและนำหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นเป้าหมายตามตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี อย่างต่อเนื่อง ก็ยังปรากฏว่า ยังมีหน่วยงานที่ไม่สามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดได้ครบถ้วนถูกต้องตามคำแนะนำเป็นจำนวนมาก ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพบข้อเท็จจริงจากการออกไปตรวจและนำในหน่วยงานต่าง ๆ ว่า การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัดของผู้บริหารของหน่วยงานเป็นเรื่องที่มีความสำคัญในลำดับแรก ซึ่งหากหน่วยงานใดที่ผู้บริหารให้ความสนใจและมีการกำชับเจ้าหน้าที่ให้ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัดนี้อย่างเคร่งครัด หน่วยงานนั้นก็จะสามารถปฏิบัติตามตัวชี้วัดได้อย่างถูกต้องครบถ้วน

ปัญหาดังกล่าว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่า คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอาจมีมาตรการในการกระตุ้นให้ผู้บริหารของหน่วยงานต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มากขึ้น ซึ่งอาจใช้มาตรการทางการบริหารโดยใช้กลไกของมติคณะรัฐมนตรี มาตรการทางสังคม หรือมาตรการทางวินัยกับผู้บริหารหน่วยงานที่ละเลยการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและตัวชี้วัดดังกล่าว จนมีผลทำให้การปฏิบัติไม่ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การใช้กลไกการตรวจและนำผ่านผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งการรณรงค์เรื่องนี้ให้เข้มข้นอย่างต่อเนื่องต่อไป ก็เป็นเรื่องที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรจะต้องดำเนินการควบคู่กันไปด้วย

๑.๒ การจัดโครงการทดสอบความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒.๑ ความเป็นมา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกสำคัญในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนและส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งหลักการของกฎหมายดังกล่าวสอดคล้องกับนโยบายการปฏิรูปการเมืองการปกครอง การบริหาร ที่รัฐบาลได้แถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ สอดคล้องกับนโยบายนายกรัฐมนตรีที่ให้ข้าราชการปฏิบัติงานโดยใช้หลักประหยัด ประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม โดยมีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับงานวิชาการและธุรการให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ และให้คำปรึกษาแก่เอกชนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

ตลอดระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ ๒๕๕๐ มีผลบังคับใช้ ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานรัฐยังคงมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายนี้อยู่ในวงจำกัด และการปฏิบัติยังไม่ถูกต้องครบถ้วนตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย นอกจากนี้ โดยที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ดังนั้น เพื่อเป็นการประเมินผลความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ จึงได้มีมติเห็นชอบให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทั่วไปในส่วนราชการระดับกระทรวง กรมและจังหวัด เพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาดังตรงประเด็น

๑.๒.๒ การดำเนินการ

การจัดโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าว มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ และเจ้าหน้าที่ทั่วไประดับ ๓ - ๘ ของกระทรวง กรม และจังหวัด และเพื่อนำผลการประเมินไปกำหนดแนวทางในการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาดังตรงประเด็น โดยในการดำเนินการทดสอบได้แบ่งแบบทดสอบออกเป็น ๒ ชุด คือ แบบทดสอบปรนัย เป็นการทดสอบความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และแบบทดสอบอัตนัย เป็นการวิเคราะห์คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งดำเนินการจัดการทดสอบไปแล้วจำนวน ๒ ครั้ง และได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ อย่างดี สรุปผลการดำเนินการได้ ดังนี้

๑.๒.๒.๑ ครั้งที่ ๑ จัดทดสอบ จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน ใช้เวลาทดสอบในช่วงเดือนเมษายน - กันยายน ๒๕๕๐

๑.๒.๒.๒ ครั้งที่ ๒ จัดทดสอบ จำนวน ๖ กลุ่ม กลุ่มละ ๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๓๐๐ คน ใช้เวลาทดสอบในช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๐

(ผู้ได้รับคะแนน ร้อยละ ๖๐ ขึ้นไป ถือว่าเป็นผู้มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดี)

๑.๒.๓ ผลการดำเนินการ

๑.๒.๓.๑ จากการทดสอบตามโครงการดังกล่าวปรากฏว่า มีผู้ได้รับคะแนนร้อยละ ๖๐ ขึ้นไปจำนวน ทั้งสิ้น ๑๑๑ คน จากผู้เข้ารับการทดสอบทั้งสิ้นจำนวน ๔๔๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๑๒

๑.๒.๓.๒ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดให้มีพิธีมอบเกียรติบัตรให้กับผู้มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีดังกล่าว โดยมีรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

เป็นผู้มอบในวันจัดสัมมนาในโอกาสที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ครบรอบ ๑๐ ปี เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ณ ดึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

๑.๒.๓.๓ จากผลการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่มีผลการทดสอบอยู่ในเกณฑ์ดีไม่มากนักเพียงร้อยละ ๒๓.๑๒ เมื่อเทียบกับจำนวนผู้เข้ารับการทดสอบทั้งหมด จึงเป็นเรื่องที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องให้ความสำคัญกับการดำเนินการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างเข้มข้นและต่อเนื่องต่อไป รวมทั้งการนำมาตรการทางการบริหารมาช่วยในการกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานรัฐ โดยเฉพาะผู้บริหารทุกระดับให้ความสนใจตื่นตัวในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการมากขึ้น

๒. การติดตามประเมินผลจากรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

ในการประมวลผลข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น มีจำนวนแบบรายงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับผ่านทางอีเมลของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๑๕๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗ ของจำนวนหน่วยงานรัฐทั้งหมด ๙,๓๓๘ หน่วยงานที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ

จากการติดตามประเมินผลการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ได้รายงานกลับมายังสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในปี ๒๕๕๐ พบว่า มีปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๒.๑ ปัญหาการรายงานประจำปีของหน่วยงานรัฐที่มีการรายงานไม่สม่ำเสมอ

๒.๒ ปัญหาการขาดการตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานภายในระหว่างสำนักงานปลัดกระทรวงและหน่วยงานในสังกัด รวมถึงหน่วยงานระดับจังหวัดกับกรมการปกครอง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทำให้การดำเนินงานของหน่วยงานรัฐภายในสังกัดแต่ละแห่งขาดประสิทธิภาพ ล้าช้าจากการที่ไม่ได้รับคำปรึกษาชี้แนะตลอดจนการตรวจสอบการทำงาน

๒.๓ ปัญหาเชิงคุณภาพในการปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ของหน่วยงานรัฐอย่างครบถ้วนและสมบูรณ์ ซึ่งมีสาเหตุสำคัญสองประการจาก

๒.๓.๑ ปัญหาความรู้ ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่/ผู้บริหารหน่วยงาน

๒.๓.๒ ปัญหาการสนับสนุนของผู้บริหารหน่วยงาน

ปัญหาเหล่านี้นับเป็นปัญหาพื้นฐานที่ยังคงเป็นปัญหาควบคู่กับการดำเนินงานของหน่วยงานรัฐมานานนับแต่กฎหมายประกาศใช้ แต่ทั้งนี้แนวโน้มของความเปลี่ยนแปลงและคลี่คลายในอนาคตน่าจะดีขึ้น จากมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่ให้ความเห็นชอบแนวทางการดำเนินการเพื่อกำหนดให้หน่วยงานของรัฐทั้งหมดถือเป็นนโยบายสำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ โดยกำหนดให้นำเรื่องการจัดระบบและการดำเนินงานเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการ และการสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐทุกแห่งเริ่มตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งก็น่าจะช่วยให้เกิดความตื่นตัวในการปรับปรุงการทำงานอย่างขนานใหญ่ในแต่ละหน่วยงาน เพื่อไม่ให้เสียคะแนนตัวชี้วัดเรื่องความโปร่งใสในการปฏิบัติราชการ

๓. การปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ส่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องไปยังสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อตรวจพิจารณา ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างดังกล่าวเสร็จเรียบร้อยแล้ว และได้ส่งเรื่องให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาดำเนินการต่อไปแล้ว สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้แจ้งยืนยันผลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจแก้ไขแล้วไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีอีกครั้งหนึ่ง เพื่อดำเนินการนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไปและสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งเรื่องให้คณะกรรมการประสานงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรีต่อไป ซึ่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่...)

พ.ศ. ได้ถูกการย่ำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. ซึ่งมีรองศาสตราจารย์ อธิภัทร์ เสรีรังสรรค์ เป็นประธาน และคณะกรรมการวิชาการได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ไม่สามารถเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ทัน จึงจะต้องรอไว้เสนอสภาผู้แทนราษฎรหลังจากมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งต่อไป

และเนื่องจากสำนักงานปลัดนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายในการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสของระบบราชการทั้งระบบ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างเดิมที่ได้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง โดยได้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว ก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๔. การจัดทำร่างกฎหมายคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

๔.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ทำการศึกษาและเตรียมการดำเนินงานเพื่อการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของประเทศไทยให้เป็นไปตามมาตรฐานสหภาพยุโรป และมาตรฐานนานาชาติในหลายๆ ประการ เช่น การส่งเจ้าหน้าที่ไปร่วมประชุมด้านการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และความเป็นส่วนตัวในระดับนานาชาติ (International Conference of Personal Data and Privacy Protection) ตลอดจนการจัดประชุมสัมมนาเรื่องดังกล่าวขึ้นในประเทศไทยหลายครั้ง รวมทั้งว่าจ้างสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ให้จัดทำความเห็นทางวิชาการเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางการพิจารณาและดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจัดทำคู่มือการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ยกย่องพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ขึ้นอีกฉบับหนึ่ง และได้ผ่านการระดมความคิดเห็นจากนักวิชาการและหน่วยงานต่างๆ

๔.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ตามที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา ขณะนี้เรื่องดังกล่าวอยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๕. การดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิจัย

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีการศึกษาวิจัยที่สำคัญ ๕ โครงการคือ

๕.๑ โครงการวิจัย “เรื่องการพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานความโปร่งใส และตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานรัฐ”

๕.๒ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด”

๕.๓ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการประเมินผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและกลไกการตรวจสอบของประชาชนภายใต้สภาวะแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม”

๕.๔ โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานประมวลผลการศึกษาวิจัยการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐”

๕.๕ โครงการศึกษาวิจัยและจัดทำรายงานประมวลผลข้อมูลการติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของหน่วยงานของรัฐ”

(เอกสารภาคผนวก ๓)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัย “โครงการกำหนดมาตรฐานความโปร่งใสและเกณฑ์การประเมินของหน่วยงานภาครัฐ” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดมาตรฐานและตัวชี้วัดในการประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่มีความเหมาะสมกับการบริหารราชการ ทั้งรูปแบบการบริหารราชการส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น รวมทั้งพัฒนารูปแบบและวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐโดยใช้เกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ

ปัจจุบันโครงการดังกล่าวได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๑ ผลของการศึกษาได้กำหนดให้มีมาตรฐานความโปร่งใสที่เป็นที่ต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชน รวม ๗ ด้าน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔๔ ตัวชี้วัด ดังนี้

- (๑) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการจัดหาพัสดุ (การจัดซื้อจัดจ้าง) มี ๘ ตัวชี้วัด
- (๒) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงาน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๓) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๔) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๕) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๖) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๗) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน มี ๘ ตัวชี้วัด

มาตรฐานความโปร่งใสหน่วยงานของภาครัฐ เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารราชการแผ่นดินที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายที่ส่งเสริมสิทธิการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน รวมทั้งเป็นกลไกที่สำคัญในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ที่นำไปสู่การบริหารราชการแผ่นดินที่มีความโปร่งใสโดยเฉพาะการส่งเสริมการรับรู้ การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารและกระบวนการดำเนินการของภาครัฐ

การสร้างเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใสดังกล่าวนี้ มีประโยชน์ต่อภาคประชาชน เช่น ประชาชนได้รับความสะดวก รวดเร็วในการรับบริการจากเจ้าหน้าที่รัฐ สามารถรับทราบและเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้อย่างถูกต้องและรวดเร็ว สามารถตรวจสอบข้อมูลข่าวสารและกระบวนการทำงานของหน่วยงานภาครัฐได้ และมีส่วนร่วมในการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐ ขณะเดียวกันก็มีประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐเช่นกัน คือ เจ้าหน้าที่ของภาครัฐมีข้อกำหนดและหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติงานที่ชัดเจน มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการภายในองค์กร มีมาตรฐานและแนวทางการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมและสามารถลดขั้นตอนและความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานได้ และเพื่อให้เกิดผลในทางปฏิบัติ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้จัดทำ “โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐” ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

(๑) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับหน่วยงานภาครัฐเพื่อมีความพร้อมทางด้านข้อมูลข่าวสารของราชการในการรองรับการตรวจประเมินของหน่วยงานที่มีอำนาจตามกฎหมาย และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมิน

(๒) เพื่อให้หน่วยงานของรัฐจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้อย่างครบถ้วนมากขึ้น

(๓) เพื่อผลักดันการพัฒนากลไกในการดำเนินการและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐด้านความโปร่งใส โดยใช้เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่ได้พัฒนาขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

(๔) เพื่อวิเคราะห์ผลการตรวจประเมิน และสร้างเกณฑ์เทียบเคียงการปฏิบัติงาน (Benchmark) ตามมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งจะเริ่มดำเนินการในปีต่อไปเมื่อได้รับการจัดสรรงบประมาณแล้ว

๖. ด้านความร่วมมือทางวิชาการกับต่างประเทศ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีนโยบายสนับสนุนการเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าร่วมประชุมในเวทีระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล การพัฒนาระบบการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐการต่อต้านการคอร์รัปชัน และการพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดระบบข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดบทบาทหน้าที่ของไทยในเวทีระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง เช่น การประชุมคณะทำงานพหุภาคี อีเล็กทรอนิกส์ภายใต้กรอบเอเปค เป็นต้น

การเข้าร่วมประชุมระหว่างประเทศนับเป็นประโยชน์ในการพัฒนาองค์ความรู้ของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะได้เรียนรู้ และรับทราบประสบการณ์ แนวคิดใหม่ๆ ของผู้เชี่ยวชาญของแต่ละประเทศ ที่จะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการปรับปรุง และพัฒนางานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร

ของราชการ ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนางานให้รองรับความต้องการของประชาชน ในปัจจุบันได้อย่างครบถ้วน การเข้าร่วมการประชุม และการสร้างเครือข่ายกับประเทศต่างๆ จะเป็นประโยชน์ในการ แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างประเทศต่างๆ ในระยะต่อไปด้วย

ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้เข้าร่วมการประชุมสำคัญๆ ใน ต่างประเทศหลายครั้ง เช่น

๖.๑ การประชุม APEC Electronic Commerce Steering Group : APEC ECSG ครั้งที่ ๑๗ การประชุม คณะทำงานพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และการประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อยด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ ณ สาธารณรัฐเปรู

๖.๒ การประชุม East Asia Workshop on Transparency and Integrity in the Water Sector โดย IBON Foundation, Inc. and the Water Integrity Net (WIN) เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม การประชุมดังกล่าวเป็นการร่วมกัน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นด้านพัฒนาระบบการตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ และการต่อต้านการคอร์รัปชัน ซึ่งการประชุมดังกล่าวจะเป็นโอกาสที่ดีในการรับทราบข้อมูล ความคืบหน้า และความเคลื่อนไหวของการพัฒนาระบบ การตรวจสอบความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ ตลอดจนการได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และประสบการณ์กับผู้เข้าร่วม ประชุมนานาชาติ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อการพัฒนาปรับปรุงงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นองค์กรหลักในการติดตามประเมินผลความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐต่อไป จัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๒๗ - ๒๘ มีนาคม ๒๕๕๑ ณ เมือง Quezen สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

๖.๓ การประชุม 23rd International Information Security Conference (SEC 2008) ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๑ ณ กรุงมิลาน ประเทศอิตาลี โดยมีประเทศอิตาลีเป็นเจ้าภาพ จัดการประชุม ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการ นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาชั้นสูง ผู้แทนหน่วยงานของรัฐ และเอกชนจากประเทศต่างๆ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ส่งผู้แทนเข้าร่วมการประชุมดังกล่าวด้วย (เอกสารภาคผนวก ๔)

๗. ด้านการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเผยแพร่ความรู้ เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับสิทธิของตนเองและรู้จักใช้สิทธิในการขอทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติ ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้งตระหนักและเห็นความสำคัญของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้จัดอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นโดยแบ่งเป็นการดำเนินการดังนี้

๗.๑ การสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ

๗.๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๔ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑,๓๓๕ คน

๗.๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐แก่ผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๙ คน



๗.๒ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

๗.๒.๑ เผยแพร่ผ่านสื่อวิทยุ ผลิตสโปดวิทยุ

จำนวน ๒ เรื่อง ออกอากาศทางสถานีวิทยุทั่วประเทศ จำนวน ๙๕๓ ครั้ง

๗.๒.๒ เผยแพร่ผ่านสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น การจัดพิมพ์

หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)
หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
(กวจ.) ปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๐ จุลสาร จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการข้อมูล
ข่าวสารของราชการ จำนวน ๔ ฉบับ และการจัดพิมพ์โปสเตอร์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

๗.๒.๓ การผลิตและเผยแพร่วีดิทัศน์ เรื่อง "๑ ทศวรรษ :

พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ กับการสร้างความโปร่งใสในสังคมไทย"

๗.๒.๔ การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์โดยไม่ใช้งบประมาณ เช่น การสนทนาสดในรายการ

วิทยุ การเขียนข่าวแจกให้สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สมาคมสื่อมวลชน สถานีวิทยุโทรทัศน์และหน่วยงานอื่นๆ การเขียน
บทความลงพิมพ์ในจุลสารและวารสารเป็นประจำทุกเดือน เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
วารสารกรมประชาสัมพันธ์ การเขียนข่าว/กิจกรรม บทความลงเว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ เป็นต้น (เอกสารภาคผนวก ๕)

๘. ด้านการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนของประชาชนที่มีต่อหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๓ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้ประชาชน
สามารถใช้สิทธิร้องเรียนหน่วยงานของรัฐมายังคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ในหลายกรณี เช่น
กรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่จัดส่งข้อมูลข่าวสารไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา ๗ ไม่จัดข้อมูลข่าวสาร
ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ รวมทั้งไม่จัดหาข้อมูลข่าวสารให้ตามที่ประชาชนได้มีคำขอตามมาตรา ๑๑
หรือเมื่อเห็นว่าตนไม่ได้รับความสะดวกโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) ประชาชนได้ใช้สิทธิร้องเรียน
ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีหน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ
พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๓๒๔ เรื่อง ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียน ได้พิจารณาดำเนินการเป็นที่ยุติ
แล้วทั้งหมด และพบว่าประมาณร้อยละ ๖๐ ของเรื่องร้องเรียนดังกล่าว เป็นการร้องเรียนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล

การร้องเรียนส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องการขอข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง โดยองค์การ
บริหารส่วนท้องถิ่นไม่ดำเนินการจัดหาข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้แก่ประชาชนผู้ร้องขอภายในเวลาอันสมควร แม้ว่าข้อมูลข่าวสาร
เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานของรัฐ จะเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้อาศัยอำนาจตาม
มาตรา ๙ (๘) ออกประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๒ กำหนดให้หน่วยงาน
ของรัฐจัดข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศสอบราคา และประกาศประกวดราคาไว้ให้ประชาชนตรวจดูได้มีกำหนดระยะเวลา
อย่างน้อย ๑ ปี และต่อมาได้มีประกาศคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๔๓ กำหนดให้
หน่วยงานของรัฐจัดทำสรุปผลการจัดซื้อจัดจ้างเป็นรายเดือน ตามแบบ สขร. ๑ ไว้ให้ประชาชนตรวจดู ประกอบกับ



คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ได้มี แนวคำวินิจฉัยหลายเรื่องเกี่ยวกับกรณีที่ประชาชนได้ใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ของหน่วยงานของรัฐ โดยวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างให้ประชาชนผู้ร้องขอมา โดยตลอด เว้นแต่เป็นข้อมูลข่าวสารที่เป็นเรื่องของความลับทางการค้า หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคเฉพาะของผู้ประกอบการ หรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จะมีคำวินิจฉัยไม่ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผย แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบางหน่วยยังมีได้ คำวินิจฉัยในเรื่องนี้ ทำให้ประชาชนต้องใช้สิทธิร้องเรียน และใช้สิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวต่อคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอยู่เสมอ ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความไม่โปร่งใส ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง และการละเลยไม่ให้ความสำคัญของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดังกล่าว ดังนั้น จึงสมควรที่จะได้มีการกำหนดแนวทางหรือมาตรการเพื่อให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความสำคัญ และ ปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการต่อไป

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐปฏิเสธว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารตามที่มีคำขอ ถ้าผู้มีคำขอไม่เชื่อว่าเป็นความจริง ก็สามารถใช้สิทธิร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าดำเนินการตรวจสอบหน่วยงานของรัฐได้ด้วยการดำเนินการที่ผ่านมาคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา และคณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้หน่วยงานรัฐกำกับการปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวข้อง ป้องกันมิให้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สูญหายหรือไม่ให้ประชาชนตรวจสอบอย่างเคร่งครัด

สำหรับสถิติการดำเนินการเรื่องร้องเรียน ซึ่งการดำเนินการเรื่องร้องเรียนในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ระหว่าง เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) แบ่งออกได้เป็น ๒ ประเภท คือ (๑) เรื่องร้องเรียนต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการ กรณีหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติหน้าที่ให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ จำนวนประมาณ ๓๒๔ เรื่อง ซึ่งได้ดำเนินการยุติเรื่องแล้วทั้งหมด และ (๒) กรณีร้องเรียนเพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารที่หน่วยงานของรัฐแจ้งว่าไม่มีตามที่มีผู้ร้องขอ แต่ผู้ร้องขอไม่เชื่อว่าการแจ้งผลดังกล่าวมีผู้ใช้สิทธิร้องเรียน เพื่อให้มีการตรวจสอบในช่วงระหว่างปีงบประมาณ ๒๕๕๐ รวมทั้งสิ้น ๑๒ เรื่อง และ จากการดำเนินการเข้าไปตรวจสอบของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ พบว่า หน่วยงานรัฐส่วนใหญ่ไม่มีข้อมูลตามที่ผู้ขอต้องการจริง เนื่องจากเหตุหลายประการ เช่น (๑) ไม่เคยมีข้อมูลตามที่ขอเลย (๒) ถูกทำลายไปแล้วตามระเบียบงานสารบรรณ (๓) สูญหายระหว่างโยกย้ายหน่วยงาน เป็นต้น

๙. ด้านการตอบข้อหารือการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๑ (ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการให้คำปรึกษาหารือตามกฎหมายว่าด้วย ข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นการหารือทางโทรศัพท์ จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เป็นการหารือทางเว็บไซต์ จำนวน ๘๙ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การขอสำเนาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการ สืบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง การกระทำผิดทางอาญา หรือทางวินัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าว การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ฯลฯ และเป็นหนังสือขอหารือจากหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๒๒ เรื่อง (ภาคผนวก ๖)

๑๐. ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑๐.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชน

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร ของราชการได้รับคำอุทธรณ์ของประชาชน และพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาต่าง ๆ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งสิ้น ๑๙๐ เรื่อง ซึ่งจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีจำนวนเรื่องใกล้เคียง กับปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีจำนวน ๑๙๓ เรื่อง

๑๐.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๑๕๖ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่อง อันเนื่องจากผู้อุทธรณ์ถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย เป็นจำนวน ๔ คำสั่ง (ภาคผนวก ๗)

๑๑. ด้านการพัฒนากระบวนการสรรสนเทศเพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร

ในปี ๒๕๕๑ มีผลดำเนินการด้านระบบเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนี้

๑๑.๑ ปรับปรุงและแก้ไขปัญหาการแสดงผลข้อมูลไฟล์เอกสารในเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการให้มีประสิทธิภาพ สามารถแสดงผลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

๑๑.๒ จัดทำระบบการตรวจสอบสถานะของเรื่องร้องเรียนและอุทธรณ์ผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อให้ประชาชนสามารถตรวจสอบได้

๑๑.๓ สำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการต่อไป

๑๑.๔ ผลการดำเนินการระบบเผยแพร่ข้อมูลผ่านเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สามารถรวบรวมสถิติของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑ จำนวน ๑๕๐,๐๐๐ ราย (โดยประมาณ)

๑๒. ปัญหาและอุปสรรค

๑๒.๑ ปัญหาของหน่วยงานรัฐและประชาชน

จากการตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ยังได้รับฟังปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบของแต่ละหน่วยงานด้วย ซึ่งสรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญ ดังนี้

๑๒.๑.๑ ปัญหาความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้รับผิดชอบงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังขาดความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารที่จะนำมาแสดงตามมาตรา ๙ จึงทำให้การนำเอกสารมาแสดงขาดความครบถ้วน รวมทั้งขาดที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญที่สามารถให้คำแนะนำในการปฏิบัติระดับจังหวัดได้

๑๒.๑.๒ ปัญหาการเปลี่ยนแปลงผู้รับผิดชอบบ่อยครั้ง เนื่องจากมีการโยกย้ายเปลี่ยนแปลงตำแหน่งบ่อยครั้ง จึงส่งผลให้การดำเนินงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐขาดความต่อเนื่อง

๑๒.๑.๓ ปัญหาการขาดการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน หน่วยงานของรัฐมีการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร แต่ประชาชนใช้สิทธิในการเข้าตรวจดู หรือศึกษาข้อมูลข่าวสารที่จัดไว้น้อย จึงทำให้ไม่เห็นความสำคัญของการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๑๒.๑.๔ ปัญหาของหน่วยงานรัฐ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เช่น กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น

๑๒.๒ ปัญหาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๑๒.๒.๑ การขาดแคลนงบประมาณ ทำให้บทบาทการทำงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในช่วงที่ผ่านมาไม่สามารถผลักดันขับเคลื่อนการทำงานในเชิงนโยบายที่เป็นยุทธศาสตร์ได้อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากในแต่ละปีสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินงานน้อยมาก ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการดำเนินการเชิงรุกต่าง ๆ ตามที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้กำหนดเป็นนโยบายไว้ได้ เช่น โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการต่อเนื่อง โดยนำผลจากการดำเนินการวิเคราะห์และจัดทำข้อเสนอแนะของโครงการมาดำเนินการให้เป็นรูปธรรม

๑๒.๒.๒ ปัญหาด้านการขาดการสนับสนุนจากฝ่ายนโยบายอย่างจริงจัง อีกทั้งยังมีปัจจัยทางการเมืองอีกหลายประการที่ทำให้ไม่ได้รับความสนใจจากฝ่ายรัฐบาลมากนักในระยะหลัง ทำให้การผลักดันแผนงานโครงการต่างๆ เพื่อขับเคลื่อนกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการไม่สามารถดำเนินการได้ตามเป้าหมาย

๑๒.๒.๓ ปัญหาการออกแบบจัดโครงสร้างองค์กรของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่ไม่เหมาะสมกับภารกิจตามกฎหมายมาตั้งแต่ต้น ทำให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจำเป็นต้องแสวงหาความร่วมมือการทำงานกับหน่วยงานภายนอกให้มากขึ้น เพื่อช่วยลดข้อจำกัดของสำนักงานแต่ก็ยังไม่มากนัก จึงจำเป็นต้องผลักดันให้มีการยกฐานะสำนักงานให้เป็นหน่วยงานระดับกรม เพื่อให้สามารถของงบประมาณและขยายอัตรากำลังให้เหมาะสมกับภารกิจให้มากขึ้น

๑๒.๒.๔ ปัญหาการรายงานประจำปีของหน่วยงานรัฐที่ไม่สม่ำเสมอ และมีจำนวนไม่มากนัก ส่งผลให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการไม่มีฐานข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์ในการติดตามความคืบหน้า

๑๓. แนวทางการแก้ไขปัญหา

๑๓.๑ มาตรการด้านนโยบาย

๑๓.๑.๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องผลักดันพระราชกฤษฎีกาและการออกกฎกระทรวงหรือระเบียบของคณะรัฐมนตรีที่ค้างค้างอยู่ให้ออกบังคับใช้โดยเร็ว รวมทั้งเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตามประเมินผลตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นตัวชี้วัดของหน่วยงานต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการเนื่องจากเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสามารถให้คำปรึกษาเพิ่มเติมได้ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการจะต้องร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดในการตรวจสอบติดตามผลตัวชี้วัดดังกล่าว

๑๓.๑.๒ การนำเสนอต่อฝ่ายนโยบายเพื่อขอรับการสนับสนุนในการจัดสรรงบประมาณเพื่อการดำเนินการตามภารกิจ

๑๓.๒ มาตรการทางปฏิบัติ

๑๓.๒.๑ การปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงาน โดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จะต้องปรับยุทธศาสตร์การทำงาน โดยคำนึงถึงการแก้ไขปัญหาต่างๆ เป็นอันดับแรก ตลอดจนการสร้างความตระหนักและส่งเสริมการให้หน่วยงานของรัฐให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานให้ถูกต้องครบถ้วน มีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้งการแสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ และการผลักดันผ่านทางนโยบายของรัฐบาล นอกจากนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องมุ่งเน้นในการให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ผ่านช่องทางต่างๆ ทั้งเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และเอกสารเผยแพร่ที่จัดทำขึ้น ตลอดจนให้ความสำคัญและสนับสนุนในการผลักดันการทำงานต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐและเจ้าหน้าที่ให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ โดยการผลักดันให้กำหนดเป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการมีเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นในการปฏิบัติงานและงบประมาณที่พอเพียงตามศักยภาพของหน่วยงาน และมีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีของหน่วยงานอย่างสม่ำเสมอ

๑๓.๒.๒ การกำหนดมาตรการ กลไก หรือแนวทางในการพัฒนาการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยหน่วยงานรัฐ เพื่อนำไปสู่การมีบริการข้อมูลข่าวสารที่ดีแก่ประชาชนและนำไปสู่การพัฒนาธรรมาภิบาลในที่สุด

๑๓.๒.๓ การพัฒนาบทบาทของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ให้เป็นองค์กรติดตามและประเมินผลเกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินผล หรือตัวชี้วัดความโปร่งใสเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการสอดส่องดูแล ตรวจสอบและติดตามประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐที่มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยึดถือของหน่วยงานรัฐ

๑๓.๒.๔ การพิจารณามาตรการอื่นๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ที่ดีและเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อให้รางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นหรือจูงใจให้เจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานรัฐให้ความสำคัญ และสนใจการปฏิบัติตามกฎหมายอย่างจริงจังมากขึ้น

๑๓.๒.๕ การสร้างเครือข่ายการตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในภูมิภาคและท้องถิ่น โดยจัดการฝึกอบรมหลักสูตรเข้มข้นจากสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และมอบเกียรติบัตรสำหรับผู้ผ่านการฝึกอบรมในเรื่องการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ และสามารถเป็นที่ปรึกษาภายในจังหวัดได้ เช่น เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจากสำนักงานจังหวัด ให้คำปรึกษาและตรวจและนำการปฏิบัติแก่ส่วนราชการประจำจังหวัด ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตัวแทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้คำปรึกษาและตรวจและนำการปฏิบัติแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในจังหวัด เป็นต้น

๑๓.๒.๖ นำเรื่องการตรวจติดตามการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บรรจุในแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้มีการตรวจติดตามเกิดขึ้นในระดับนโยบาย โดยการกำชับให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญในการปฏิบัติ และให้ถือว่าเป็นนโยบายสำคัญอีกเรื่องหนึ่งของหน่วยงานที่จะต้องส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการดำเนินการในระดับปฏิบัติการในการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายสำหรับผู้ปฏิบัติให้มีความรู้ความเข้าใจที่จะสามารถให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำการปฏิบัติแก่หน่วยงานภายในจังหวัดได้อย่างถูกต้อง โดยอาจดำเนินการร่วมกับสำนักตรวจราชการในการจัดอบรมผู้ช่วยผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในเรื่องการให้คำแนะนำการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่หน่วยงานที่รับการตรวจ

๑๓.๒.๗ เพิ่มมาตรการในการเน้นย้ำการดำเนินการหลังการตรวจและนำ โดยกำหนดตรวจและนำซ้ำ หลังการตรวจประเมินครั้งแรก ประมาณ ๓ - ๔ เดือน และกำหนดให้เกณฑ์ตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ ในตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องไปจนกว่าการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จะมีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด

๑๓.๒.๘ ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบอำนาจรัฐ ในเบื้องต้นอาจดำเนินกิจกรรมหรือโครงการร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักตรวจราชการ ในการส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชนใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจะทำให้หน่วยงานเกิดความตื่นตัวและตระหนักถึงภาระหน้าที่ตามกฎหมายในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อไป

๑๓.๒.๙ เร่งประสานการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาขอความร่วมมือสถาบันการศึกษา ให้ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บรรจุเป็นวิชาหนึ่งในหลักสูตรการศึกษาของสถาบันการศึกษา เช่น ในคณะนิติศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ และคณะวารสารศาสตร์ เป็นต้น



เป้าหมายการดำเนินงานในอนาคตที่สำคัญ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับจัดสรรงบประมาณในงบดำเนินงาน จำนวน ๗,๗๒๗,๗๐๐ บาท และในงบรายจ่ายอื่น จำนวน ๒๖,๘๐๐,๐๐๐ บาท รวมทั้งสิ้น ๓๔,๕๒๗,๗๐๐ บาท โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการในกิจกรรม ดังนี้

| | |
|---|-------------------|
| งบดำเนินงาน | ๗,๗๒๗,๗๐๐ |
| - ค่าเบี้ยประชุมคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ ในการดำเนินการเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ | ๔,๓๔๒,๓๐๐ |
| - โครงการสร้างเครือข่ายการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๒ | ๔๕๐,๐๐๐ |
| - ค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม | ๗๖๗,๑๐๐ |
| - ค่าวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ | ๗๕๓,๑๐๐ |
| - ค่าใช้จ่ายอื่นๆ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงที่พัก พาหนะ ค่าวัสดุสำนักงาน ค่าซ่อมแซมครุภัณฑ์ ฯลฯ | ๑,๔๑๕,๒๐๐ |
| งบรายจ่ายอื่น | ๒๖,๘๐๐,๐๐๐ |
| - โครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ | ๑๖,๐๐๐,๐๐๐ |
| - โครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ | ๑๐,๘๐๐,๐๐๐ |
| รวมทั้งสิ้น | ๓๔,๕๒๗,๗๐๐ |

โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีแผนที่จะผลักดันให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ในเรื่องที่สำคัญๆ ดังนี้

๑. การติดตามเร่งรัดการตรากฎหมาย ๒ ฉบับ

๑.๑ การติดตามเร่งรัดการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ (ฉบับที่ ๒) สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย และสนองตอบต่อการให้บริการประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ถูกนำเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมาธิการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และคณะกรรมาธิการวิสามัญฯ ได้พิจารณาเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๕๐ แต่ไม่สามารถเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาได้ทัน จึงจะต้องรอวันนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติหลังการมีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งต่อไป

และเนื่องจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะแก้ไขเพิ่มเติมเป็นที่ยอมรับจากทุกฝ่ายในการเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพที่จะทำให้เกิดความโปร่งใสของระบบราชการทั้งระบบ จึงได้มีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมจากร่างเดิมที่ได้เสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติอีกครั้งหนึ่ง โดยได้จัดสัมมนาระดมความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขดังกล่าว และเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๒ การติดตามเร่งรัดการดำเนินการผลักดันร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ให้มีผลใช้บังคับและเป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งขณะนี้การจัดทำร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล พ.ศ. และส่งให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา โดยให้รับประเด็นอภิปรายและความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ไปพิจารณาด้วย ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้ติดตามการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้กฎหมายสำเร็จเรียบร้อยเป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒. การกำกับและติดตามประเมินผลตัวชี้วัดเรื่องการนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาและสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ของหน่วยงานราชการ ร่วมกับสำนักงาน ก.พ.ร.

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน เป็นมติคณะรัฐมนตรีที่สนับสนุนในเรื่องความโปร่งใส ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว มีผลเป็นรูปธรรม มีประสิทธิภาพ และเพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งด้วย โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้นำมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดเพื่อประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานของรัฐในภาคบังคับ ต่อเนื่องจากปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ซึ่งหน่วยงานจะต้องถือปฏิบัติ รวมทั้งได้กำหนดให้การประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของการดำเนินการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ ซึ่งเป็นภารกิจที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะต้องติดตามให้คำแนะนำแก่หน่วยงานต่างๆ อย่างเข้มข้นต่อไป

๓. การเพิ่มมาตรการในการออกตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ โดยจะดำเนินการเพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนี้

๓.๑ การเน้นย้ำให้ผู้บริหารหน่วยงานให้ความสำคัญกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายอย่างเคร่งครัด โดยให้จัดสถานที่ที่ให้บริการข้อมูลข่าวสารให้ชัดเจน และมีการมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ ทั้งในระดับผู้บริหารและระดับเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานศูนย์ข้อมูลข่าวสาร

๓.๒ ในปี ๒๕๕๑ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการออกตรวจติดตามการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในจังหวัดต่างๆ ตามตัวชี้วัดที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการกำหนดอีกทางหนึ่ง ซึ่งในปี ๒๕๕๒ จะยังคงให้ความสำคัญกับการขอความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีในการออกตรวจติดตามในระดับนโยบายต่อไป

๓.๓ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้หน่วยงานของรัฐตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

๔. การดำเนินการเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ การเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของภาครัฐ และการส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมและการใช้สิทธิภาคประชาชน

๔.๑ เร่งส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสาระสำคัญ ประโยชน์ และแนวทางการใช้สิทธิ ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๔.๒ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้มากยิ่งขึ้น โดยใช้วิธีการสร้างวิทยากรเครือข่ายด้านข้อมูลข่าวสาร โดยการฝึกอบรมวิทยากรจากบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ และภาคประชาชนที่สนใจ ให้สามารถถ่ายทอดและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทั้งต่อภาครัฐ และภาคประชาชน ซึ่งจะเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้กว้างขวาง มากขึ้นในสถานะที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีบุคลากรและงบประมาณจำกัด

๔.๓ เน้นการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดทำดัชนีและการจัดระบบข้อมูลข่าวสารที่จัดแสดงให้ประชาชน เข้าตรวจสอบได้ด้วยตนเองให้มีความเหมาะสมกับข้อมูลของแต่ละหน่วยงาน ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น โดยการจัดทำคู่มือตลอดจนการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาหน่วยงานตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมของการปฏิบัติที่ดีและถูกต้อง (Best Practice Model) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เตรียมดำเนินโครงการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนา ศูนย์ข้อมูลข่าวสารเพื่อเป็นต้นแบบ (Model) สำหรับหน่วยงานของรัฐในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งจะดำเนินการในปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๓

๔.๔ ให้ความสำคัญกับการสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการใช้สิทธิตรวจสอบอำนาจรัฐ เนื่องจาก หน่วยงานรัฐเห็นว่าหากได้จัดสถานที่หรือเอกสารไว้ แต่ไม่มีประชาชนเข้ามาใช้สิทธิในการขอ ดู จึงยังไม่เห็นถึงความสำคัญ และประโยชน์ในการจัดศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินโครงการร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการส่งเสริมให้เครือข่ายภาคประชาชน ใช้สิทธิในการตรวจสอบอำนาจรัฐ โดยใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเครื่องมือ ซึ่งจะทำให้ หน่วยงานเกิดความตื่นตัวและตระหนักในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เพื่อความโปร่งใสมากยิ่งขึ้น การดำเนินการในเชิงบูรณาการ ดังกล่าว จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องระหว่างคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการและคณะกรรมการการกระจายอำนาจ ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๕. จัดให้มีกระบวนการหรือหน่วยรับเรื่องร้องเรียนและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนในส่วนภูมิภาค

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้จัดเตรียมการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสร้าง ศูนย์รับเรื่องหรือ เรื่องร้องเรียน และเรื่องอุทธรณ์ โดยจัดให้มีอนุกรรมการฯ เฉพาะในแต่ละจังหวัดหรือแต่ละเขตพื้นที่ สำหรับกลุ่ม เพื่อการดำเนินการหรือประสานภารกิจร่วมกับองค์กรที่มีในแต่ละจังหวัดหรือเขตพื้นที่ดังกล่าวเพื่อเพิ่มความ สะดวกในการร้องเรียนสำหรับภาคประชาชน

๖. การพัฒนามาตรการหรือกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

เป้าหมายในการสร้างสังคมโปร่งใส คือความพยายามในการใช้กฎหมายฉบับนี้เป็นกลไกหรือเครื่องมือ ในการสร้างสังคมไทยที่โปร่งใส ที่ประชาชนสามารถตรวจสอบและรับรู้การดำเนินงานต่าง ๆ ของภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการพัฒนามาตรการหรือกลไกในการขับเคลื่อนการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร ของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยหน่วยงานรัฐ ให้นำไปสู่การมีบริการข้อมูลข่าวสารที่ดีแก่ประชาชนและนำไปสู่การพัฒนา ธรรมาภิบาลในที่สุด โดยควรดำเนินการดังนี้

๖.๑ พัฒนาระบบทบทวนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นองค์การติดตามและประเมินผล เกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

๖.๒ พัฒนาหลักเกณฑ์การประเมินผล หรือตัวชี้วัดความโปร่งใส เพื่อให้เป็นเครื่องมือในการสอดส่องดูแล ตรวจสอบและติดตามประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานรัฐ

๖.๓ การพิจารณามาตรการอื่นๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ดีและเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อ ให้องค์กรหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น

๗. การเป็นหน่วยงานด้านความโปร่งใส (Transparency Agent)

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินกิจกรรมสำคัญในการอำนวยความสะดวก การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นการสนับสนุนการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นกลไกเสริมมาตรการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในภาคประชาชนและองค์กรภาคประชาชน ตลอดจนได้ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส และวางรากฐานการทำงานอย่างเป็นระบบที่ดี สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดมั่นความซื่อสัตย์สุจริต คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการที่ดี และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยได้ดำเนินการ ดังนี้

๗.๑ ตามบทบัญญัติของกฎหมาย และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องมีศูนย์ข้อมูลข่าวสาร เพื่อเป็นสถานที่จัดเตรียมข้อมูลข่าวสารอย่างน้อยตามที่กฎหมายกำหนดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดู โดยศูนย์ข้อมูลข่าวสารจะต้องจัดเป็นสถานที่เฉพาะ คำนึงถึงความสะดวกของประชาชนเป็นหลัก และจะต้องมีดัชนีหรือบัญชีรายการข้อมูลข่าวสารของศูนย์ข้อมูลข่าวสารให้ประชาชนตรวจดู รวมทั้งต้องจัดเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานด้านข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะด้วย ดังนั้น เพื่อเป็นการสอดคล้องดูแล การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารในส่วนของการจัดตั้ง การจัดข้อมูล และการให้บริการแก่ประชาชนในการเข้าตรวจดูที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนเพื่อให้การแนะนำการปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และแนวทางที่กฎหมายบัญญัติ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้ออกตรวจเยี่ยมแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น เพื่อแนะนำและรับทราบปัญหาอุปสรรคของการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ รวมทั้งการเผยแพร่ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิรับข้อมูลของราชการเข้าไปใช้สิทธิในการตรวจค้นหรือแสวงหาข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐให้แก่ภาคประชาชนอย่างต่อเนื่อง โดยในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีโครงการออกตรวจเยี่ยมแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกฎหมาย รวมทั้งเลือกตรวจเยี่ยมหน่วยงานที่ได้ดำเนินการตามกฎหมายบางหน่วยงานด้วย

๗.๒ การผลักดันและส่งเสริมให้หน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ได้มีการวางหลักเกณฑ์และแนวทางในการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนในเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และสอดคล้องสนับสนุนเจตนารมณ์ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยได้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อกำหนดมาตรการให้ทุกหน่วยงานของรัฐให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ซึ่งจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็วหรือภายในวันที่รับคำขอ ถ้าข้อมูลข่าวสารที่ขอมีเป็นจำนวนมากหรือไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน จะต้องแจ้งให้ผู้ขอข้อมูลทราบภายใน ๑๕ วัน รวมทั้งแจ้งกำหนดวันที่จะดำเนินการแล้วเสร็จให้ผู้ขอข้อมูลรับทราบด้วย

๘. การกำหนดตัวชี้วัดความโปร่งใส (Transparency Indicator).

เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใส และตรวจสอบได้ จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการนำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอโดยที่พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล ประกอบกับในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พัฒนาตัวชี้วัดความโปร่งใส (Transparency Indicator) เพื่อเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาประเมินความโปร่งใสของหน่วยงานต่างๆ จึงเป็นภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องในปีต่อไป เพื่อให้หน่วยงานของรัฐทั้งระบบมีเกณฑ์มาตรฐานตัวชี้วัดที่จะใช้ในการวัดความโปร่งใสของ

แต่ละหน่วยงานให้มีความเหมาะสมและเป็นมาตรฐานที่สามารถยอมรับได้ รวมทั้งการพิจารณามาตรการอื่นๆ เช่น การพัฒนาหน่วยงานต้นแบบที่มีการบริหารจัดการงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ดี และเป็นแบบอย่างได้ (Best Practice) และการประเมินเพื่อให้รางวัลหน่วยงานที่มีผลการปฏิบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด เป็นต้น

๙. การขยายผลการกำหนดให้การปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพหน่วยงานในราชการบริหารส่วนท้องถิ่น

โดยที่ตัวชี้วัดตามมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๙ ที่ได้ให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไปดังกล่าวข้างต้นนั้น มีผลบังคับใช้กับหน่วยงานราชการส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงาน ก.พ.ร. เท่านั้น ยังไม่มีผลใช้ประเมินสำหรับราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทย และโดยข้อเท็จจริงรวมทั้งบทบัญญัติแห่งกฎหมายหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือ องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องเปิดเผยข้อมูลในครอบครองโดยเฉพาะการจัดข้อมูลไว้ให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเองตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๙ จึงได้พิจารณาเห็นสมควรผลักดันให้ตัวชี้วัดดังกล่าวมีผลบังคับใช้กับหน่วยงานราชการส่วนท้องถิ่นด้วย ดังนั้น จึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๙ เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ เห็นชอบกับการดำเนินการดังกล่าว

๑๐. การดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาระบบสารสนเทศ

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตั้งเป้าหมายว่าจะดำเนินการโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด เพื่อสนับสนุนและผลักดันให้การปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการเปิดเผยและการให้บริการข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับรู้และตรวจสอบการใช้อำนาจของหน่วยงานภาครัฐ โดยนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการดำเนินการตรวจติดตามและประเมินผลการดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างรวดเร็ว และตลอดเวลา สามารถลดค่าใช้จ่ายในการตรวจติดตามโดยบุคคลากร ซึ่งโครงการดังกล่าวประกอบด้วย

๑๐.๑ จัดหาและติดตั้ง Hardware และ Software ให้เหมาะสมสอดคล้องกับข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับการจัดทำระบบสารสนเทศในส่วนของ Hardware และ Software

๑๐.๒ พัฒนาโปรแกรม (Software) ตามตัวแบบของโปรแกรม (Prototype) ที่ได้ศึกษาของโครงการจัดจ้างที่ปรึกษาเรื่อง "การจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด" ซึ่งประกอบด้วยระบบคือ

๑๐.๒.๑ ระบบประเมินผลตัวชี้วัด (KPI Management)

- ระบบการแสดงผล (Website)

- ระบบ X-Client

๑๐.๒.๒ ระบบบริหารงานจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด (Data Management Under Transparency Indicators : DMTI)

๑๐.๒.๓ ระบบการจัดการเอกสาร (Document Management)

๑๐.๒.๔ ระบบรายงานผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑๐.๓ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ความรู้ความเข้าใจ และแนะนำวิธีใช้งานโปรแกรม (Software) และระบบที่พัฒนาให้กับหน่วยงานภาครัฐต่างๆ เช่น จัดสัมมนา จัดส่งซีดีคู่มือการปฏิบัติงานพร้อมโปรแกรม เป็นต้น

๑๐.๔ ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำหรับผู้ปฏิบัติการโปรแกรมและผู้ดูแลระบบ

การนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้มิมติในเรื่องการสนับสนุน



การบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐



เพื่อเป็นการสนับสนุนการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเห็นสมควรเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมิมติให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. การให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร”

๑.๑ หลักการและเหตุผล

๑.๑.๑ เพื่อเป็นการตอบสนองต่อนโยบายของรัฐบาล ที่มุ่งเน้นการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างให้เป็นไปด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมิมติให้สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) นำมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นหนึ่งในตัวชี้วัด (KPI) ประสิทธิภาพของหน่วยงานราชการทุกแห่งตั้งแต่วันที่ ๒๕๕๐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ เห็นชอบแนวทางดำเนินการเพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติต่อไปตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ

๑.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มิมติเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐ ให้กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับประกาศประกวดราคาและประกาศสอบราคา รวมทั้งผลการพิจารณาการจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือนเผยแพร่ผ่านทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน รวมทั้งการนำเรื่องความโปร่งใส เรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นเครื่องมือในการประเมินประสิทธิภาพของหน่วยงานส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑

๑.๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ได้ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เป็นตัวชี้วัดภาคบังคับที่ทุกส่วนราชการจะต้องดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

๑.๒ ข้อยกขหมาย

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกลไกในการผลักดันให้เกิดกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ ซึ่งนำไปสู่การบริหารราชการที่โปร่งใส อันเป็นปัจจัยหลักของธรรมาภิบาล

๑.๓ ข้อเสนอ

เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” เกิดผลอย่างจริงจัง จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมิมติให้ผู้บริหารของหน่วยงานของรัฐในทุกระดับ ถือเป็นนโยบายสำคัญที่จะต้องดูแลและกำกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ให้มีการปฏิบัติได้ครบถ้วนถูกต้องตามขั้นตอนที่กำหนดโดยเคร่งครัดด้วย

๒. การห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทูลร้อง

๒.๑ หลักการและเหตุผล

๒.๑.๑ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่สุดข่าวสารข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่สุด ตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยไม้อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้

มิฉะนั้นย่อมมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒.๑.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

๒.๑.๓ ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำพิพากษาไว้เป็นที่ยุติแล้ว ตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด คำร้องที่ ๔๐๗/๒๕๔๔ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๔ คดีระหว่างการรถไฟแห่งประเทศไทย ผู้ฟ้องคดีกับคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ผู้ถูกฟ้องคดี ซึ่งศาลปกครองสูงสุด วินิจฉัยว่า กรณีนี้ไม่อาจถือได้ว่าหน่วยงานของรัฐผู้ฟ้องคดีเป็นผู้ได้รับความเดือดร้อนเสียหายหรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายที่จะมีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ จึงมีคำสั่งยืนตามคำสั่งของศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา

๒.๑.๔ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์

๒.๒ ข้อยกขหมาย

๒.๒.๑ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๕๘ ได้กำหนดเป็นหลักประกันแก่ประชาชนว่า บุคคลย่อมมีสิทธิได้รับทราบข้อมูลหรือข่าวสารสาธารณะในครอบครองของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น เว้นแต่การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะกระทบต่อความมั่นคงของรัฐ ความปลอดภัยของประชาชน หรือส่วนได้เสียอันพึงได้รับการคุ้มครองของบุคคลอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ

๒.๒.๒ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๕ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีอำนาจหน้าที่พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ และในมาตรา ๓๗ วรรคสองได้กำหนดให้คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้เป็นที่ยุติ

๒.๓ ข้อเสนอ

เนื่องจากยังมีหน่วยงานบางแห่ง ได้ขอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีที่ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ โดยมีความเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการบริหารงานของราชการได้ ซึ่งในเรื่องนี้ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้พิจารณาเห็นชอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เสนอว่ามติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ และป้องกันมิให้หน่วยงานของรัฐหลีกเลี่ยงการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายในกำหนดเวลา ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยใช้ช่องทางการฟ้องคดีทางปกครอง ยกขึ้นเป็นเหตุยี่ดระเวลาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยออกไป ทั้ง ๆ ที่ในที่สุดก็ต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น ตามแนวคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดการกระทบต่อสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งมีบทบัญญัติรับรองสิทธิดังกล่าวไว้ในมาตรา ๕๘ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติกำกับให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ที่กำหนดหลักเกณฑ์ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้อุทธรณ์ รวมทั้งให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่กำหนดแนวทางปฏิบัติว่า เมื่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยและแจ้งให้หน่วยงานของรัฐทราบแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับแจ้ง ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย หากเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการพิจารณาลงโทษทางวินัยทุกกรณี

ภาคผนวก

การตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น และการดำเนินการเพื่อบรรลุตัวชี้วัด ตามเกณฑ์ที่สำนักงาน ก.พ.ร. กำหนด

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามมาตรา ๙ บัญญัติว่า หน่วยงานของรัฐต้องจัดให้มีข้อมูลข่าวสารของราชการไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และตามประกาศของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว ได้กำหนดให้หน่วยงานของรัฐทุกแห่งจะต้องจัดให้มีสถานที่และจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารไว้ให้ประชาชนตรวจดู ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ กำหนดให้สำนักงาน ก.พ.ร. นำเรื่องความโปร่งใสเรื่องการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารและเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นไป ดังนั้น สำนักงาน ก.พ.ร. จึงได้ร่วมกับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี กำหนดเกณฑ์การประเมินระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามขั้นตอนต่างๆ เป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพของหน่วยงานรัฐทุกแห่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ เป็นต้นไป โดยในปี ๒๕๕๑ สำนักงาน ก.พ.ร. ได้กำหนดให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ดำเนินการให้คำแนะนำการปฏิบัติตามตัวชี้วัดส่วนราชการและจังหวัดที่มีการปฏิบัติที่ครบถ้วนสมบูรณ์และสามารถรักษามาตรฐานเช่นเดิม รวมทั้งให้คำแนะนำส่วนราชการและจังหวัดที่มีการปฏิบัติยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ให้มีการปฏิบัติได้ครบถ้วนสมบูรณ์ โดยให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นตัวชี้วัดของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในปี ๒๕๕๑ ด้วย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะผู้รับผิดชอบหลักในตัวชี้วัดดังกล่าว จึงจัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานตามตัวชี้วัดของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ขึ้น เพื่อสอดส่องดูแลการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร ให้คำแนะนำการปฏิบัติ รับฟังปัญหาอุปสรรคในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อให้การปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารมีความสมบูรณ์ ครบถ้วน และบรรลุเป้าหมายของตัวชี้วัดได้เป็นผลสำเร็จ ดังนี้

๑. การดำเนินการ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานต่างๆ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น สรุปได้ดังนี้

๑.๑ การตรวจแนะนำตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ประจำปี ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำโครงการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๑ ตามแผนงาน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยกำหนดการตรวจแนะนำการปฏิบัติในราชการส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดและส่วนราชการประจำจังหวัดใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๔ หน่วยงาน รวม ๘๐ หน่วยงาน และราชการส่วนท้องถิ่นใน ๒๐ จังหวัด จังหวัดละ ๖ หน่วยงาน รวม ๑๒๐ หน่วยงาน

๑.๒ การตรวจแนะนำโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับความร่วมมือจากผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีดำเนินการตรวจแนะนำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐโดยใช้กลไกผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ในการตรวจติดตามการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐในส่วนภูมิภาค คือ สำนักงานจังหวัดหรือส่วนราชการที่จังหวัดมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารใน ๑๒ จังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติตามตัวชี้วัดที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

๑.๓ การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตรวจแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่เป็นเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารในจังหวัด จำนวน ๘ จังหวัด และในส่วนกลาง จำนวน ๓๒ หน่วยงาน

สำหรับการตรวจและนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการตรวจและนำสำหรับส่วนราชการ/จังหวัด ที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๒๕ หน่วยงาน เพื่อให้มีผลการดำเนินการที่รักษาระดับมาตรฐานของการปฏิบัติให้อยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์เช่นเดิม และส่วนราชการ/จังหวัดที่มีผลการประเมินอยู่ในระดับไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ จำนวน ๕๓ หน่วยงาน เพื่อให้มีการปฏิบัติอยู่ในระดับที่ครบถ้วนสมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น ๗๘ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๓๖.๑๑ ของหน่วยงานรัฐที่สำนักงาน ก.พ.ร. ดำเนินการประเมินผลตามตัวชี้วัดดังกล่าว

ดังนั้น ในการดำเนินการเกี่ยวกับการตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปี ๒๕๕๑ จึงมีหน่วยงานที่เป็นเป้าหมายตามโครงการตรวจและนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และเป้าหมายตามตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับการตรวจและนำ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น ประจำปี ๒๕๕๑ รวมทั้งสิ้น ๒๕๒ หน่วยงาน

๒. การประเมินผล

จากการตรวจและนำดังกล่าว สามารถสรุปการประเมินผลการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานต่างๆ ในภาพรวมได้ดังนี้

๒.๑ การจัดสถานที่แสดงข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ด้วยตนเอง พบว่ามีการจัดสถานที่จัดแสดงข้อมูลข่าวสารของราชการเพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูด้วยตนเองมากยิ่งขึ้น

๒.๒ การจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารเพื่อเพิ่มความสะดวกในการตรวจค้นของประชาชน พบว่ามีการจัดทำดัชนีข้อมูลข่าวสารของราชการมากยิ่งขึ้น แต่ยังมีบางหน่วยงานที่ประเด็นความเชื่อมโยงของดัชนีข้อมูลข่าวสารกับเอกสารยังต้องปรับปรุงให้สะดวกและหาง่ายมากยิ่งขึ้น

๒.๓ ความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ พบว่ามีการนำเอกสารตามมาตรา ๙ มาจัดแสดงมากขึ้น แต่ยังมีประเด็นความครบถ้วนของข้อมูลข่าวสารบางชนิด เช่น มาตรา ๙ (๑) มาตรา ๙ (๗) ที่ยังต้องปรับปรุงให้มีความครบถ้วนและเป็นปัจจุบันมากยิ่งขึ้น

๒.๔ การมอบหมายเจ้าหน้าที่รับผิดชอบงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พบว่าส่วนใหญ่มีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบเป็นการเฉพาะ

๒.๕ การเผยแพร่ประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างในรอบเดือน (สรข. ๑) ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน พบว่า ส่วนใหญ่มีการนำประกาศประกวดราคา ประกาศสอบราคา และสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์แล้ว แต่ยังมีบางหน่วยงานที่จะต้องนำสรุปผลการพิจารณาจัดซื้อจัดจ้างตามแบบ สรข. ๑ เผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน

จากการตรวจและนำและประเมินผลศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ทั้งในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น พบว่าหน่วยงานต่างๆ ได้มีการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นส่วนใหญ่ แต่ยังมีบางหน่วยงานที่ไม่ถูกต้องและครบถ้วน ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ให้คำแนะนำและให้ข้อสังเกตที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้แก่เจ้าหน้าที่ของศูนย์ข้อมูลข่าวสาร และผู้บริหารของหน่วยงานที่พบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน รวมทั้งได้แจ้งผลการประเมินให้กับศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐที่ไปตรวจและนำทั้ง ๒๓๕ ศูนย์ เพื่อให้ปรับปรุงแก้ไขต่อไปแล้ว

๓. เป้าหมายการดำเนินงานในปี ๒๕๕๒

ในปี ๒๕๕๒ การดำเนินการประเมินผลตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยังคงมีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้กำหนดที่จะให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐในส่วนกลาง จำนวน ๔๐ หน่วยงาน ในส่วนภูมิภาค (จังหวัด) จำนวน ๓๐ หน่วยงาน รวมทั้งสิ้น ๗๐ หน่วยงาน

การตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัด

รายชื่อจังหวัดที่ได้รับการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ปี ๒๕๕๑

| ที่ | รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด | ที่ | รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด |
|-----|---------------------------|-----|---|
| ๑. | กาญจนบุรี | ๒๘. | กาฬสินธุ์ |
| ๒. | นครนายก | ๒๙. | นครศรีธรรมราช |
| ๓. | ปราจีนบุรี | ๓๐. | สุราษฎร์ธานี |
| ๔. | สมุทรปราการ | ๓๑. | เชียงใหม่ |
| ๕. | สระแก้ว | ๓๒. | ลำพูน |
| ๖. | จันทบุรี | ๓๓. | ลำปาง |
| ๗. | ตราด | ๓๔. | พะเยา |
| ๘. | เลย | ๓๕. | ชุมพร |
| ๙. | ชัยภูมิ | ๓๖. | ชัยนาท |
| ๑๐. | บุรีรัมย์ | ๓๗. | อุดรธานี |
| ๑๑. | อุบลราชธานี | ๓๘. | นครสวรรค์ |
| ๑๒. | ระนอง | ๓๙. | สุโขทัย |
| ๑๓. | กำแพงเพชร | ๔๐. | นครราชสีมา |
| ๑๔. | อุตรดิตถ์ | ๔๑. | ฉะเชิงเทรา |
| ๑๕. | เพชรบูรณ์ | ๔๒. | พังงา |
| ๑๖. | ปทุมธานี | ๔๓. | ประจวบคีรีขันธ์ |
| ๑๗. | มุกดาหาร | ๔๔. | อ่างทอง |
| ๑๘. | ยโสธร | ๔๕. | สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา |
| ๑๙. | อำนาจเจริญ | ๔๖. | กองทัพบก |
| ๒๐. | ร้อยเอ็ด | ๔๗. | กระทรวงการต่างประเทศ |
| ๒๑. | ศรีสะเกษ | ๔๘. | สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา |
| ๒๒. | นราธิวาส | ๔๙. | กรมการข้าว |
| ๒๓. | ยะลา | ๕๐. | กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน |
| ๒๔. | ปัตตานี | ๕๑. | สำนักงานศิลปร่วมวัฒนธรรมร่วมสมัย |
| ๒๕. | เชียงราย | ๕๒. | สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ |
| ๒๖. | แพร่ | ๕๓. | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ |
| ๒๗. | ขอนแก่น | | |

รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัดที่ได้รับการตรวจแนะนำเพื่อให้บรรลุตัวชี้วัด “ระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร” ในการรักษาระดับมาตรฐานการปฏิบัติที่ครบถ้วนสมบูรณ์ปี ๒๕๕๑

| ที่ | รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด | ที่ | รายชื่อส่วนราชการ/จังหวัด |
|-----|---------------------------------|-----|---|
| ๑. | ตาก | ๑๔. | กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี |
| ๒. | สำนักงาน ก.พ. | ๑๕. | สำนักงานสถิติแห่งชาติ |
| ๓. | กรมการค้าต่างประเทศ | ๑๖. | กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ |
| ๔. | กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ | ๑๗. | สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน |
| ๕. | กรมการค้าภายใน | ๑๘. | สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม |
| ๖. | สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี | ๑๙. | กรมทรัพยากรธรณี |
| ๗. | สำนักงานสภาพัฒนาการคลังแห่งชาติ | ๒๐. | กรมการจัดหางาน |
| ๘. | สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี | ๒๑. | กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน |
| ๙. | กรมธนารักษ์ | ๒๒. | สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ |
| ๑๐. | สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง | ๒๓. | กรมประชาสัมพันธ์ |
| ๑๑. | กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ | ๒๔. | สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา |
| ๑๒. | สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร | ๒๕. | กรมอนามัย |
| ๑๓. | กรมทางหลวงชนบท | | |

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการปี ๒๕๕๐ (จังหวัด)

| ชื่อ กลุ่มจังหวัด | ชื่อจังหวัด | คะแนน จากการประเมิน |
|-----------------------------|------------------------|------------------------|
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน | จังหวัดเชียงราย | ๕.๓๐๐๐ |
| | จังหวัดเชียงใหม่ | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดน่าน | ๓.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดพะเยา | ๓.๑๕๐๐ |
| | จังหวัดแพร่ | ๕.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดแม่ฮ่องสอน | ๓.๑๐๐๐ |
| | จังหวัดลำปาง | ๕.๑๐๐๐ |
| | จังหวัดลำพูน | ๕.๐๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง | จังหวัดตาก | ๕.๐๐๐๐ |
| | จังหวัดพิษณุโลก | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดเพชรบูรณ์ | ๕.๑๕๐๐ |
| | จังหวัดสุโขทัย | ๓.๘๕๐๐ |
| | จังหวัดอุตรดิตถ์ | ๕.๓๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง | จังหวัดกำแพงเพชร | ๓.๘๐๐๐ |
| | จังหวัดนครสวรรค์ | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดพิจิตร | ๕.๒๐๐๐ |
| | จังหวัดอุทัยธานี | ๕.๐๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน | จังหวัดนนทบุรี | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดปทุมธานี | ๑.๗๕๐๐ |
| | จังหวัดพระนครศรีอยุธยา | ๕.๐๕๐๐ |
| | จังหวัดอ่างทอง | ๓.๖๕๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน | จังหวัดชัยนาท | ๓.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดลพบุรี | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดสระบุรี | ๕.๒๐๐๐ |
| | จังหวัดสิงห์บุรี | ๓.๗๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง | จังหวัดกาญจนบุรี | ๒.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดนครปฐม** | ๕.๕๐๐๐ |
| | จังหวัดราชบุรี | ๕.๔๐๐๐ |
| | จังหวัดสุพรรณบุรี | ๓.๗๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนล่าง | จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ | ๕.๒๕๐๐ |
| | จังหวัดเพชรบุรี** | ๕.๕๐๐๐ |
| | จังหวัดสมุทรสงคราม | ๓.๒๕๐๐ |
| | จังหวัดสมุทรสาคร | ๓.๕๕๐๐ |

| ชื่อ กลุ่มจังหวัด | ชื่อจังหวัด | คะแนน จากการประเมิน |
|--|----------------------|------------------------|
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน | จังหวัดหนองคาย | ๓.๙๕๐๐ |
| | จังหวัดหนองบัวลำภู | ๓.๓๐๐๐ |
| | จังหวัดเลย | ๒.๑๕๐๐ |
| | จังหวัดอุดรธานี | ๓.๐๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน | จังหวัดกาฬสินธุ์ | ๔.๖๐๐๐ |
| | จังหวัดนครพนม | ๓.๙๕๐๐ |
| | จังหวัดมุกดาหาร | ๔.๖๐๐๐ |
| | จังหวัดสกลนคร | ๓.๕๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน | จังหวัดขอนแก่น | ๔.๐๕๐๐ |
| | จังหวัดมหาสารคาม | ๔.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดร้อยเอ็ด | ๔.๗๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง | จังหวัดชัยภูมิ | ๒.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดนครราชสีมา | ๓.๐๕๐๐ |
| | จังหวัดบุรีรัมย์ | ๑.๐๕๐๐ |
| | จังหวัดสุรินทร์ | ๓.๘๕๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง | จังหวัดยโสธร | ๒.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดศรีสะเกษ | ๒.๕๕๐๐ |
| | จังหวัดอำนาจเจริญ | ๑.๕๐๐๐ |
| | จังหวัดอุบลราชธานี | ๒.๗๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน | จังหวัดชุมพร | ๓.๙๐๐๐ |
| | จังหวัดระนอง | ๒.๒๕๐๐ |
| | จังหวัดสุราษฎร์ธานี | ๒.๘๕๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน | จังหวัดตรัง | ๔.๐๐๐๐ |
| | จังหวัดนครศรีธรรมราช | ๓.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดพัทลุง | ๔.๓๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคใต้ตอนบน | จังหวัดกระบี่ | ๓.๖๕๐๐ |
| | จังหวัดพังงา | ๔.๐๐๐๐ |
| | จังหวัดภูเก็ต | ๓.๐๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน | จังหวัดนราธิวาส | ๓.๗๐๐๐ |
| | จังหวัดปัตตานี | ๔.๑๐๐๐ |
| | จังหวัดยะลา | ๔.๑๐๐๐ |
| กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน | จังหวัดสงขลา | ๓.๖๐๐๐ |
| | จังหวัดสตูล | ๓.๘๕๐๐ |
| จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการสมบูรณ์ | | ๑ |
| จำนวนจังหวัดที่ดำเนินการไม่สมบูรณ์ | | ๗๔ |
| จำนวนจังหวัด | | ๗๕ |

* การตรวจประเมินในระดับจังหวัด ได้ใช้สำนักงานจังหวัดเป็นตัวแทนของการประเมินเบื้องต้น

** จังหวัดที่มีความไม่สมบูรณ์ของการดำเนินการจากการสุ่มตรวจในส่วนราชการอื่นๆ ที่ไม่ใช่สำนักงานจังหวัด

สรุปผลการดำเนินการตามตัวชี้วัดระดับความสำเร็จในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการปี ๒๕๕๐
(ส่วนราชการ)

| ลำดับที่ | ชื่อส่วนราชการ | คะแนนจากการประเมิน |
|----------|--|--------------------|
| ๑ | กรมประชาสัมพันธ์ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๒ | สำนักข่าวกรองแห่งชาติ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๓ | สำนักงานประมาณ | ๔.๒๐๐๐ |
| ๔ | สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา | ๑.๐๐๐๐ |
| ๕ | สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน | ๕.๐๐๐๐ |
| ๖ | สำนักงานคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค | ๓.๖๕๐๐ |
| ๗ | สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | ๔.๔๐๐๐ |
| ๘ | สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๙ | สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๐ | สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๑ | สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๒ | สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๓ | กรมราชองครักษ์ | ๔.๓๐๐๐ |
| ๑๔ | กองทัพบก | ๓.๑๕๐๐ |
| ๑๕ | กองทัพเรือ | ๔.๙๐๐๐ |
| ๑๖ | กองทัพอากาศ | ๓.๖๐๐๐ |
| ๑๗ | กองบัญชาการทหารสูงสุด | ๓.๔๐๐๐ |
| ๑๘ | สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม | ๓.๙๐๐๐ |
| ๑๙ | กรมศุลกากร | ๔.๙๐๐๐ |
| ๒๐ | กรมสรรพสามิต | ๔.๕๐๐๐ |
| ๒๑ | กรมสรรพากร | ๔.๙๐๐๐ |
| ๒๒ | กรมบัญชีกลาง | ๔.๕๐๐๐ |
| ๒๓ | สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ | ๔.๐๐๐๐ |
| ๒๔ | กรมธนารักษ์ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๒๕ | สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ | ๓.๔๕๐๐ |
| ๒๖ | สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง | ๕.๐๐๐๐ |
| ๒๗ | สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง | ๔.๗๐๐๐ |
| ๒๘ | กระทรวงการต่างประเทศ | ๒.๘๕๐๐ |
| ๒๙ | สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา | ๑.๖๐๐๐๐ |
| ๓๐ | สำนักงานพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ | ๔.๕๕๐๐ |
| ๓๑ | สำนักงานพัฒนาการท่องเที่ยว | ๓.๗๕๐๐ |
| ๓๒ | กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ | ๔.๙๐๐๐ |
| ๓๓ | สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว | ๓.๐๐๐๐ |
| ๓๔ | สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | ๔.๑๐๐๐ |

| ลำดับที่ | ชื่อส่วนราชการ | คะแนนจากการประเมิน |
|----------|--|--------------------|
| ๓๕ | สำนักงานส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส คนพิการฯ | ๔.๕๐๐๐ |
| ๓๖ | กรมประมง | ๔.๗๐๐๐ |
| ๓๗ | กรมปศุสัตว์ | ๔.๔๐๐๐ |
| ๓๘ | กรมวิชาการเกษตร | ๔.๔๐๐๐ |
| ๓๙ | กรมชลประทาน | ๔.๗๐๐๐ |
| ๔๐ | กรมพัฒนาที่ดิน | ๔.๖๐๐๐ |
| ๔๑ | สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม | ๔.๖๐๐๐ |
| ๔๒ | กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๔๓ | กรมส่งเสริมการเกษตร | ๔.๗๐๐๐ |
| ๔๔ | กรมส่งเสริมสหกรณ์ | ๔.๒๐๐๐ |
| ๔๕ | สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ๔.๔๐๐๐ |
| ๔๖ | สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๔๗ | สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร | ๕.๐๐๐๐ |
| ๔๘ | กรมข้าว | ๑.๐๐๐๐ |
| ๔๙ | กรมทางหลวง | ๔.๗๐๐๐ |
| ๕๐ | กรมทางหลวงชนบท | ๕.๐๐๐๐ |
| ๕๑ | กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี | ๕.๐๐๐๐ |
| ๕๒ | กรมการขนส่งทางบก | ๔.๗๐๐๐ |
| ๕๓ | กรมการขนส่งทางอากาศ | ๓.๔๐๐๐ |
| ๕๔ | สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร | ๓.๖๕๐๐ |
| ๕๕ | สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม | ๕.๐๐๐๐ |
| ๕๖ | กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง | ๔.๘๐๐๐ |
| ๕๗ | กรมทรัพยากรธรณี | ๕.๐๐๐๐ |
| ๕๘ | กรมป่าไม้ | ๔.๓๐๐๐ |
| ๕๙ | กรมอุทยานแห่งชาติ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๖๐ | กรมทรัพยากรน้ำ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๖๑ | กรมทรัพยากรน้ำบาดาล | ๔.๕๐๐๐ |
| ๖๒ | กรมควบคุมมลพิษ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๖๓ | กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม | ๔.๘๐๐๐ |
| ๖๔ | สำนักงานปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | ๔.๘๐๐๐ |
| ๖๕ | สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | ๔.๓๐๐๐ |
| ๖๖ | กรมอุดมศึกษา | ๔.๙๐๐๐ |
| ๖๗ | สำนักงานปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | ๔.๕๕๐๐ |
| ๖๘ | สำนักงานสถิติแห่งชาติ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๖๙ | กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๗๐ | กรมธุรกิจพลังงาน | ๓.๕๐๐๐ |
| ๗๑ | กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน | ๔.๓๐๐๐ |

| ลำดับที่ | ชื่อส่วนราชการ | คะแนนจากการประเมิน |
|----------|--|--------------------|
| ๗๒ | สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน | ๕.๐๐๐๐ |
| ๗๓ | สำนักงานปลัดกระทรวงพลังงาน | ๕.๙๐๐๐ |
| ๗๔ | กรมการค้าต่างประเทศ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๗๕ | กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ | ๕.๐๐๐๐ |
| ๗๖ | กรมส่งเสริมการส่งออก | ๔.๗๐๐๐ |
| ๗๗ | กรมการค้าภายใน | ๕.๐๐๐๐ |
| ๗๘ | กรมการประกันภัย | ๔.๕๐๐๐ |
| ๗๙ | กรมทรัพย์สินทางปัญญา | ๔.๗๕๐๐ |
| ๘๐ | กรมพัฒนาธุรกิจการค้า | ๔.๘๐๐๐ |
| ๘๑ | สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๘๒ | กรมการปกครอง | ๔.๗๐๐๐ |
| ๘๓ | กรมที่ดิน | ๔.๘๐๐๐ |
| ๘๔ | กรมการพัฒนาชุมชน | ๔.๘๐๐๐ |
| ๘๕ | กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น | ๔.๘๐๐๐ |
| ๘๖ | กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย | ๔.๗๐๐๐ |
| ๘๗ | กรมโยธาธิการและผังเมือง | ๔.๗๐๐๐ |
| ๘๘ | สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย | ๔.๗๐๐๐ |
| ๘๙ | กรมสอบสวนคดีพิเศษ | ๓.๐๕๐๐ |
| ๙๐ | สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ | ๓.๕๕๐๐ |
| ๙๑ | กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ | ๓.๓๐๐๐ |
| ๙๒ | กรมบังคับคดี | ๓.๑๐๐๐ |
| ๙๓ | กรมคุมประพฤติ | ๔.๖๐๐๐ |
| ๙๔ | กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน | ๔.๕๕๐๐ |
| ๙๕ | กรมราชทัณฑ์ | ๓.๙๐๐๐ |
| ๙๖ | สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม | ๔.๐๐๐๐ |
| ๙๗ | สำนักงานกิจการยุติธรรม | ๓.๕๕๐๐ |
| ๙๘ | สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด | ๔.๐๐๐๐ |
| ๙๙ | สำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน | ๔.๗๐๐๐ |
| ๑๐๐ | สำนักงานอัยการสูงสุด | ๓.๐๕๐๐ |
| ๑๐๑ | กรมการจัดหางาน | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๐๒ | กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน | ๒.๐๐๐๐ |
| ๑๐๓ | กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๐๔ | สำนักงานประกันสังคม | ๔.๒๐๐๐ |
| ๑๐๕ | สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงาน | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๐๖ | กรมการศาสนา | ๔.๓๐๐๐ |
| ๑๐๗ | กรมศิลปากร | ๓.๓๕๐๐ |
| ๑๐๘ | สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ | ๔.๓๕๐๐ |

| ลำดับที่ | ชื่อส่วนราชการ | คะแนนจากการประเมิน |
|----------|--|--------------------|
| ๑๐๙ | สำนักงานปลัดกระทรวงวัฒนธรรม | ๔.๕๕๐๐ |
| ๑๑๐ | สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย | ๒.๗๕๐๐ |
| ๑๑๑ | กรมวิทยาศาสตร์บริการ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๑๒ | สำนักงานปรมาณูเพื่อสันติ | ๔.๒๐๐๐ |
| ๑๑๓ | สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | ๔.๖๐๐๐ |
| ๑๑๔ | สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๑๕ | สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๑๖ | สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๑๗ | สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ | ๔.๘๐๐๐ |
| ๑๑๘ | สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา | ๔.๓๐๐๐ |
| ๑๑๙ | กรมการแพทย์ | ๔.๕๐๐๐ |
| ๑๒๐ | กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและแพทย์ทางเลือก | ๓.๐๐๐๐ |
| ๑๒๑ | กรมสุขภาพจิต | ๔.๑๐๐๐ |
| ๑๒๒ | กรมควบคุมโรค | ๔.๖๐๐๐ |
| ๑๒๓ | กรมอนามัย | ๕.๐๐๐๐ |
| ๑๒๔ | กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ | ๔.๖๐๐๐ |
| ๑๒๕ | กรมสนับสนุนบริการสุขภาพ | ๔.๓๕๐๐ |
| ๑๒๖ | สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา | ๔.๗๐๐๐ |
| ๑๒๗ | สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข | ๓.๐๕๐๐ |
| ๑๒๘ | สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม | ๔.๑๐๐๐ |
| ๑๒๙ | สำนักงานคณะกรรมการอ้อยและน้ำตาลทราย | ๓.๙๕๐๐ |
| ๑๓๐ | กรมโรงงานอุตสาหกรรม | ๓.๑๐๐๐ |
| ๑๓๑ | กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ | ๔.๔๐๐๐ |
| ๑๓๒ | กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม | ๔.๒๐๐๐ |
| ๑๓๓ | สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม | ๔.๐๕๐๐ |
| ๑๓๔ | สำนักงานปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม | ๔.๗๐๐๐ |
| ๑๓๕ | สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน | ๔.๔๐๐๐ |
| ๑๓๖ | ราชบัณฑิตยสถาน | ๔.๖๕๐๐ |
| ๑๓๗ | สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ | ๓.๓๐๐๐ |
| ๑๓๘ | สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ | ๒.๖๐๐๐ |
| ๑๓๙ | สำนักงานตำรวจแห่งชาติ | ๓.๐๐๐๐ |
| ๑๔๐ | สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ | ๑.๕๐๐๐ |
| ๑๔๑ | สำนักงานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ | ๕.๐๐๐๐ |
| | จำนวนส่วนราชการที่ดำเนินการสมบูรณ์ | ๒๔ |
| | จำนวนส่วนราชการที่ดำเนินการไม่สมบูรณ์ | ๑๑๗ |
| | จำนวนส่วนราชการทั้งหมด | ๑๔๑ |

สรุปผลการรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐

ในการประมวลผลข้อมูลการรายงานผลการปฏิบัติของหน่วยงานรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ นั้น มีจำนวนแบบรายงานที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับผ่านทางอีเมลของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๑,๑๕๖ หน่วยงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๓๗ ของจำนวนหน่วยงานรัฐทั้งหมด ๙,๓๓๙ หน่วยงาน ที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยสามารถจำแนกรายละเอียดของแบบรายงานที่ได้รับจากหน่วยงานรัฐแต่ละประเภท ดังนี้

| หน่วยงานของรัฐ | ปี ๒๕๔๘ | ปี ๒๕๔๙ | ปี ๒๕๕๐ |
|---|----------------|----------------|----------------|
| ราชการส่วนกลางระดับกรม สังกัดกระทรวง (รวมหน่วยงานในกำกับ สถาบันอิสระ, รัฐวิสาหกิจ, องค์การมหาชนและองค์การอิสระ) | ๑๕๗ | ๑๕๙ (๕๐.๙๗%) | ๑๘๐ (๕๖.๙๐%) |
| ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) | ๓๓ | ๓๕ (๔๕%) | ๓๕ (๕๖.๖๖%) |
| องค์การบริหารส่วนจังหวัด | ๓๗ | ๒๙ (๓๘.๖๖%) | ๑๓ (๑๗.๓๓%) |
| เทศบาล | ๒๓๕ | ๒๙๘ (๒๕.๗๓%) | ๑๙๘ (๑๗.๐๙%) |
| องค์การบริหารส่วนตำบล | ๕๕๕ | ๑,๓๕๕ (๒๐.๓๐%) | ๗๒๘ (๑๐.๙๙%) |
| องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (เมืองพัทยาและกทม.) | ๒ | ๒ (๑๐๐%) | ๒ (๑๐๐%) |
| รวม | ๑,๐๑๘ (๑๐.๙๐%) | ๑,๘๖๖ (๑๙.๙๘%) | ๑,๑๕๖ (๑๒.๓๗%) |

ภาพรวมของแบบรายงานที่ได้รับเมื่อเปรียบเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๙ จะพบว่ามีกรายงานเข้ามาน้อยกว่า แต่หากจำแนกตามประเภทหน่วยงานพบว่าการรายงานเข้ามามากขึ้นในส่วนหน่วยงานราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ขณะที่หน่วยงานประเภทอื่นๆ มีจำนวนที่ลดลง ทั้งนี้การให้หน่วยงานสรุปผลการปฏิบัติของหน่วยงานต่างๆ ในสังกัดพบว่าเป็นข้อดีที่ทำให้มีการรายงานเข้ามามากขึ้น แต่ทั้งนี้ยังมีหน่วยงานที่ไม่ได้รายงานผลการปฏิบัติเข้ามา คือกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งจะต้องติดตามสอบถามต่อไปเนื่องจากเป็นปีที่สองติดต่อกัน และยังมีหน่วยงานที่เป็นมหาวิทยาลัยซึ่งรายงานเข้ามาเพียง ๒ แห่ง ขณะที่องค์กรวิชาชีพมี ๑ แห่งคือ ทันตแพทย์สภา โดยจำนวนหน่วยงานที่รายงานเข้ามาแยกตามประเภท มีดังนี้

ตารางภาพรวมจำนวนแบบรายงานฯ ของหน่วยงานรัฐที่ สสร. ได้รับ
(ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐)

| ชื่อหน่วยงาน | ๒๕๔๖ | ๒๕๔๗ | ๒๕๔๘ | ๒๕๔๙ | ๒๕๕๐ | หมายเหตุ |
|---------------------|------|------|------|------|------|----------|
| ๑. สำนักงานรัฐมนตรี | ๕ | ๓ | ๑๐ | ๑๑ | ๑๒ | |
| ๒. กระทรวงกลาโหม | ๑๐ | - | ๑ | ๙ | ๗ | |
| ๓. กระทรวงการคลัง | ๗ | ๖ | ๑๗ | ๑๕ | ๒๑ | |

| ชื่อหน่วยงาน | ๒๕๔๖ | ๒๕๔๗ | ๒๕๔๘ | ๒๕๔๙ | ๒๕๕๐ | หมายเหตุ |
|---|------------|------------|------------|------------|------------|---------------|
| ๔. กระทรวงการต่างประเทศ | ๑ | ๑ | ๑ | ๑ | - | |
| ๕. กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา | ๑ | ๒ | ๒ | ๕ | ๓ | |
| ๖. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | ๗ | ๗ | ๗ | ๖ | ๗ | |
| ๗. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ๑๖ | ๑๑ | ๑๓ | ๑๖ | ๑๗ | |
| ๘. กระทรวงคมนาคม | ๖ | ๘ | ๑๖ | ๑๖ | ๑๕ | |
| ๙. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | ๖ | ๕ | ๙ | ๑๕ | ๑๕ | |
| ๑๐. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | ๕ | - | ๑ | - | ๕ | |
| ๑๑. กระทรวงพลังงาน | ๕ | ๓ | ๕ | ๖ | ๗ | |
| ๑๒. กระทรวงพาณิชย์ | ๑ | ๒ | ๙ | ๘ | ๗ | |
| ๑๓. กระทรวงมหาดไทย | - | ๑๒ | ๙ | ๑๐ | ๑๐ | |
| ๑๔. กระทรวงยุติธรรม | ๑ | ๑ | ๑๐ | ๗ | ๕ | |
| ๑๕. กระทรวงแรงงาน | - | ๕ | ๕ | ๕ | ๕ | |
| ๑๖. กระทรวงวัฒนธรรม | ๕ | - | ๓ | ๑ | ๕ | |
| ๑๗. กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี | ๒ | - | ๗ | ๖ | ๑๒ | |
| ๑๘. กระทรวงศึกษาธิการ | ๘ | ๑ | - | - | - | ติดตามใกล้ชิด |
| ๑๙. กระทรวงสาธารณสุข | ๙ | ๗ | ๗ | - | ๙ | |
| ๒๐. กระทรวงอุตสาหกรรม | ๙ | ๓ | ๘ | ๙ | ๘ | |
| ๒๑. ส่วนราชการไม่สังกัดกระทรวงฯ | ๕ | ๑ | ๗ | ๗ | ๖ | |
| ๒๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา | ๑ | ๑ | ๒ | ๒ | ๒ | |
| ๒๓. ศาลเฉพาะที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาฯ | - | - | - | - | - | ติดตามใกล้ชิด |
| ๒๔. องค์การควบคุมวิชาชีพ | - | - | ๒ | - | ๑ | ติดตามใกล้ชิด |
| ๒๕. หน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ | ๑ | ๑ | ๕ | ๕ | ๖ | |
| ๒๖. จังหวัด | - | ๕๐ | ๓๓ | ๓๕ | ๓๕ | |
| รวม | ๑๐๙ | ๑๒๙ | ๑๘๙ | ๑๙๓ | ๒๑๗ | |

๑. ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด)

สำหรับกรณีหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด) ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีจังหวัดที่รายงานเข้ามาจำนวน ๓๕ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๖๖ ของจังหวัดทั้งหมด ๗๕ จังหวัด โดยมีจังหวัดที่ไม่ได้รายงานเข้ามา ๔๐ จังหวัด คิดเป็นร้อยละ ๕๓.๓๓ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรณียางานในปีงบประมาณ ๒๕๔๙ พบว่ามีการรายงานเข้ามามากกว่า โดยรายชื่อจังหวัดที่รายงานเข้ามาได้แก่ พิษณุโลก สระบุรี ปัตตานี หนองบัวลำภู พะเยา ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา ขอนแก่น ร้อยเอ็ด นครนายก นนทบุรี พัทลุง ภูเก็ต นครปฐม บุรีรัมย์ ระนอง ตาก ตราด สมุทรสงคราม สกลนคร อุดรธานี สตูล เพชรบุรี สมุทรปราการ อ่างทอง ราชบุรี อุทัยธานี นราธิวาส สงขลา ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ ชัยนาท ลำพูน สุราษฎร์ธานี และสุโขทัย

๒. ราชการส่วนท้องถิ่น

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศรายงานเข้ามาจำนวน ๙๔๑ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๙๗ ของจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทที่มีอยู่ ๗,๘๕๕ แห่ง แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

๒.๑ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

การรายงานผลการดำเนินงานรอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๐ ทางสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้รับการรายงานจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดเข้ามาจำนวน ๑๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ

๑๗.๓๓ ของจำนวนองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั่วประเทศ ๗๕ แห่ง ขณะที่จำนวนองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ไม่ได้รายงานเข้ามา จำนวน ๖๒ แห่ง ซึ่งจะพบว่าการรายงานในปีนี้มีจำนวนน้อยกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับกรรายงานในรอบประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๙ ที่มีการรายงานเข้ามาจำนวน ๒๙ แห่ง สำหรับรายชื่อขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่รายงานเข้ามามีดังต่อไปนี้

- ๒.๑.๑ อบจ.พะเยา
- ๒.๑.๒ อบจ.ปราจีนบุรี
- ๒.๑.๓ อบจ.ชลบุรี
- ๒.๑.๔ อบจ.พระนครศรีอยุธยา
- ๒.๑.๕ อบจ.ขอนแก่น
- ๒.๑.๖ อบจ.ร้อยเอ็ด
- ๒.๑.๗ อบจ.นครนายก
- ๒.๑.๘ อบจ.นครปฐม
- ๒.๑.๙ อบจ.สมุทรสงคราม
- ๒.๑.๑๐ อบจ.ราชบุรี
- ๒.๑.๑๑ อบจ.อุทัยธานี
- ๒.๑.๑๒ อบจ.ประจวบคีรีขันธ์
- ๒.๑.๑๓ อบจ.สุโขทัย

๒.๒ เทศบาล มีจำนวนเทศบาลที่รายงานเข้ามาทั้งสิ้นรวม ๑๙๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๐๙ ของจำนวนเทศบาลทั้งหมด ๑,๑๕๘ แห่งทั่วประเทศ ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกรรายงานในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ พบว่าการรายงานเข้ามาน้อยกว่า โดยสามารถแบ่งออกตามแต่ละประเภทของเทศบาล ได้ดังนี้

๒.๒.๑ เทศบาลนคร จำนวน ๑๐ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕.๕๕ ของจำนวนเทศบาลนครทั้งหมด ๒๒ แห่ง สำหรับเทศบาลนครที่ไม่ได้รายงานเข้ามามีจำนวน ๑๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕๕ สำหรับรายชื่อของเทศบาลนครที่รายงานเข้ามามีดังนี้

- ๒.๒.๑.๑ เทศบาลนครอุบลราชธานี
- ๒.๒.๑.๒ เทศบาลนครสงขลา
- ๒.๒.๑.๓ เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา
- ๒.๒.๑.๔ เทศบาลนครสวรรค
- ๒.๒.๑.๕ เทศบาลนครขอนแก่น
- ๒.๒.๑.๖ เทศบาลนครนนทบุรี
- ๒.๒.๑.๗ เทศบาลนครปากเกร็ด
- ๒.๒.๑.๘ เทศบาลนครปฐม
- ๒.๒.๑.๙ เทศบาลนครสมุทรปราการ
- ๒.๒.๑.๑๐ เทศบาลนครสุราษฎร์ธานี

๒.๒.๒ เทศบาลเมือง มีรายงานเข้ามาจำนวน ๕๕ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๔๖ จากเทศบาลเมืองทั้งหมด ๑๑๗ แห่งทั่วประเทศ สำหรับเทศบาลเมืองที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๖๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๖๑.๕๓

๒.๒.๓ เทศบาลตำบล มีแบบรายงานเข้ามารวมทั้งสิ้น จำนวน ๑๕๓๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๕.๐๓ ของจำนวนเทศบาลตำบลทั้งหมดทั่วประเทศ ๑,๐๑๙ แห่ง สำหรับเทศบาลตำบลที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๘๖๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๕.๙๖

๒.๓ องค์การบริหารส่วนตำบล มีจำนวน อบต. ที่รายงานเข้ามาทั้งสิ้น ๗๒๘ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๙๙ จากจำนวน อบต. ๖,๖๒๐ แห่งทั่วประเทศ สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลที่ไม่ได้รายงานเข้ามามี ๕,๘๙๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๘๙

๓. องค์การปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ มีการรายงานเข้ามาครบทั้งเมืองพัทยาและกรุงเทพมหานคร

โครงการศึกษาวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยังได้จัดทำโครงการศึกษาวิจัยเรื่องต่างๆ ที่เป็นการสนับสนุนสิทธิได้รู้และการมีส่วนร่วมของประชาชนภายใต้โครงการต่างๆ ดังนี้

๑. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการพัฒนาเพื่อจัดทำมาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสหน่วยงานของรัฐ”
ผลของการศึกษาได้กำหนดให้มีมาตรฐานความโปร่งใสที่เป็นที่ต้องการของเจ้าหน้าที่รัฐและประชาชนรวม ๗ ด้าน และตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๔๘ ตัวชี้วัด ดังนี้

- (๑) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการจัดซื้อจัดจ้าง มี ๘ ตัวชี้วัด
- (๒) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงาน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๓) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการให้บริการแก่ประชาชน มี ๗ ตัวชี้วัด
- (๔) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงานบุคคล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๕) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการบริหารงบประมาณ มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๖) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการติดตามและประเมินผล มี ๖ ตัวชี้วัด
- (๗) มาตรฐานความโปร่งใสด้านการเปิดเผยและการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการของประชาชน มี ๘ ตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะของคณะผู้วิจัย มีดังนี้

- (๑) ควรมีการประชาสัมพันธ์และชี้แจงทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการรับรู้และการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ
- (๒) เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดความโปร่งใสของหน่วยงานของรัฐ ควรมีการนำไปใช้กับหน่วยงานของรัฐทุกประเภทอย่างน้อยเป็นเวลา ๓ ปี
- (๓) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นๆ ที่มีหน้าที่ในการประเมินอยู่แล้ว เช่น สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน โดยการผลักดันให้ผู้ประเมินนำแบบประเมินมาตรฐานความโปร่งใสไปใช้

๒. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลมาตรฐานความโปร่งใสตามตัวชี้วัดที่กำหนด”

ผลของการวิจัย นำผลการศึกษาค้นคว้าเกณฑ์มาตรฐานความโปร่งใส ตัวชี้วัดและเกณฑ์การประเมินความโปร่งใสสำหรับหน่วยงานภาครัฐ จำนวน ๗ มาตรฐาน ๔๘ ตัวชี้วัด มาประกอบในการจัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระบบสารสนเทศที่เหมาะสมสามารถใช้ในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความโปร่งใสในแต่ละประเภทได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ โดยพัฒนาและวิเคราะห์รูปแบบสำหรับการจัดเก็บข้อมูลความโปร่งใสและประเมินผลความโปร่งใสด้วยระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งทางด้าน Hardware และด้าน Software จัดทำต้นแบบ (Prototype) โปรแกรมมาตรฐานสำหรับการประเมินวัดระดับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่เหมาะสมมีประสิทธิภาพ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้นำต้นแบบโปรแกรม (Prototype) นี้ ไปพัฒนาเป็นระบบสารสนเทศที่ใช้ประเมินผลการปฏิบัติงานเกี่ยวกับความโปร่งใสของหน่วยงานภาครัฐที่เป็นรูปแบบมาตรฐาน พร้อมทั้งจัดหาด้าน Hardware และด้าน Software ในปีงบประมาณต่อไป

๓. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการประเมินผลการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ : แนวทางการพัฒนาการมีส่วนร่วมและกลไกการตรวจสอบของประชาชนภายใต้สภาวะแวดล้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม”

ผลของการวิจัย ได้นำแนวทางและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งกลไกตามกฎหมายที่เป็นประโยชน์มาปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และแนวทางบังคับใช้กฎหมายที่ถูกต้อง

๔. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการวิเคราะห์ และจัดทำรายงานประมวลผลการศึกษาวิจัยการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลระหว่างหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐”

ผลของการวิจัย สามารถนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องในการให้ความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลเพื่อประกอบการดำเนินการและปรับปรุงวิธีการจัดเก็บและการนำไปใช้ด้วยระบบคอมพิวเตอร์เชื่อมโยงเครือข่าย online ของหน่วยงานของรัฐต่างๆ ต่อไป

๕. โครงการศึกษาวิจัย “เรื่องการจัดทำรายงานประมวลผลข้อมูลการติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ของหน่วยงานของรัฐ

ผลของการวิจัย สามารถนำรายงานประมวลผลข้อมูลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะรัฐมนตรี ทราบ และแจ้งหน่วยงานของรัฐที่ได้มีการรายงานมาอย่างสม่ำเสมอทราบและแจ้งหน่วยงานที่ไม่เคยรายงาน ให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีอย่างเคร่งครัด และมีระบบข้อมูลจากการประมวลผลแบบรายงานเพื่อให้เป็นฐานข้อมูลแก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้ประโยชน์ในการกำหนดนโยบายและวางมาตรการการปฏิบัติตามกฎหมายต่อไป รวมทั้งสามารถนำปัญหา อุปสรรคของหน่วยงาน และข้อเสนอแนะจากที่ปรึกษานำมาแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐



การประชุม 23rd International Information Security Conference 2008 (SEC 2008)

ณ เมืองมิลาน ประเทศอิตาลี
ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐

การประชุม 23rd International Information Security Conference 2008 (SEC 2008) เป็นการประชุมภายใต้การประชุม The IFIP World Computer Congress 2008 จัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๖ - ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ ณ เมืองมิลาน สาธารณรัฐอิตาลี สาระของการประชุมที่สำคัญ สรุปได้ ดังนี้

๑. ผู้เข้าร่วมประชุม ประกอบด้วยผู้แทนของรัฐบาลจากประเทศต่างๆ องค์กรเอกชนที่เกี่ยวข้อง และนักวิชาการของมหาวิทยาลัยต่างๆ

๒. รูปแบบการประชุม แบ่งเป็น การประชุมกลุ่มใหญ่ และการประชุมกลุ่มย่อย การประชุมกลุ่มใหญ่ (Opening Session) ได้มีการกล่าวเปิดการสัมมนา โดย Mr. Francesco Stronati (Vice President ของ IBM อิตาลี) ซึ่งได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการประชุมครั้งนี้ว่า การประชุม The International Federation for Information Processing (IFIP) เป็นการประชุมที่จัดขึ้นทุก ๒ ปี เพื่อเป็นการนำเสนอแนวคิด และผลงานของนักวิชาการและบุคคลต่างๆ ของคณะกรรมการด้านเทคนิคและกลุ่มงานต่างๆ (Technical Committees and Working Groups) ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการด้านวิทยาศาสตร์ (ซึ่งมี Mr. Judith Bishop เป็นประธานฯ) ที่ได้พยายามคิดค้นหรือสร้างสรรค์งานทางวิชาการขึ้น เพื่อประโยชน์ต่อการคุ้มครองข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ การสัมมนาครั้งนี้เป็นการจัดสัมมนาครั้งแรกในประเทศอิตาลี โดยมีสมาคมคอมพิวเตอร์แห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดงาน ภายใต้การประชุมดังกล่าวได้แบ่งการประชุมออกเป็นการประชุมกลุ่มย่อยต่างๆ ๑๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

- Open Source Systems 2008 (OSS 2008)
- IFIP Artificial Intelligence 2008 (IFIP AI)
- Globalization in the Digital Scenario
- Biologically Inspired Cooperative Computing 2008 (BICC 2008)
- Distributed and Parallel Embedded Systems (DIPES'08)
- Human Computer Interaction (HCIS)
- Advances in Information Systems Research, Education and Practice (ISREP)
- Knowledge Management in Action (KMIA)
- 5th IFIP International Conference in Theoretical Computer Science (TCS-5)
- ICT Professionalism and Competences
- Learning to live in the Knowledge Society (ED-L2L)
- Women and Technology
- 23rd International Security Conference 2008 (SEC 2008)

ซึ่งการประชุมบางเรื่องจะมีการจัดเป็นประจำทุกปี บางเรื่องจะจัดขึ้นทุกสองปี และบางเรื่องเป็นเรื่องใหม่ ที่จัดขึ้นเป็นครั้งแรกในปีนี้ โดยเนื้อหาในการประชุมส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตของงานคอมพิวเตอร์ และการคุ้มครองข้อมูลในระบบอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งแต่ละการประชุมจะเป็นการนำเสนอผลงานและเอกสารที่เกี่ยวข้องเพื่อให้กลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิพากษ์วิจารณ์ หรือเสนอความเห็น ซึ่งผลงานที่นำเสนอจะเป็นผลงานที่รวมความสัมพันธ์ของแนวคิดทางภาคธุรกิจและงานวิจัยเข้าด้วยกัน เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในวงการอุตสาหกรรม การกีฬา และแฟชั่น และอื่นๆ ซึ่งแต่ละการประชุม จะมีผู้แทนองค์กรของรัฐและสมาคมที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศของอิตาลีเข้าร่วมด้วย

๓. สำหรับการประชุมที่เกี่ยวข้องกับงานของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นการประชุมภายใต้ SEC 2008 ซึ่งมีการเสนอผลงานเข้ามาพิจารณามากกว่าทุกปีถึง ๑๔๓ เรื่อง แต่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการเพื่อนำเสนอในการประชุมครั้งนี้เพียง ๔๒ เรื่อง โดยผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้เข้าร่วมประชุมเฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานคุ้มครองข้อมูลข่าวสารทางด้านเทคนิคเท่านั้น โดยมีรายละเอียดของการประชุม ดังนี้

๓.๑ การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Privacy Protection) ซึ่งมี Mr.Yves Deswarte เป็นผู้ดำเนินการสัมมนา ได้มีการนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการสร้างระบบใหม่ๆ เพื่อใช้ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีการนำเสนอผลงานที่สำคัญ เช่น

๓.๑.๑ เรื่อง Hiding in Groups : On the Expressiveness of Privacy Distributions เป็นการนำเสนอผลงานที่เป็นผลการศึกษาวิจัยว่า ในระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคลแบบเดิมๆ นั้น แม้จะมีข้อดกลงในการใช้ข้อมูล รวมทั้งการมีระบบป้องกันการรั่วไหลของข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อป้องกันการถูกเจาะระบบแล้วก็ตาม ก็ยังมีจุดอ่อนในระบบการป้องกันอยู่อีกมาก โดยเฉพาะการป้องกันจากนักเจาะระบบที่มีความชำนาญ คณะผู้วิจัยจึงได้เสนอแนวทางใหม่ในการออกแบบการคุ้มครองข้อมูล โดยได้เสนอให้มีการกระจายข้อมูลออกเป็นกลุ่มๆ ซ้อนกันอยู่เป็นชั้นๆ ในลักษณะคล้ายกับต้นไม้ ตั้งแต่กลุ่มใหญ่สุดไปจนถึงกลุ่มเล็กสุด ซึ่งจะทำให้การเจาะระบบมีความยุ่งยากมากขึ้น และภายใต้การควบคุม และการตรวจสอบการใช้ข้อมูลตลอดเวลาเมื่อมีการรั่วไหลของข้อมูลขึ้น ก็จะสามารถตรวจสอบได้ทันทีว่าข้อมูลรั่วไหลจากจุดใด จะทำให้สามารถแก้ไขการรั่วไหลได้ตรงจุด และจะได้นำสาเหตุที่ทำให้เกิดการรั่วไหลมาเป็นข้อมูลประกอบในการพัฒนาปรับปรุงข้อดกลงและสร้างระบบการรักษาความปลอดภัยขึ้นใหม่ให้สามารถป้องกันได้ดีขึ้น

๓.๑.๒ เรื่อง Practical Privacy - Preserving Benchmarking เป็นการนำเสนอผลงานเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลโดยใช้ค่าทางสถิติในการใช้ข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน มากำหนดเป็นข้อดกลงระหว่างผู้ใช้ข้อมูล กับผู้ใช้ข้อมูลโดยผ่านระบบศูนย์ข้อมูลกลาง เพื่อเป็นมาตรการในการคุ้มครองรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในการติดต่อระหว่างกัน ซึ่งค่าทางสถิติที่นำมาใช้นี้จะเป็นเหมือนรหัสผ่านอย่างหนึ่งเพื่อการรักษาความปลอดภัยของข้อมูลในระหว่างที่มีการใช้

๓.๑.๓ เรื่อง Enhancing Privacy in Remote Data เป็นการนำเสนอผลงานการศึกษาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยข้อมูลที่ใช้ในเครือข่ายระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งผู้นำเสนอเห็นว่าโดยปกติผู้ใช้ข้อมูลไม่ต้องการให้ผู้ไม่เกี่ยวข้องเข้าถึงข้อมูลแม้แต่เจ้าของระบบเครือข่าย จึงมักมีการเข้ารหัสข้อมูลและรหัสการใช้ในรูปแบบต่างๆ ไว้ งานที่นำเสนอนี้ได้ออกแบบการคุ้มครองที่เรียกว่า Protocol for Neural Network - based privacy - preserving computation เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการคุ้มครองข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์และเครือข่ายการเชื่อมโยงที่มีการใช้ข้อมูลผ่านระบบเครือข่ายกลาง ซึ่งผู้ใช้แต่ละรายสามารถจัดระบบการคุ้มครองข้อมูลที่จะทำให้ผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง หรือแม้แต่ผู้ดูแลระบบเครือข่ายกลางล่วงรู้ถึงกระบวนการในการใช้ข้อมูลของตนได้ ขณะเดียวกันผู้ใช้ข้อมูลแต่ละรายก็สามารถกำหนดระดับของข้อมูลที่จะเปิดเผยแก่บุคคลต่างๆ ได้

๓.๒ เรื่อง Security Policies มี Mr. Yuko Murayama เป็นผู้ดำเนินการสัมมนา ซึ่งมีการเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๒.๑ เรื่อง An Implementation of a Privacy Enforcement Scheme based on the Java Security Framework using XACML Policies เป็นการนำเสนอรูปแบบการประยุกต์ใช้ระบบวิธีการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลด้วยเทคนิคมาตรฐาน เช่น Java Security Framework และ XACML มีการนำกรณีศึกษาการใช้ข้อมูลเกี่ยวกับการบันทึกประวัติสุขภาพด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์มาเป็นตัวอย่าง เพื่อแสดงถึงเทคนิคที่นำมาใช้ในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในระบบเครือข่าย

๓.๒.๒ เรื่อง Negotiation of Prohibition : An Approach Based on Policy Rewriting เป็นการนำเสนอรูปแบบใหม่ของนโยบายด้านการรักษาความปลอดภัยข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเดิมการทำความตกลงเพื่อขอใช้ข้อมูล มักอยู่ในรูปแบบของข้อดกลงเฉพาะข้อมูลที่ได้รับการอนุญาตให้ใช้หรือให้เข้าถึงได้เท่านั้น ซึ่งเป็นรูปแบบข้อดกลง

ที่มีลักษณะเป็นด้านบวกด้านเดียวเท่านั้น แต่ในการนำเสนอแนวคิดครั้งนี้ ได้เสนอแนวคิดที่ได้มีการพัฒนาขึ้นเพื่อควบคุม การเข้าสู่ระบบข้อมูลโดยให้มีการจัดทำข้อตกลงที่มีลักษณะทั้งด้านบวกและด้านลบรวมไว้ด้วยกัน กล่าวคือ ในข้อตกลง จะมีการกำหนดเงื่อนไขให้ผู้ควบคุมข้อมูลสามารถแลกเปลี่ยนคำถามที่จำเป็นต่อผู้ที่จะใช้ข้อมูล เพื่อให้ผู้ควบคุมข้อมูลมั่นใจ ได้ว่าเป็นผู้ที่อยู่ในเงื่อนไขที่ได้อนุญาตไว้ หรือหากผู้ต้องการใช้ข้อมูลไม่ต้องการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยก็จะต้องอยู่ภายใน เงื่อนไขที่ได้มีการกำหนดอนุญาตไว้ว่าสามารถทำได้ เมื่อผู้ควบคุมข้อมูลมั่นใจจึงจะอนุญาตให้ผู้ขออนุญาตเข้าถึงข้อมูล ที่ต้องการได้ โดยผู้ศึกษาได้ยกตัวอย่างของข้อตกลงทางการแพทย์ที่ได้มีการทำข้อตกลงในการควบคุมการเข้าถึงข้อมูล การรักษาของคนไข้ไว้สองเงื่อนไข คือ เงื่อนไขข้อแรก ทีมงานของคณะแพทย์ที่ทำการรักษาเท่านั้นที่จะได้รับอนุญาตให้ สามารถนำผลสรุปทางการรักษาของคนไข้มาปรึกษาหารือกันได้ แต่เงื่อนไขข้อที่สอง จะกำหนดไว้ว่าผู้ทำหน้าที่เป็นฝ่าย ผู้ช่วยของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา จะไม่ได้รับอนุญาตให้นำข้อมูลผลสรุปทางการรักษาของคนไข้มาใช้ในการหารือร่วมกัน หรือให้ข้อเสนอแนะเมื่อมีผู้ต้องการขอใช้ข้อมูลดังกล่าว ผู้ควบคุมข้อมูลจะยังไม่สามารถตอบอนุญาตหรือไม่อนุญาตได้ทันที แต่จะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือสอบถามผู้ขอใช้ข้อมูลก่อน ซึ่งผู้ขอใช้ข้อมูลมีหน้าที่จะต้องพิสูจน์ตัวเองให้ได้ว่า เป็น ทีมงานของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา มิได้เป็นฝ่ายผู้ช่วยของคณะแพทย์ที่ทำการรักษา จึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าถึงข้อมูลนั้นได้

๓.๓ Session : Access Control in Distributed Systems มีการนำเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๓.๑ เรื่อง An Integrity Lock Architecture for Supporting Distributed Authorizations in Database Federations เป็นการนำเสนอแนวความคิด ในการสร้างรูปแบบของความน่าเชื่อถือในการรักษาความปลอดภัย ข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมากด้วยระบบข้อมูลฐานคู่ โดยการศึกษาดังกล่าวจะใช้ความสัมพันธ์ของการรวบรวมข้อมูลใน หลายระดับเป็นข้อมูลฐานคู่ เพื่อจัดหมวดหมู่ข้อมูลในระบบปิด และทำเป็นตารางเชื่อมโยงหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อประเมินผล แล้วจัดทำเป็นต้นแบบระบบการรักษาความปลอดภัยข้อมูลดังกล่าว และในอนาคตจะพัฒนาการรักษาความปลอดภัย ข้อมูลโดยการปรับปรุงเป็นฐานข้อมูลระบบหลายฐาน เพื่อสร้างความเชื่อถือให้ระบบการคุ้มครองข้อมูลต่อไป

๓.๓.๒ เรื่อง Role Signatures for Access Control in Open Distributed Systems เป็นการศึกษา ปัญหาที่ท้าทายในเรื่องการคุ้มครองข้อมูลในระบบ เพื่อให้มีการควบคุมในการเข้าถึงข้อมูลอย่างมีประสิทธิภาพในระบบเปิด ที่มีการแจกจ่ายแบ่งปันการใช้ข้อมูลอย่างปลอดภัย โดยการศึกษาเรื่องนี้ได้นำเสนอเรื่องการใช้ลายมือชื่อเพื่อตรวจสอบ ความน่าเชื่อถือในระบบการรักษาความปลอดภัย ซึ่งจะเป็นการหลีกเลี่ยงการใช้ระบบตรวจสอบที่ซับซ้อนมาก ๆ ที่ทำให้ ระบบรักษาความปลอดภัยของข้อมูลมีความยุ่งยากมากขึ้นตามไปด้วย

๓.๔ Session : Anomaly Detection มีการนำเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๔.๑ เรื่อง A Product Machine Model for Anomaly Detection of Interposition Attacks on Cyber - Physical Systems เป็นการนำเสนอรูปแบบในการป้องกันการบุกรุกเข้าสู่ระบบฐานข้อมูลด้วยการใช้รหัสตัวเลข ซึ่งจะนำไปประยุกต์เพื่อจัดทำข้อตกลงในการควบคุมการใช้ระบบข้อมูลต่อไป โดยระบบนี้จะสามารถให้ประโยชน์ในการป้องกันในขณะที่ มีการเปิดใช้ระบบฐานข้อมูลและการแลกเปลี่ยนข้อมูลในขณะเดียวกันไปด้วย การเสนอผลงานนี้ได้เสนอระบบการป้องกัน ที่เรียกว่าระบบ NULL ซึ่งจากการประเมินผลที่ได้จากการทดลองพบว่าสามารถดำเนินงานได้เหนือข้อจำกัดของระบบงานอื่น ๆ

๓.๔.๒ เรื่อง Behavioral Intrusion Detection Indicators เป็นการนำเสนอแนวคิดที่ใช้วิธีการ ตรวจสอบพฤติกรรมการใช้ข้อมูล เพื่อควบคุมและวิเคราะห์ระบบข้อมูล เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นในหลายปีที่ผ่านมา คือ ความยุ่งยากในการจัดการระบบข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่มีเป็นจำนวนมากและระบบที่ซับซ้อนทำให้การทำงานต่าง ๆ สับสน ไม่เป็นระบบ ทำให้เกิดการบุกรุกเข้ามาในระบบข้อมูลต่าง ๆ ได้ง่าย จึงได้มีการออกแบบระบบการจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ อัตโนมัติที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โดยต้องมีการกำหนดตัวชี้วัดพฤติกรรมหรือการกระทำที่ถือเป็นการบุกรุก เพื่อใช้ในการตรวจสอบ และนำข้อมูลที่ได้มาสรุป เพื่อการวิเคราะห์และแปลความหมายให้ตรงกับความเป็นจริง ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ ในการตรวจสอบและป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นได้

๓.๕ Session : Identity and Trust Management มีการเสนอผลงานที่สำคัญ ดังนี้

๓.๕.๑ เรื่อง Ubiquitous Privacy-Preserving Identity Management ได้นำเสนอแนวคิด ในการใช้วิธีการยืนยันตัวตนบุคคล หรือพิสูจน์ได้ถึงความเป็นเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ซึ่งในปัจจุบันได้มีการใช้วิธีการ

เช่นนี้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นในวงการกีฬา โบราณวัตถุขีรณยนต์ บัตรอิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ ซึ่งผู้เป็นเจ้าของข้อมูลที่ต้องการบัตรอิเล็กทรอนิกส์เหล่านี้ต้องการที่จะให้ใช้ได้ในทุกสถานที่และทุกเวลาที่ต้องการ ซึ่งสิ่งที่ใช้ในการยืนยันตัวบุคคลนั้นจะต้องมีการบริหารจัดการที่ดีด้วย การใช้ที่เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ นี้ ทำให้มีความจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงการใช้และการคุ้มครองดังกล่าวเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของข้อมูลต่างๆ ไม่ว่าจะมีการใช้ข้อมูลในลักษณะใดๆ ก็ตาม และเมื่อข้อมูลสูญหายหรือระบบถูกโจมตี บุคคลอื่นก็จะไม่สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ได้โดยง่าย และสามารถกู้กลับคืนมาได้ภายในเวลาที่เจ้าของข้อมูลกำหนดไว้ เพื่อสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยในความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ข้อมูล

๓.๕.๒ เรื่อง Facilitating Privacy Related Decisions in Different Privacy Contexts on the Internet by Evaluating Trust in Recipients of Private Data โดยทั่วไปเมื่อมีการใช้อินเทอร์เน็ต ข้อมูลส่วนบุคคลที่สำคัญจะถูกเปิดเผยทั้งโดยความตั้งใจและไม่ตั้งใจ ซึ่งอาจทำให้มีการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลขึ้นได้ถ้ามีการนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง ซึ่งโดยปกติผู้เป็นเจ้าของข้อมูลต้องการเป็นผู้กำหนดว่าจะให้ใครเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของตน หรือจะให้เปิดเผยข้อมูลอะไรได้บ้าง จึงได้นำเสนอรูปแบบที่เป็นแนวคิดที่จะให้มีการใช้วิธีการกำหนดระดับความน่าเชื่อถือว่าควรจะเป็นในลักษณะใดที่จะมั่นใจได้ว่าผู้ใช้ข้อมูลจะไม่นำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ในทางที่ไม่ถูกต้อง การเสนอผลงานนี้จึงได้นำเสนอรูปแบบทดลองที่ใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลและการใช้ รวมถึงสิ่งที่จะนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ เพื่อกำหนดระดับความน่าเชื่อถือ รวมทั้งได้มีการประเมินผลพร้อมสรุปผลการวิเคราะห์ เพื่อนำไปใช้เป็นรูปแบบในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลต่อไป

๔. การสัมมนาครั้งต่อไป (SEC 2009) จะจัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ณ เมือง Propos ประเทศไชปรัส



การเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ให้แก่หน่วยงานของรัฐ ภาคเอกชน องค์กรทางสังคม สื่อมวลชน และประชาชนทั่วไป และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อต่างๆ

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิของตนเองและรู้จักใช้สิทธิในการขอทราบข้อมูลข่าวสารของราชการตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ รวมทั้งตระหนักและเห็นความสำคัญของกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงได้จัดอบรม/สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยจัดสรรเงินงบประมาณประจำปี ๒๕๕๑ หมวดค่าใช้จ่ายรายการค่าใช้จ่ายในการสัมมนาและฝึกอบรม ในวงเงิน ๗๐๐,๐๐๐ บาท และเงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานตามแผนงาน/ผลผลิตแล้ว ในวงเงิน ๗๒๗,๕๐๐ บาท และการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ โดยจัดสรรเงินงบประมาณฯ หมวดค่าวัสดุ รายการวัสดุโฆษณาและเผยแพร่ในวงเงิน ๗๕๐,๐๐๐ บาท แบ่งเป็นการดำเนินการ ดังนี้

๑. การอบรม/สัมมนา

๑.๑ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๘ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๗๘ คน ดังนี้

- ๑.๑.๑ จังหวัดตราด เมื่อวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีผู้เข้าร่วมสัมมนาจำนวน ๗๓ คน
- ๑.๑.๒ จังหวัดยโสธร เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๙๒ คน
- ๑.๑.๓ จังหวัดขอนแก่น เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๑ คน
- ๑.๑.๔ จังหวัดพิษณุโลก เมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๕๗ คน
- ๑.๑.๕ จังหวัดแพร่ เมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๖ คน
- ๑.๑.๖ จังหวัดกระบี่ เมื่อวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๘๓ คน
- ๑.๑.๗ จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๑๗ คน
- ๑.๑.๘ จังหวัดสระแก้ว เมื่อวันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๙ คน

๑.๒ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น โดยใช้เงินงบประมาณเหลือจ่ายจากการดำเนินงานตามแผนงาน/ผลผลิตแล้ว จำนวน ๖ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๕๕๗ คน ดังนี้

- ๑.๒.๑ จังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๙๔ คน
- ๑.๒.๒ จังหวัดชัยภูมิ เมื่อวันที่ ๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๐ คน
- ๑.๒.๓ จังหวัดอุดรดิตถ์ เมื่อวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๘๕ คน
- ๑.๒.๔ จังหวัดลำปาง เมื่อวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๑๙ คน
- ๑.๒.๕ จังหวัดระนอง เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๘๗ คน
- ๑.๒.๖ จังหวัดพังงา เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๑ มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๗๒ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนารู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการจากการอบรม/สัมมนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๑๔ รองลงมาเป็นหนังสือราชการ/หน่วยงานราชการ และสื่อมวลชน ตามลำดับ
- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๘.๔๕ รองลงมาคือ น้อยและมาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารฯ จากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘๗ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบล ที่อื่นๆ (เทศบาล ที่ดินจังหวัด สำนักงาน ก.พ. ห้องสมุดประชาชน ฯลฯ) ศาลากลางจังหวัด และองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๘๐ รองลงมาคือ ไม่น่าใจ เท่าเดิม และน้อยลง ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก คิดเป็นร้อยละ ๔๘.๕๒ รองลงมาคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำได้เป็นบางอย่าง เป็นสิ่งที่ทำได้แต่ไม่ยากทำ และทำไม่ได้ ยาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕๙ รองลงมาคือ เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๙.๖๘ รองลงมาคือ อาจจะได้ อาจจะไม่ได้ และไม่ได้ ตามลำดับ

๑.๓ การจัดสัมมนาเพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ แก่ผู้นำชุมชนในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยใช้เงินงบประมาณที่ได้รับจัดสรร จำนวน ๑ ครั้ง มีผู้เข้าร่วมสัมมนา จำนวน ๑๐๙ คน

ผลที่ได้จากการสัมมนา พบว่า

- ผู้เข้าร่วมสัมมนารู้จัก/รับรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการจากการอบรม/สัมมนามากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๒.๘๓ รองลงมาเป็นหนังสือราชการ/หน่วยงานราชการ และสื่อมวลชน ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนามีความรู้ ความเข้าใจในการใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ ๖๐.๘๓ รองลงมา คือ น้อยและมาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาใช้สิทธิตรวจดู/ขอข้อมูลข่าวสารฯ จากหน่วยงานที่ว่าการอำเภอ (สำนักงานเขต) มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๘๒ รองลงมาคือ องค์การบริหารส่วนตำบล และที่อื่นๆ ซึ่งมีจำนวนเท่ากัน

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการทำให้ระบบราชการมีความโปร่งใสมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ ๘๑.๒๕ รองลงมาคือ ไม่น่าใจ เท่าเดิม และน้อยลง ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า การใช้สิทธิตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นสิ่งที่ทำได้เป็นบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๑๗ รองลงมาคิดว่าเป็นสิ่งที่ทำได้ไม่ยาก เป็นสิ่งที่ทำได้แต่ไม่ยากทำ และทำไม่ได้ ยาก ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ประชาชนจะได้รับประโยชน์จากกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยช่วยเปลี่ยนแปลงค่านิยมในการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่รัฐ/หน่วยงานของรัฐให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๔ รองลงมาคือ เกิดการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและป้องกันการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นการปกป้องสิทธิประโยชน์ตนเอง และปกป้องประโยชน์สาธารณะ ตามลำดับ

- ผู้เข้าร่วมสัมมนาคิดว่า ควรจะนำความรู้ที่ได้จากการสัมมนาไปเผยแพร่ให้ประชาชนหรือบุคคลอื่นได้รับทราบต่อไปได้ คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๕๐ รองลงมาคือ อาจจะได้

๒. การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์

การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์ โดยใช้เงินงบประมาณที่กำหนด วงเงิน ๗๐๔,๙๐๐ บาท แบ่งเป็น

๒.๑ สื่อวิทยุ ใช้วงเงินงบประมาณ จำนวน ๘๗,๙๐๐ บาท การผลิตสโปดวิทยุ จำนวน ๒ เรื่อง ความยาวเรื่องละ ๓๐ วินาที ออกอากาศทางสถานีวิทยุทั่วประเทศ จำนวน ๙๕๓ ครั้ง

๒.๒ สื่อสิ่งพิมพ์ ใช้วงเงินงบประมาณ จำนวน ๖๐๗,๐๐๐ บาท

- การจัดพิมพ์หนังสือ รายงานประจำปี ๒๕๕๐ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวด.) ปี ๒๕๔๙ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์หนังสือ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร (กวด.) ปี ๒๕๕๐ จำนวน ๑,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

- การจัดพิมพ์และเผยแพร่จุลสาร จดหมายข่าวสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๔ ฉบับๆ ละ ๙,๐๐๐ เล่ม (อยู่ระหว่างดำเนินการ)

• - การจัดพิมพ์โปสเตอร์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ แผ่น

๒.๓ การผลิตและเผยแพร่วีดิทัศน์ ใช้เงินงบประมาณการจัดงานครบรอบ ๑๐ ปี พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จำนวน ๖๘,๐๐๐ บาท จำนวน ๑ เรื่อง คือ “๑ ทศวรรษ : พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ กับการสร้างความโปร่งใสในสังคมไทย” เพื่อใช้ในงานครบรอบ ๑๐ ปี พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารฯ เมื่อวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๕๑ ณ ดิกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล

การผลิตและเผยแพร่สื่อประชาสัมพันธ์โดยไม่ใช้งบประมาณ ดังนี้

- การสนทนาสดในรายการวิทยุ จำนวน ๒ ครั้ง ทางสถานีวิทยุรัฐสภา

- การเขียนข่าวแจกให้สื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ สมาคมสื่อมวลชน สถานีวิทยุโทรทัศน์และหน่วยงานอื่นๆ

- การเขียนบทความลงพิมพ์ในจุลสารและวารสารเป็นประจำทุกเดือน เช่น วารสารอิเล็กทรอนิกส์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี วารสารกรมประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

- การเขียนข่าว/กิจกรรม บทความลงเว็บไซต์หน่วยงานต่างๆ



ด้านการตอบข้อหาหรือการปฏิบัติตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ (ช่วงเดือนตุลาคม ๒๕๕๐ - กันยายน ๒๕๕๑) คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ดำเนินการให้คำปรึกษาหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยเป็นการหารือทางโทรศัพท์ จำนวนประมาณ ๑,๖๐๐ ราย เป็นการหารือทางเว็บไซต์ จำนวน ๘๙ เรื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคล การขอสำเนาข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับการสืบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบผิดของเจ้าหน้าที่ การสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริง การกระทำผิดทางอาญา หรือทางวินัย การปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้สิทธิของคนต่างด้าว การเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ฯลฯ และเป็นหนังสือขอหารือจากหน่วยงานของรัฐ จำนวน ๒๒ เรื่อง ซึ่งมีประเด็นหารือสำคัญที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ โดยคณะอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ให้ความเห็นและข้อเสนอแนะการปฏิบัติแก่หน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น

เรื่อง การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการสอบสวนของแพทยสภา

ผู้หารือ แพทยสภา

ประเด็น แพทยสภาขอหารือ กรณีมีผู้ร้องเรียนต่อแพทยสภาเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทย์เกี่ยวกับการดูแลรักษาผู้ป่วยซึ่งต่อมาได้เสียชีวิต โดยคณะกรรมการแพทยสภาได้พิจารณาข้อร้องเรียนดังกล่าวแล้ว มีมติยกข้อกล่าวหาและแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องเรียนทราบ ต่อมาผู้ร้องเรียนได้มีหนังสือขอรายงานการสอบสวนทั้งหมด แพทยสภาจึงหารือแนวทางในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรม ตามข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยกระบวนการพิจารณาเกี่ยวกับคดีด้านจริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. ๒๕๔๘

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า รายงานการสอบสวนเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภาที่ผู้ร้องเรียนร้องขอ สามารถแยกพิจารณาได้ดังนี้

๑. ข้อมูลเกี่ยวกับรายงานกระบวนการพิจารณา วิธีการพิจารณา ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภา เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ และสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ เพียงใด นั้น คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า รายงานกระบวนการพิจารณา วิธีการพิจารณา ผลการพิจารณาเรื่องร้องเรียนทางด้านจริยธรรมของแพทยสภาเป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่มีหน้าที่ในการสืบสวน สอบสวน ดังนั้น จึงมีใช่เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ การที่แพทยสภาจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแก่ผู้ร้องเรียนหรือไม่ เป็นเรื่องที่แพทยสภาจะต้องใช้ดุลพินิจพิจารณาว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในข้อยกเว้นที่จะไม่เปิดเผยตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๕ หรือไม่ หากไม่อยู่ในข้อยกเว้นดังกล่าวแพทยสภาต้องเปิดเผยข้อมูลข่าวสารนี้ต่อไป

๒. เอกสารที่เป็นส่วนประกอบของรายงานกระบวนการพิจารณา เช่น เวชระเบียนประวัติผู้ป่วย และความเห็นของแพทย์ เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลหรือไม่ และสามารถเปิดเผยได้หรือไม่ เพียงใด นั้น คณะอนุกรรมการฯ เห็นว่า เอกสารที่เป็นส่วนประกอบของรายงานกระบวนการพิจารณา เช่น เวชระเบียน ประวัติผู้ป่วย และความเห็นของแพทย์ที่ปรากฏในเวชระเบียนของผู้ป่วย เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของผู้ป่วย จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจะต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลก่อน ตามนัยมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกรณีนี้ปรากฏข้อเท็จจริงว่าผู้ร้องเรียนเป็นบิดาของผู้เสียชีวิต ผู้ร้องเรียนจึงเป็นผู้มีส่วนได้เสียที่สามารถใช้สิทธิแทนผู้เสียชีวิตซึ่งเป็นบุตรสาว ในการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลดังกล่าวตามคำร้องขอได้ ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับกฎกระทรวง(ฉบับที่ ๒) ออกตามความในพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. ๒๕๔๐ แพทยสภาจึงสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเวชระเบียนผู้ป่วยและความเห็นของแพทย์ในการรักษาพยาบาลของผู้เสียชีวิตแก่ผู้ร้องเรียนได้

เรื่องหรือของ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง จังหวัดมหาสารคาม

ประเด็น องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยาง ขอรื้อกรณีที่ต้องการจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินของประชาชนที่ได้ยื่นชำระภาษีกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางว่า ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่ และหากเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางจะสามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการชำระเงินค่าภาษีของประชาชนต่อสาธารณะได้หรือไม่อย่างไร

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายละเอียดการชำระเงินค่าภาษีโรงเรือนและที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นข้อมูลข่าวสารที่แสดงให้เห็นถึงการครอบครองที่ดินของผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ซึ่งเป็นการแสดงฐานะการเงินได้ จึงเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางต้องให้ความคุ้มครองตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางประสงค์จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวอาจแสดงเป็นบัญชีรายชื่อผู้ชำระภาษีโรงเรือนและที่ดิน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางโดยไม่ต้องระบุข้อมูลที่เป็นรายละเอียดอื่นจะเป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ก็อาจกระทำได้หรือหากเจ้าของข้อมูลให้ความยินยอมเป็นหนังสือ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขอนยางก็สามารถนำข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมาเผยแพร่ต่อสาธารณะได้ด้วย

เรื่องหรือของ กระทรวงการต่างประเทศ

ประเด็น กระทรวงการต่างประเทศแจ้งว่าได้รับหนังสือจากสถานเอกอัครราชทูตตุรกี ขอรื้อข้อมูลกฎหมายและแนวทางปฏิบัติของประเทศไทยเกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าวในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาให้สิทธิดังกล่าวต่อบุคคลสัญชาติอื่นที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศตุรกี ทั้งนี้ประเทศตุรกีมีกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งบัญญัติ ให้สิทธิแก่คนต่างด้าวที่พำนักอาศัยอยู่ในประเทศตุรกีสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับตน และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับตนได้บนพื้นฐานของหลักต่างตอบแทน

ผลการพิจารณา

คณะอนุกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. “คนต่างด้าว” ตามนิยามความหมายตามนัยมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หมายถึง บุคคลธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทยและไม่มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย... หากคนต่างด้าวมียุติที่อยู่ (ซึ่งพิจารณาตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. ๒๕๒๒) ในประเทศไทย ก็สามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการได้ รวมถึงการได้รับความคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลและสิทธิในการตรวจดูข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของตนเองได้

๒. ประเด็นเกี่ยวกับกฎกระทรวงที่จะกำหนดการใช้สิทธิของคนต่างด้าวนั้น ขณะนี้อยู่ระหว่างการหาข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้อง เช่น การสามารถใช้สิทธิได้ตามที่มีกฎหมายอื่นกำหนดไว้ โดยเฉพาะไว้แล้ว การให้สิทธิแก่คนไทยในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของประเทศดังกล่าว (หลักต่างตอบแทน) เช่นกัน เพื่อกำหนดเป็นกฎกระทรวงดังกล่าวต่อไป

๓. เมื่อยังไม่มีกฎกระทรวงเกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าว ตามมาตรา ๙ วรรค ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เป็นดุลยพินิจของหน่วยงานที่เป็นผู้ครอบครองข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ที่จะพิจารณาเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวหรือไม่ ตามความเหมาะสม ซึ่งเป็นดุลยพินิจของหน่วยงานรัฐในการดำเนินการอยู่แล้วตามความชอบและด้วยเหตุผลอันเป็นธรรม

เรื่องหรือของ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)

ประเด็น กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการเปิดเผยรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ซึ่งโครงการหรือกิจการ

ที่ต้องจัดทำรายงานดังกล่าว ได้เสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อตรวจสอบและพิจารณา เสนอความเห็นเบื้องต้นเกี่ยวกับรายงานฯ เพื่อนำเสนอให้คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณา ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติ ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ กำหนดไว้ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมจะเปิดเผยรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมต่อหน่วยงานหรือประชาชนที่มาร้องขอได้เพียงใด

ผลการพิจารณา

คณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วมีความเห็นดังนี้

๑. รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ไม่ว่าจะจัดทำโดยโครงการของเอกชนหรือโครงการที่ไม่ต้องเสนอ ขอรับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี หรือโครงการของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และโครงการร่วมกับเอกชนที่ต้องเสนอขอความเห็นชอบ จากคณะรัฐมนตรี หากมาอยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมแล้ว ถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งประชาชนมีสิทธิขอเข้าตรวจดูได้ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

๒. หากรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมตามข้อ ๑ อยู่ในระหว่างการพิจารณาของสำนักงาน นโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือคณะกรรมการผู้ชำนาญการซึ่งยังไม่เสร็จสิ้น ยังไม่มีผลการ พิจารณาเป็นที่ยุติแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจมีคำสั่งเปิดเผยหรือมิให้เปิดเผย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวก็ได้ ตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ แต่หากปฏิเสธก็ต้องแจ้งสิทธิการอุทธรณ์ตามกฎหมายด้วย อย่างไรก็ดี การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอาจปิดลับหรือไม่ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่จะมีผลกระทบเสียหายในการแข่งขันทางธุรกิจหรือการค้าได้

๓. คณะกรรมการฯ มีข้อสังเกตว่า รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมนั้น เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้น จนเป็นรายงานฉบับสมบูรณ์แล้ว มีการกำหนดให้เก็บไว้ในห้องสมุดของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม เพื่อให้หน่วยงานหรือประชาชนเข้าค้นคว้าตรวจดูได้ และเมื่อพิจารณาประโยชน์สาธารณะของการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวแล้ว สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมควรคำนึงถึงประโยชน์สาธารณะ เป็นสำคัญในการพิจารณาใช้ดุลพินิจที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอยู่ระหว่างการพิจารณาข้อเสนอขององค์การภาคี รวม ๓๖ องค์การ โดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทย ซึ่งได้เสนอให้มีการกำหนดให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ เช่น รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม รายงานการตรวจมลพิษและมลภาวะต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐ สัญญาการใช้ ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ฯลฯ เป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งหากผลการพิจารณาของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในเรื่องนี้เห็นว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ควรเป็นข้อมูลสาธารณะที่ประชาชนควรเข้าถึงได้โดยสะดวกและไม่ต้องร้องขอ ก็จักกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของ ข้อมูลดังกล่าวจัดข้อมูลนั้นไว้ ณ ศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานนั้นๆ ต่อไป



ด้านการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์การไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

๑. การคุ้มครองสิทธิอุทธรณ์ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

การดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นกระบวนการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้หรือได้รับข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงาน ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งปฏิเสธคำขอข้อมูลข่าวสารของประชาชน ซึ่งตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๒๕ วรรคสี่ กำหนดให้ประชาชนมีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งปฏิเสธของหน่วยงานของรัฐได้ ๓ กรณี คือ

- (๑) คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕
- (๒) คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านของผู้มีประโยชน์ได้เสียตามมาตรา ๑๗
- (๓) คำสั่งไม่แก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือลบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๕

ทั้งนี้ตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.) มีอำนาจหน้าที่พิจารณาคำอุทธรณ์เบื้องต้นเพื่อส่งเรื่องให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแต่ละสาขา เพื่อดำเนินกระบวนการพิจารณาวินิจฉัยตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ปัจจุบันคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีด้วยกัน ๕ สาขา ดังนี้

๑. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์และสาธารณสุข
๒. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ
๓. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร
๔. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ
๕. คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย

๒. ผลการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑)

๒.๑ การใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชน

ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ ๑ มกราคม ๒๕๕๑ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้รับคำอุทธรณ์ของประชาชน และพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เพื่อพิจารณาวินิจฉัย รวมทั้งสิ้น ๑๙๐ เรื่อง ซึ่งจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ มีจำนวนเรื่องใกล้เคียงกับปี ๒๕๕๐ ซึ่งมีจำนวน ๑๙๓ เรื่อง

ตารางแสดงจำนวนอุทธรณ์ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - พ.ศ. ๒๕๕๑

| ปี | ๒๕๔๖ | ๒๕๔๗ | ๒๕๔๘ | ๒๕๔๙ | ๒๕๕๐ | ๒๕๕๑ |
|--------------------|------|------|------|------|------|------|
| จำนวนเรื่องอุทธรณ์ | ๑๕๑ | ๑๘๖ | ๑๖๘ | ๑๕๓ | ๑๙๓ | ๑๙๐ |

เมื่อเปรียบเทียบข้อมูลสถิติของปี พ.ศ. ๒๕๕๑ กับสถิติของเรื่องอุทธรณ์ย้อนหลัง ๕ ปี (ปี พ.ศ. ๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) พบว่าการใช้สิทธิอุทธรณ์ของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ มีแนวโน้มสูงขึ้น

๒.๒ การดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

- ผลการดำเนินการเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ

ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ได้ดำเนินการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์เป็นที่ยุติ รวมทั้งสิ้น ๑๖๐ เรื่อง โดยมีคำวินิจฉัยทั้งสิ้น ๑๕๖ คำวินิจฉัย และมีคำสั่งให้ยุติเรื่องอื่นเนื่องจากผู้อุทธรณ์ขอถอนเรื่อง หรือหน่วยงานยอมเปิดเผยก่อนที่จะมีคำวินิจฉัย เป็นจำนวน ๔ คำสั่ง

- ผลการพิจารณาวินิจฉัย และการวิเคราะห์ข้อมูล

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ มีคำวินิจฉัยให้เปิดเผยรวม ๘๖ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๕๕ ของเรื่องที่ได้มีคำวินิจฉัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ และมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ ๗๐ คำวินิจฉัย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของเรื่องที่ได้มีคำวินิจฉัยในปี พ.ศ. ๒๕๕๑

ตารางแสดงแสดงคำวินิจฉัยจำแนกตามรายสาขา

| กวด. สาขาต่าง ๆ | คำวินิจฉัย (เรื่อง) | ผลการพิจารณา | |
|--|---------------------|--------------|-----------|
| | | เปิดเผย | ยกอุทธรณ์ |
| ๑. สาขาการแพทย์และสาธารณสุข | - | - | - |
| ๒. สาขาต่างประเทศและความมั่นคงของประเทศ | - | - | - |
| ๓. สาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรม และการเกษตร | ๕ | ๔ | ๑ |
| ๔. สาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ | ๒ | ๒ | - |
| ๕. สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย | ๑๔๙ | ๘๐ | ๖๙ |
| รวม | ๑๕๖ | ๘๖ | ๗๐ |

เมื่อพิจารณาสรุปภาพรวมของคำวินิจฉัยทั้งหมดในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ พบว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ถึงร้อยละ ๔๕ ของเรื่องที่วินิจฉัย สรุปผลภาพรวมดังกล่าววิเคราะห์ได้ว่า ปัจจุบันหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์นั้นมีความรู้ ความเข้าใจในการให้ความคุ้มครองสิทธิของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ สามารถใช้ดุลพินิจโดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมถึงประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันได้เป็นอย่างดี ข้อมูลข่าวสารจำนวนมากที่สมควรให้เปิดเผย หน่วยงานของรัฐก็ดำเนินการเปิดเผยไปในขั้นต้นภายใต้กรอบหลักเกณฑ์ของกฎหมาย ทำให้เรื่องอุทธรณ์ของประชาชนอันเกิดจากกรณีที่หน่วยงานของรัฐใช้ดุลพินิจไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยไม่เกิดผลอันสมควรลดจำนวนลงมาก เป็นการช่วยลดภาระงานวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งเรื่องอุทธรณ์กรณีที่หน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นโดยชอบด้วยกฎหมายที่จะต้องปกปิดข้อมูลข่าวสารไว้เพื่อการบังคับใช้กฎหมายตามอำนาจหน้าที่ให้มีประสิทธิภาพ และเพื่อการคุ้มครองรักษาประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนไปพร้อมกัน หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบสามารถให้เหตุผลที่มีน้ำหนักให้คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรับฟังได้ ส่งผลให้เชื่อได้ว่าการยกอุทธรณ์มีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญ

สำหรับจำนวนเรื่อง que เข้าสู่กระบวนการพิจารณาและมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดแล้วในปี ๒๕๕๑ จำแนกเป็นประเภทเรื่องต่าง ๆ ได้ดังนี้

| ลำดับ | ประเภทเรื่องอุทธรณ์ | จำนวนเรื่อง | คิดเป็นร้อยละ |
|-------|----------------------|-------------|---------------|
| ๑. | การดำเนินการทางวินัย | ๕๑ | ๓๓ % |
| ๒ | การจัดซื้อจัดจ้าง | ๑๑ | ๗ % |

| ลำดับ | ประเภทเรื่องอุทธรณ์ | จำนวนเรื่อง | คิดเป็นร้อยละ |
|-------|--|-------------|---------------|
| ๓. | การตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงาน | ๔๒ | ๒๗ % |
| ๔. | ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล | ๙ | ๖ % |
| ๕. | การบริหารงานบุคคลและการประเมินผลการปฏิบัติงาน | ๒๑ | ๑๓ % |
| ๖. | ข้อมูลข่าวสารอื่น ๆ | ๒๒ | ๑๔ % |
| | รวมเรื่องอุทธรณ์ | ๑๕๖ | ๑๐๐ % |

ผลการวิเคราะห์สถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๑ ที่จำแนกประเภทข้อมูลข่าวสารตามลักษณะของเนื้อหาสาระสำคัญแล้ว พบว่า เป็นเรื่องอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารด้านการดำเนินการทางวินัย มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๓๓ ของเรื่องอุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัย รองลงมา คือเรื่องเกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ คิดเป็นร้อยละ ๒๗ และเป็นเรื่องเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลและการประเมินการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๔ ตามลำดับ โดยมีข้อสังเกตว่าเรื่องอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างและงบประมาณโครงการของรัฐมีจำนวนลดลงอย่างเห็นได้ชัดเจน ซึ่งมีเพียงร้อยละ ๗ เท่านั้น

สำหรับผลสรุปสถิติจำนวนเรื่องอุทธรณ์ในปี ๒๕๕๑ ที่จำแนกประเภทผู้อุทธรณ์ พบว่า ผู้อุทธรณ์เป็นเจ้าของหน้าที่ของรัฐ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๕๖ ของผู้อุทธรณ์ที่มีคำวินิจฉัยในปี ๒๕๕๑ ซึ่งส่วนใหญ่คือผู้ที่มีส่วนได้เสียกับข้อมูลข่าวสารด้านการดำเนินการทางวินัย รองลงมา เป็นประชาชนทั่วไป คิดเป็นร้อยละ ๒๔ ส่วนใหญ่เป็นผู้อุทธรณ์เกี่ยวกับการตรวจสอบการใช้อำนาจและการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ที่เหลือเป็นองค์กรภาคเอกชน นักการเมือง และผู้สื่อข่าว รวมกัน คิดเป็นร้อยละ ๑๖ โดยมีรายละเอียดสถิติดังนี้

จำนวนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์จำแนกตามประเภทบุคคลต่าง ๆ ได้ดังนี้

| ลำดับ | ประเภทเรื่องอุทธรณ์ | จำนวนเรื่อง | คิดเป็นร้อยละ |
|-------|---------------------------|-------------|---------------|
| ๑. | เจ้าหน้าที่ของรัฐ | ๘๗ | ๕๖ % |
| ๒. | ประชาชนทั่วไป | ๔๔ | ๒๘% |
| ๓. | เอกชน องค์กรต่างๆ | ๑๒ | ๘ % |
| ๔. | นักการเมืองและผู้สื่อข่าว | ๑๓ | ๘ % |
| | รวม | ๑๕๖ | ๑๐๐ % |

๒.๓ คำวินิจฉัยเรื่องอุทธรณ์ในปี พ.ศ. ๒๕๕๑ (๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๑) ที่สำคัญ มีดังนี้

ในปี ๒๕๕๑ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารได้มีคำวินิจฉัยที่น่าสนใจและถือได้ว่าเป็นแนวทางมาตรฐานในการใช้ดุลพินิจพิจารณาเกี่ยวกับการเปิดเผย หรือไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านวินัย

ส่วนการสอบสวนทางวินัยที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ผู้ถูกกล่าวหาไม่มีสิทธิได้รับข้อมูลข่าวสารเท่าที่จำเป็นเพียงพอในการต่อสู้โต้แย้งข้อกล่าวหา เช่น คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ข้อมูลข่าวสารของราชการปกติที่นำมาประกอบส่วนการสอบสวน ซึ่งตามปกติประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารนั้นได้อยู่แล้ว และหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องจัดหาตามนัยมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ส่วนข้อมูลข่าวสารที่ยังไม่สมควรให้เปิดเผยเนื่องจากเป็นกรณีที่มีการดำเนินการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จ เช่น รายงานการสอบสวนข้อเท็จจริง หนังสือร้องเรียนกล่าวหา บันทึกถ้อยคำพยานบุคคล บันทึกความเห็นของเจ้าหน้าที่ เพราะจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการตรวจสอบและการดำเนินการทางวินัยเสื่อมประสิทธิภาพหรืออาจไม่สำเร็จ

ตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้ร้องเรียนแม้จะมีส่วนได้เสียเกี่ยวกับสำนวนการสอบสวนทางวินัย แต่เมื่อพิจารณาซึ่งนำหนักเปรียบเทียบกับส่วนได้เสียของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว การเปิดเผยย่อมกระทบต่อชื่อเสียงของผู้ถูกกล่าวหามากกว่า

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการทางด้านสำนวนคดี

สำนวนคดีที่อยู่ระหว่างดำเนินการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบสำนวนคดี ไม่ว่าจะอยู่ในขั้นพนักงานสอบสวน หรือคณะกรรมการ ป.ป.ช. หรือ พนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี การเปิดเผย ย่อมจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินการทางคดีเสื่อมประสิทธิภาพหรืออาจไม่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามนัยมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิในที่ดิน

การเปิดเผยหนังสือแสดงกรรมสิทธิในที่ดิน ได้แก่ โฉนดที่ดิน น.ส. ๓ ก และ ส.ค. ๑ เป็นต้น โดยผู้ขอไม่มีเหตุจำเป็นอันสมควร ไม่ใช่บุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมาย ถือได้ว่าเป็นการรบกวน รุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับชื่อของบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

การเปิดเผยชื่อของบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ไม่รวมถึงข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเฉพาะตัวของบุคคลนั้น ไม่เป็นการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่หน่วยงานจะต้องให้ความคุ้มครองความเป็นส่วนบุคคล การเปิดเผยเพียงชื่อดังกล่าวไม่เข้าลักษณะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล

การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐเพื่อการบริหารงานบุคคลเกี่ยวกับการโยกย้าย แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมทั้งบันทึกชี้แจงแสดงเหตุผลความจำเป็นในการแต่งตั้งโยกย้าย ไม่เป็นความเห็นภายในหรือคำแนะนำภายในหน่วยงานของรัฐในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด ตามนัยมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๓) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นข้อมูลข่าวสารที่อาจมีคำสั่งให้เปิดเผยได้ โดยเฉพาะเปิดเผยให้กับผู้ขอที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการดังกล่าว เพื่อเป็นการตรวจสอบความถูกต้องโปร่งใสในการใช้ดุลพินิจของผู้เกี่ยวข้อง

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้ประกันตน

การเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกันตนที่อยู่ในความครอบครองของสำนักงานประกันสังคมให้กับเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเพื่อการบังคับชำระหนี้ จะกระทบต่อสภาพการทำงานของลูกค้า และจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างนายจ้างกับลูกจ้างทำให้ผู้เกี่ยวข้องโดยตรงขาดความเชื่อถือต่อระบบประกันสังคมได้ อีกทั้งยังทำให้สำนักงานประกันสังคมกลายเป็นสำนักงานที่สนับสนุนการติดตามชำระหนี้ของเจ้าหน้าที่ ส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานของสำนักงานประกันสังคมตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. ๒๕๓๓ หากเจ้าหน้าที่ยังมีหนทางอื่นในการวางระบบประกันชำระหนี้ หรือดำเนินการบังคับชำระได้ ก็ไม่มีเหตุจำเป็นให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลในระบบประกันสังคม

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่สำคัญเกี่ยวกับกรณีที่หน่วยงานของรัฐฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒

กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ โดยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายในกำหนดระยะเวลา ๗ วันนับแต่ได้รับทราบคำวินิจฉัย

๑. ความเป็นมา

๑.๑ ความเป็นมาเบื้องต้นสรุปได้ว่า ผู้อุทธรณ์คือ บริษัทวิลาวิศน์ จำกัด ใช้สิทธิขอให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการประกวดราคาโครงการพัฒนาที่ดินของการรถไฟแห่งประเทศไทย แต่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอโดยให้เหตุผลว่า "ข้อมูลข่าวสารตามคำขอเป็นความเห็นภายในของการรถไฟแห่งประเทศไทยในการดำเนินการเรื่องหนึ่งเรื่องใด หากเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวอาจมีผลกระทบต่อการทำงานของรถไฟแห่งประเทศไทย และอาจกระทบส่วนได้เสียของบริษัท เจ. เจ. มอลล์ จำกัด" ผู้อุทธรณ์

จึงใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

๑.๒ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๑) พิจารณาแล้วมีคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ วินิจฉัยให้การรถไฟแห่งประเทศไทยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานสรุปผลการพิจารณาการประกวดราคา และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการประกวดราคา

๑.๓ เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับทราบคำวินิจฉัย ที่ สค ๑๘/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ แล้วก็ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยดังกล่าวภายในระยะเวลา ๗ วัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ที่กำหนดไว้

๑.๔ ต่อมาการรถไฟแห่งประเทศไทยยื่นฟ้องคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย (คณะที่ ๑) ต่อศาลปกครองกลางเมื่อวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘ เพื่อขอให้มีคำสั่งเพิกถอนคำวินิจฉัยดังกล่าว

๒. การพิจารณาคดีของศาลปกครอง

ศาลปกครองชั้นต้นพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา การรถไฟแห่งประเทศไทยจึงอุทธรณ์คำสั่งของศาลปกครองกลางต่อศาลปกครองสูงสุด เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๘

ศาลปกครองสูงสุดมีคำสั่งไม่รับคำฟ้องไว้พิจารณา เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๘ ยินตามคำสั่งศาลปกครองชั้นต้น โดยศาลปกครองสูงสุดได้พิจารณาเห็นว่า บทบัญญัติตามมาตรา ๔๒ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๕๒ บัญญัติให้ผู้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองต้องเป็นผู้ได้รับหรืออาจได้รับความเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ แต่กรณีนี้ ผู้ถูกฟ้องคดี (การรถไฟแห่งประเทศไทย) ใช้อำนาจวินิจฉัยตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ คำวินิจฉัยของผู้ถูกฟ้องคดี (กวด.) จึงเป็นการควบคุมตรวจสอบการใช้ดุลยพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐชั้นต้น ผลของคำวินิจฉัยย่อมเป็นที่สุดและผู้ฟ้องคดีที่จะต้องปฏิบัติตาม (คำพิพากษาคดีหมายเลขดำที่ ๓๗๙/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๗๙๕/๒๕๕๘)

เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยได้รับทราบคำสั่งศาลปกครองสูงสุดแล้ว จึงได้ดำเนินการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยครบถ้วน

๓. การดำเนินการของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (กขร.)

๓.๑ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ (สขร.) ได้รายงานความคืบหน้ากรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยให้ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการทราบมาโดยลำดับ และเมื่อศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งเป็นที่ยุติแล้ว สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงได้เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๕๙ ว่า คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มีสถานะเป็นคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารย่อมเป็นที่สุดตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งผูกพันหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยไม่อาจโต้แย้งหรือฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ และแม้ว่าศาลจะได้มีคำพิพากษาไว้แล้วก็ตาม ก็ไม่อาจถือเป็นหลักประกันหรือไม่อาจสร้างความมั่นใจให้กับประชาชนได้ชัดเจนว่า การฟ้องคดีต่อศาลปกครองในทำนองเดียวกันนี้จะไม่เกิดขึ้นอีก หากยอมให้หน่วยงานของรัฐยกข้อโต้แย้งพร้อมเหตุผลปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการไปฟ้องต่อศาลปกครองได้ ย่อมมีผลกระทบต่อการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยและสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจึงเสนอขอให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณามาตรการและแนวทางปฏิบัติต่อกรณีที่หน่วยงานของรัฐไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัย และยกเรื่องไปฟ้องศาลปกครองเพื่อให้ใช้เป็นแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสมต่อไป

ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้วให้ถือกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นบรรทัดฐาน พร้อมทั้งได้มีมติให้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีมติห้ามหน่วยงานของรัฐฟ้องคดีเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัย

ของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่อศาลปกครองในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนผู้ใช้สิทธิอุทธรณ์ ทั้งนี้ เพื่อให้กรณีเช่น การรถไฟแห่งประเทศไทยฟ้องเป็นคดีปกครองเกิดขึ้นได้อีก ซึ่งต่อมาคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๔๙ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครองตามข้อเสนอของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

๓.๒ ต่อมาในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ เมื่อวันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๕๐ ที่ประชุมได้พิจารณารายงานสรุปของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยอีกครั้ง กรณีไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยได้ยื่นฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อให้เพิกถอนคำวินิจฉัย ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ เสนอให้ที่ประชุมพิจารณาทางเลือกเพื่อให้มีการดำเนินการ ดังนี้

๓.๒.๑ ให้ดำเนินการทางวินัยกับผู้ที่เกี่ยวข้อง กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี หรือ

๓.๒.๒ ให้อุทธรณ์กรณีการรถไฟแห่งประเทศไทย เนื่องจากกรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยมีเหตุอันสมควรที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายใน ๗ วัน นับแต่ได้ทราบคำวินิจฉัย

โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในฐานะฝ่ายเลขานุการฯ เสนอความเห็นประกอบการพิจารณาว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยได้ใช้สิทธิฟ้องต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัย ฝ่ายเลขานุการฯ จึงเห็นว่ากรณีการรถไฟแห่งประเทศไทยได้ใช้สิทธิตามช่องทางกระบวนการยุติธรรมอันสมควร ซึ่งในขณะนั้นไม่ปรากฏว่ามีแนวทางปฏิบัติใดที่ชัดเจนห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีต่อศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารไว้ถือปฏิบัติ

เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองให้เพิกถอนคำวินิจฉัย กรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทยจึงเป็นคดีแรกที่ศาลปกครองได้พิจารณาและมีคำสั่งอันเป็นที่สุด จึงอาจถือได้ว่าการกระทำของการรถไฟแห่งประเทศไทยที่ไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยมิได้มีเจตนาอันไม่ชอบเพื่อฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ดังนั้นการที่การรถไฟแห่งประเทศไทยฟ้องกระบวนการยุติธรรมทางศาลโดยยื่นฟ้องคดีต่อศาลปกครองในกรณีดังกล่าวข้างต้นจึงพอเข้าใจได้ว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยมีเหตุอันสมควรให้ชะลอการเปิดเผยคำวินิจฉัยที่ สค ๑๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ไว้ก่อนได้

ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๐ ได้มีการอภิปรายอย่างกว้างขวาง โดยมีความเห็นเป็นสองแนวทาง คือ

(๑) นายกิตติศักดิ์ ปกติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีความเห็นว่า กรณีที่การรถไฟแห่งประเทศไทยไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยที่ สค ๑๘/๒๕๔๘ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ถือว่าเป็นการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒ ที่ลงมติเห็นชอบแนวทางการดำเนินการในการบังคับใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยเคร่งครัดภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัย เมื่อการรถไฟแห่งประเทศไทยฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ย่อมมีความผิดทางวินัย

(๒) กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการโดยตำแหน่งจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา (นางจรรยา เจียมวิจิตร) มีความเห็นว่า การที่การรถไฟแห่งประเทศไทยได้แย้งการปฏิบัติตามคำวินิจฉัยโดยการใช้อิทธิพลฟ้องต่อศาลปกครอง ด้วยเข้าใจโดยสุจริตว่า การรถไฟแห่งประเทศไทยมีสิทธิจะฟ้องคดีต่อศาลปกครองได้ ถือว่าการฟ้องคดีของการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นการกระทำโดยสุจริต มิได้จงใจฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว และภายหลังที่ศาลปกครองสูงสุดได้มีคำสั่งวินิจฉัยเป็นที่สุดแล้ว การรถไฟแห่งประเทศไทยก็ได้ปฏิบัติตามคำวินิจฉัยเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งสงวนสิทธิเพื่อขออุทธรณ์ต่อที่ประชุมว่าไม่เห็นด้วยในกรณีนี้ หากมีมติให้พิจารณาดำเนินการทางวินัยกับการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อไป

อย่างไรก็ตาม ที่ประชุมได้มีมติให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดำเนินการสรุปข้อเท็จจริงกรณีนี้แจ้งต่อกระทรวงคมนาคมให้พิจารณาดำเนินการกับการรถไฟแห่งประเทศไทยต่อไป

๔. ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย

นับแต่ที่ได้มีคำพิพากษาของศาลปกครองกรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย และคณะรัฐมนตรีมีมติ

ห้ามฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยแล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่าจนถึงปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานของรัฐแห่งใดกระทำการฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ ดังกล่าวโดยไม่ชอบเกิดขึ้นอีก

๕. บทสรุปเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับหน่วยงานของรัฐ

๕.๑ กรณีของการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญนำไปสู่การสร้างแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนให้แก่หน่วยงานของรัฐทุกหน่วยถือปฏิบัติได้เป็นอย่างดี หากต่อไปการรถไฟแห่งประเทศไทยหรือหน่วยงานอื่นใดไม่ยอมเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำวินิจฉัยภายในระยะเวลา ๗ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือพยายามยกเรื่องไปฟ้องศาลปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยอีก การกระทำดังกล่าวย่อมถือได้ว่ามีเจตนาฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๕๒ โดยชัดแจ้ง ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีหน้าที่สอดส่อง ดูแล ให้ผู้บังคับบัญชาหรือหน่วยงานต้นสังกัดดำเนินการตามระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัดต่อไป

๕.๒ แม้ว่ามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ ห้ามมิให้หน่วยงานของรัฐฟ้องคดีปกครองเพื่อเพิกถอนคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่มีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบ และปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอีก อีกทั้งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีการเผยแพร่องค์ความรู้ให้แก่หน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่องโดยการอบรม สัมมนา รวมถึงมีหนังสือตอบข้อหารือ แจ้างแนวทางปฏิบัติและคำวินิจฉัยอย่างเป็นทางการและแจ้งผ่านทางสื่อต่างๆ อย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี แต่ก็ยังมีหน่วยงานของรัฐบางหน่วยงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับหลักการคุ้มครองสิทธิรับรู้ของประชาชน

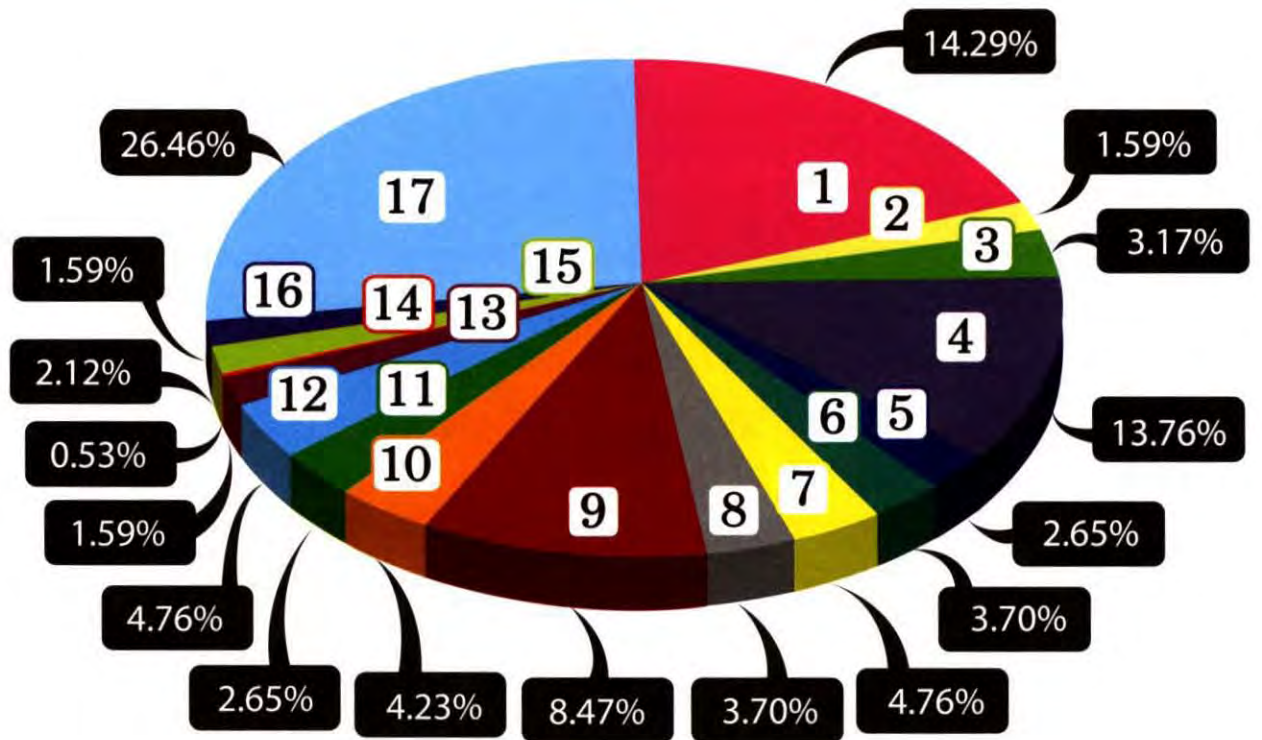
หน่วยงานของรัฐที่ไม่เข้าใจหลักการและกลไกการคุ้มครองสิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้พยายามมีหนังสือถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอความเห็น ว่าสมควรยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ เสีย โดยให้เหตุผลว่า มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวมีผลกระทบต่อประสิทธิภาพและการบริหารงานของราชการของหน่วยงาน ในประเด็นนี้พิจารณาได้ว่าหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่เข้าใจหลักสิทธิขั้นพื้นฐานของบุคคลในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๕๖ ได้บัญญัติไว้ และไม่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการคุ้มครองสิทธิรับรู้ตามกฎหมายกลไกของพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อีกทั้งไม่พยายามศึกษาทำความเข้าใจให้่องแท้ในสาระสำคัญและวัตถุประสงค์ของมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องเพื่อสามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง รวมถึงไม่ได้ตรวจสอบแนวคำพิพากษาของศาลปกครองที่ได้วินิจฉัยกรณีที่เป็นปัญหาทำนองเดียวกันเป็นที่ยุติและถือเป็นบรรทัดฐานไว้แล้ว ก่อนที่จะจัดทำความเห็นเพื่อเสนอให้ยกเลิกมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ในเรื่องนี้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ในฐานะประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้ยืนยันให้คงมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๔ ไว้ต่อไป



ตารางแสดงจำนวนเรื่องอุทธรณ์จำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี 2551

| หน่วยงาน | มกราคม | กุมภาพันธ์ | มีนาคม | เมษายน | พฤษภาคม | มิถุนายน | กรกฎาคม | สิงหาคม | กันยายน | ตุลาคม | พฤศจิกายน | ธันวาคม | รวม | % |
|---|--------|------------|--------|--------|---------|----------|---------|---------|---------|--------|-----------|---------|-----|--------|
| 1. ส่วนราชการอิสระ | 0 | 5 | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 1 | 2 | 0 | 4 | 3 | 27 | 14.29 |
| 2. สำนักงานรัฐมนตรี | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 3 | 1.59 |
| 3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | 1 | 0 | 1 | 3 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 6 | 3.17 |
| 4. กระทรวงศึกษาธิการ | 5 | 6 | 0 | 0 | 3 | 1 | 3 | 1 | 1 | 1 | 3 | 2 | 26 | 13.76 |
| 5. กระทรวงคมนาคม | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 5 | 2.65 |
| 6. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร | 1 | 0 | 1 | 3 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 7 | 3.70 |
| 7. กระทรวงสาธารณสุข | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 1 | 0 | 2 | 9 | 4.76 |
| 8. กระทรวงมหาดไทย | 0 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 2 | 1 | 1 | 0 | 0 | 0 | 7 | 3.70 |
| 9. กระทรวงการคลัง | 0 | 3 | 1 | 0 | 1 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 | 7 | 0 | 16 | 8.47 |
| 10. กระทรวงยุติธรรม | 0 | 3 | 0 | 2 | 0 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 8 | 4.23 |
| 11. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | 0 | 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 5 | 2.65 |
| 12. กระทรวงแรงงาน | 0 | 0 | 1 | 3 | 0 | 1 | 3 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 9 | 4.76 |
| 13. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1.59 |
| 14. กระทรวงอุตสาหกรรม | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0.53 |
| 15. หน่วยงานที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสิ่งแวดล้อม | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 4 | 2.12 |
| 16. หน่วยงานการบริหารส่วนภูมิภาค | 1 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 3 | 1.59 |
| 17. หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น | 4 | 2 | 1 | 4 | 6 | 5 | 7 | 3 | 4 | 4 | 6 | 4 | 50 | 26.46 |
| รวม | 16 | 25 | 11 | 22 | 14 | 15 | 19 | 10 | 13 | 10 | 21 | 13 | 189 | 100.00 |

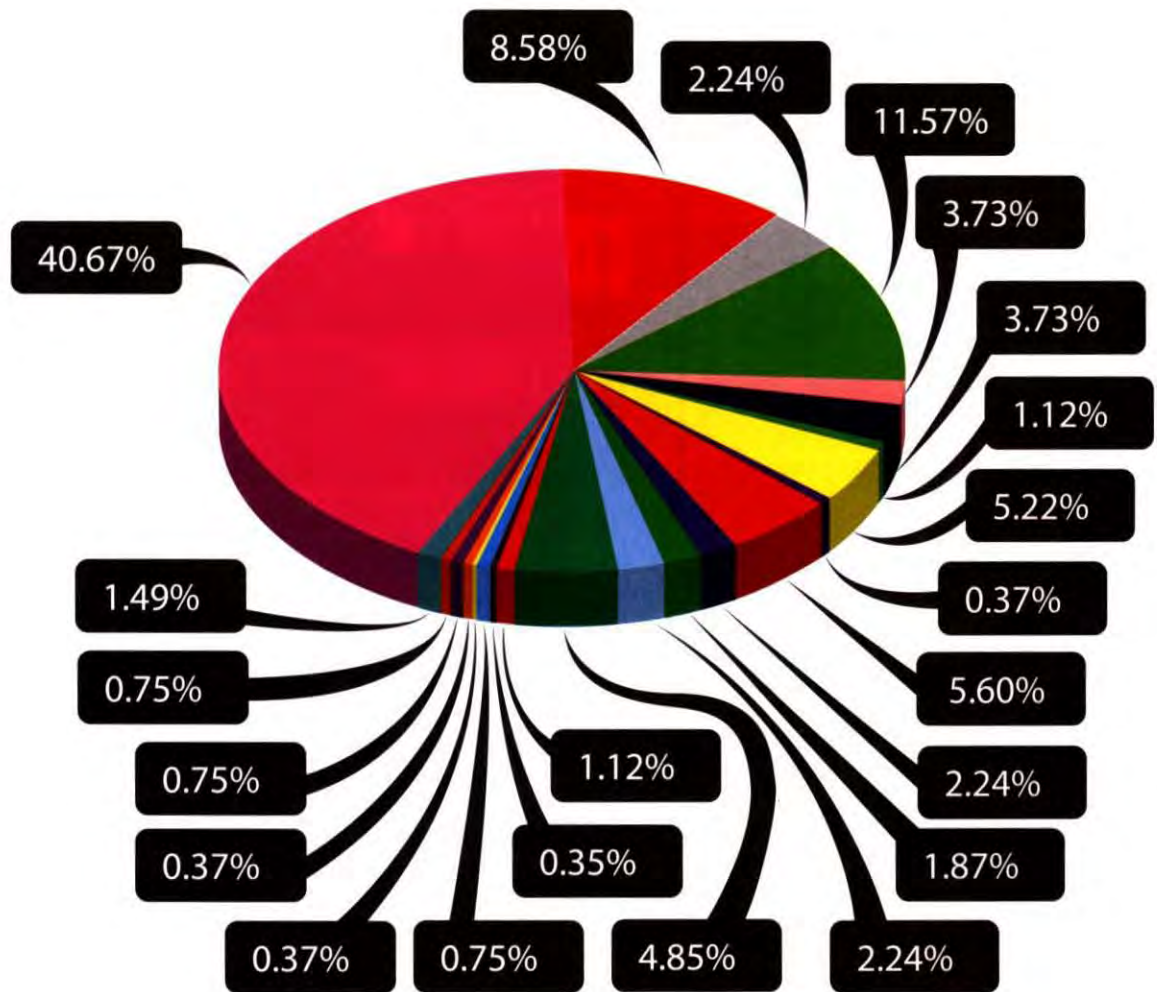
เรื่องอู่ทอรรถน์จำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี 2551



- | | |
|---|---|
| ■ 1. ส่วนราชการการอิสระ | ■ 2. สำนักนายกรัฐมนตรี |
| ■ 3. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ■ 4. กระทรวงศึกษาธิการ |
| ■ 5. กระทรวงคมนาคม | ■ 6. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร |
| ■ 7. กระทรวงสาธารณสุข | ■ 8. กระทรวงมหาดไทย |
| ■ 9. กระทรวงการคลัง | ■ 10. กระทรวงยุติธรรม |
| ■ 11. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ | ■ 12. กระทรวงแรงงาน |
| ■ 13. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม | ■ 14. กระทรวงอุตสาหกรรม |
| ■ 15. หน่วยงานราชการที่ไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง | ■ 16. หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค |
| ■ 17. หน่วยงานราชการบริหารส่วนท้องถิ่น | |

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

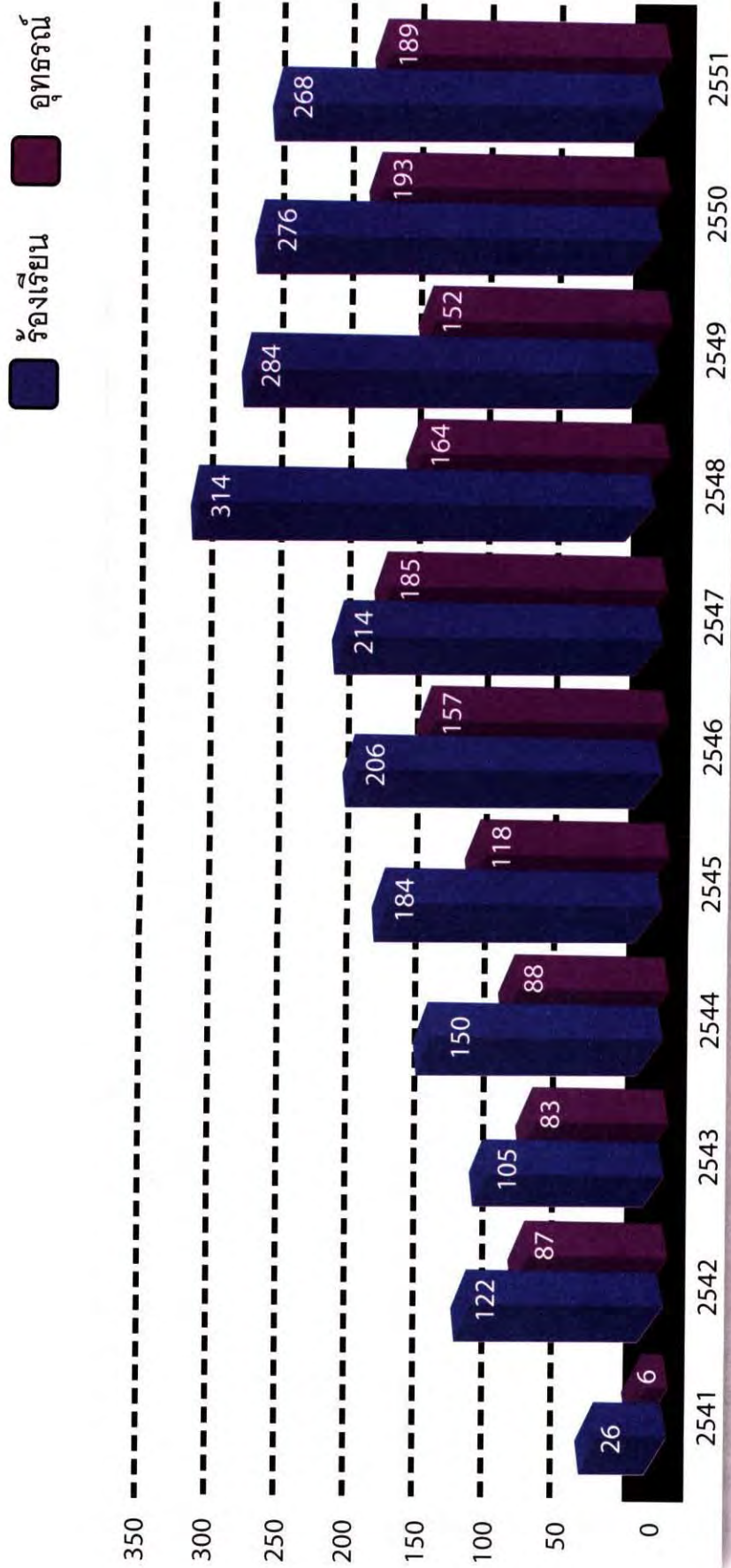
เรื่องร้องเรียนจำแนกตามหน่วยงาน กระทรวง ทบวง กรม ปี 2551



- | | |
|---|--|
| ■ 1. ส่วนราชการการอิสระ | ■ 2. สำนักนายกรัฐมนตรี |
| ■ 3. กระทรวงศึกษาธิการ | ■ 4. กระทรวงคมนาคม |
| ■ 5. กระทรวงการคลัง | ■ 6. กระทรวงพลังงาน |
| ■ 7. กระทรวงสาธารณสุข | ■ 8. กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ |
| ■ 9. กระทรวงมหาดไทย | ■ 10. กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร |
| ■ 11. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ | ■ 12. กระทรวงแรงงาน |
| ■ 13. กระทรวงยุติธรรม | ■ 14. กระทรวงวัฒนธรรม |
| ■ 15. กระทรวงพาณิชย์ | ■ 16. กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม |
| ■ 17. กระทรวงการต่างประเทศ | ■ 18. กระทรวงกลาโหม |
| ■ 19. กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม | ■ 20. ส่วนราชการที่ไม่มีสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงหรือทบวง |
| ■ 21. หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค | ■ 22. หน่วยราชการบริหารส่วนท้องถิ่น |

ข้อมูล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2551

แผนภูมิแสดงจำนวนเรื่องร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2541 - 2551



หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2543 - 2551

| รหัส | 2543 | | 2544 | | 2545 | | 2546 | | 2547 | | 2548 | | 2549 | | 2550 | | 2551 | |
|------|------------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|
| | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ |
| 1 | 4 | 5 | 5 | 4 | 9 | 7 | 6 | 6 | 9 | 12 | 32 | 16 | 21 | 24 | 27 | 26 | 23 | 27 |
| 2 | 6 | 6 | 3 | 1 | 3 | 5 | 6 | 4 | 2 | 4 | 12 | 6 | 3 | 5 | 3 | 3 | 6 | 3 |
| 3 | 2 | 2 | 2 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 0 | 3 | 1 | 1 | 0 |
| 4 | 16 | 12 | 5 | 9 | 11 | 7 | 10 | 17 | 15 | 10 | 14 | 6 | 8 | 9 | 12 | 16 | 10 | 16 |
| 5 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 |
| 6 | 13 | 13 | 6 | 3 | 3 | 3 | 5 | 1 | 6 | 3 | 4 | 4 | 9 | 0 | 3 | 4 | 5 | 6 |
| 7 | 11 | 1 | 20 | 8 | 10 | 8 | 5 | 3 | 9 | 7 | 4 | 3 | 17 | 1 | 9 | 4 | 10 | 5 |
| 8 | 1 | 2 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 2 | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 |
| 9 | 11 | 2 | 7 | 7 | 11 | 9 | 7 | 7 | 7 | 6 | 11 | 8 | 9 | 6 | 6 | 5 | 15 | 7 |
| 10 | 1 | 2 | 1 | 2 | 1 | 1 | 4 | 4 | 4 | 7 | 10 | 8 | 4 | 4 | 6 | 11 | 13 | 8 |
| 11 | 2 | 0 | 1 | 3 | 2 | 3 | 2 | 1 | 2 | 11 | 5 | 20 | 1 | 5 | 4 | 10 | 6 | 9 |
| 12 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 |
| 13 | 21 | 8 | 29 | 14 | 29 | 14 | 36 | 29 | 31 | 31 | 50 | 31 | 45 | 31 | 44 | 45 | 31 | 26 |
| 14 | 7 | 5 | 13 | 10 | 8 | 4 | 8 | 7 | 5 | 7 | 15 | 13 | 17 | 4 | 11 | 2 | 14 | 9 |
| 15 | 0 | 1 | 1 | 1 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 | 1 | 2 | 0 | 1 | 0 | 3 | 3 | 0 | 1 |
| 16 | 10 | 7 | 6 | 4 | 9 | 7 | 3 | 3 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 17 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 1 | 3 | 2 | 3 | 1 | 0 | 0 |
| 18 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 1 | 2 | 0 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 1 | 5 |
| 19 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 | 1 | 3 | 0 |
| 20 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 | 7 | 1 | 3 | 2 | 2 | 0 | 2 | 3 |
| 21 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 2 | 3 | 4 | 3 | 2 | 2 | 3 | 2 | 6 | 7 |
| 22 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 0 | 3 | 0 |
| 23 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 24 | 13 | 9 | 12 | 7 | 16 | 16 | 14 | 20 | 20 | 17 | 9 | 4 | 6 | 7 | 13 | 2 | 2 | 4 |
| 25 | 7 | 0 | 8 | 3 | 5 | 8 | 18 | 15 | 10 | 15 | 16 | 7 | 9 | 9 | 5 | 11 | 4 | 3 |
| 26 | 34 | 6 | 30 | 11 | 63 | 20 | 72 | 25 | 82 | 39 | 115 | 31 | 124 | 38 | 112 | 46 | 109 | 50 |
| 27 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 28 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| | 164 | 83 | 150 | 88 | 184 | 118 | 206 | 151 | 214 | 185 | 314 | 164 | 284 | 152 | 276 | 193 | 268 | 189 |
| | รวม | | | | | | | | | | | | | | | | | |

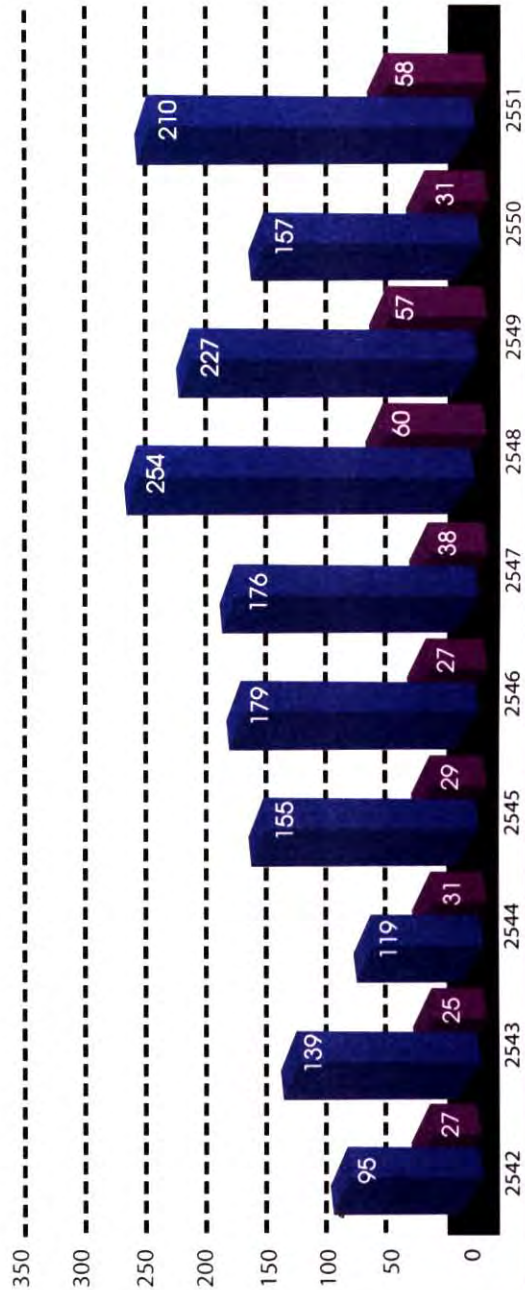
หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

สถิติเพศแยกตามรายปี

| เพศ | ปี พ.ศ. | | | | | | | | | | | | |
|-----------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|---------|--|--|--|
| | ปี 2542 | ปี 2543 | ปี 2544 | ปี 2545 | ปี 2546 | ปี 2547 | ปี 2548 | ปี 2549 | ปี 2550 | ปี 2551 | | | |
| ร้องเรียน | 95 | 139 | 119 | 155 | 179 | 152 | 254 | 227 | 229 | 210 | | | |
| อุทธรณ์ | 70 | 69 | 71 | 101 | 129 | 176 | 130 | 117 | 150 | 152 | | | |
| ชาย | 27 | 25 | 31 | 17 | 22 | 38 | 34 | 35 | 47 | 58 | | | |
| หญิง | 122 | 164 | 150 | 184 | 206 | 214 | 164 | 152 | 276 | 268 | | | |
| รวม | 87 | 83 | 88 | 118 | 151 | 185 | 185 | 184 | 193 | 189 | | | |

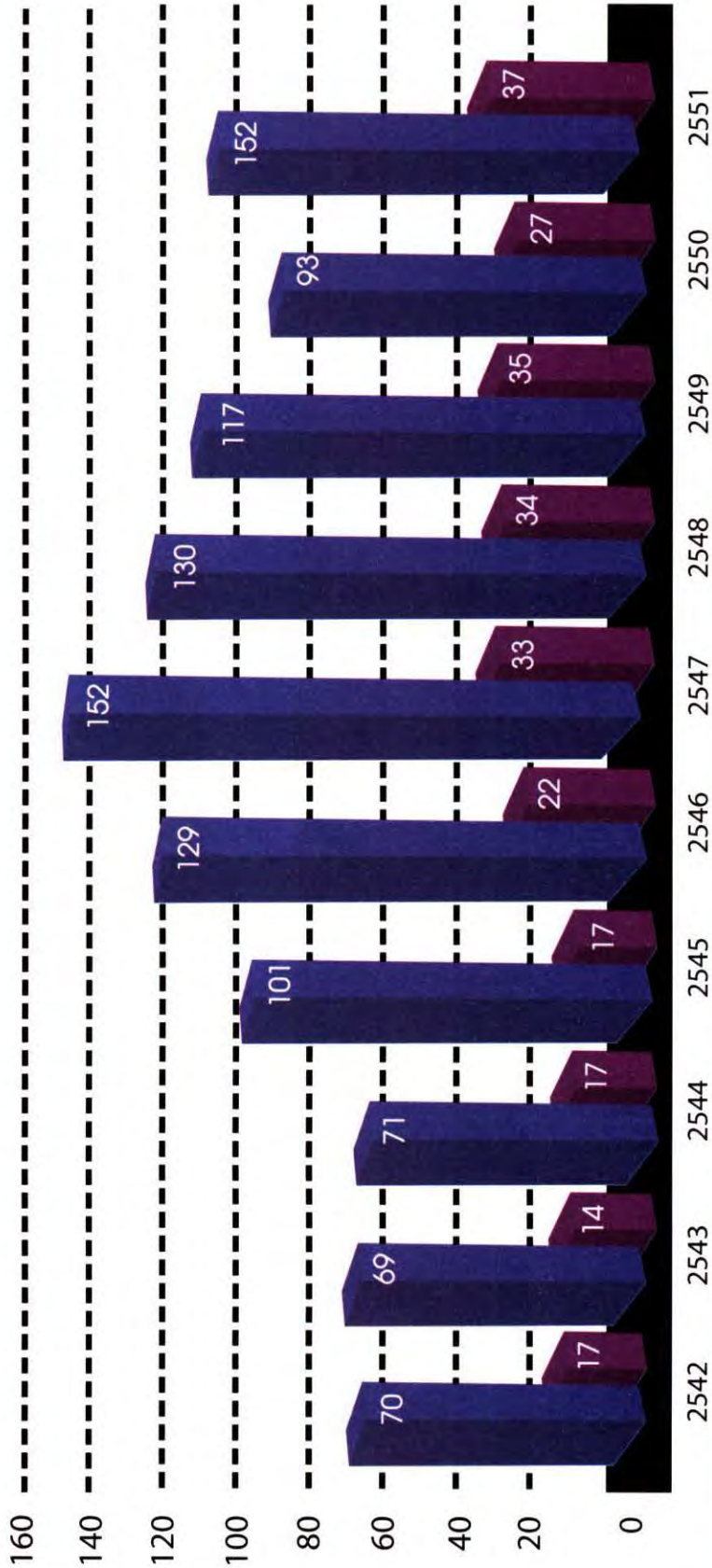
แผนภูมิแสดงสถิติเพศแยกตามรายปี เรื่องร้องเรียน

ชาย หญิง



แผนภูมิแสดงสถิติเพศแยกตามรายปี เรื่องอุทธรณ์

ชาย หญิง

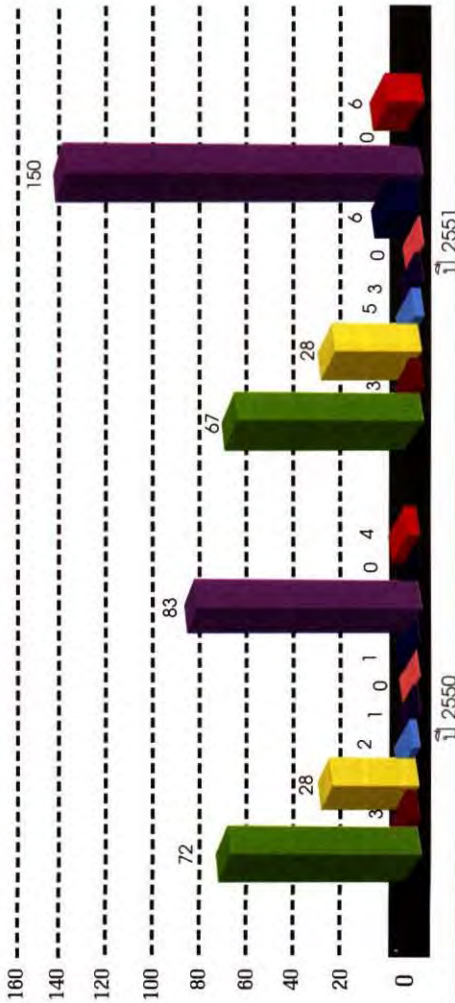


สถิติเพศแยกตามรายปี

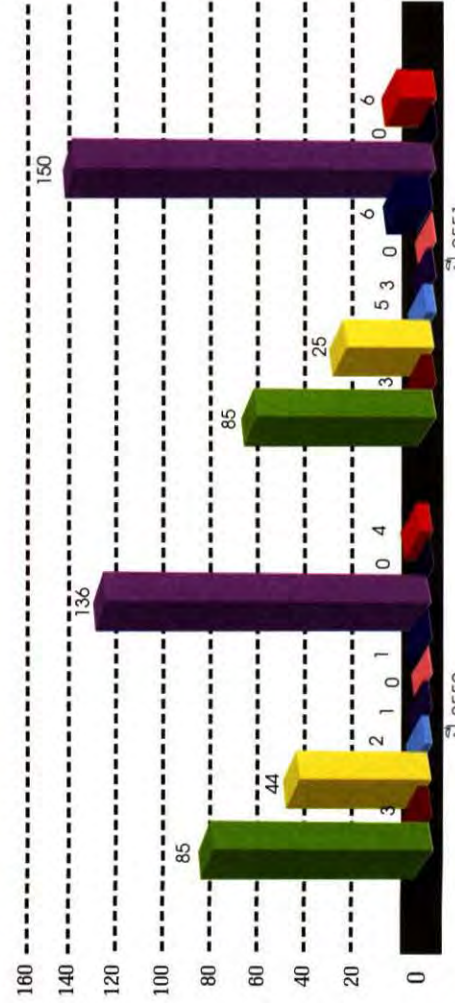
| ลำดับที่ | ประเภทอาชีพ | ปี 2542 | | ปี 2543 | | ปี 2544 | | ปี 2545 | | ปี 2546 | | ปี 2547 | | ปี 2548 | | ปี 2549 | | ปี 2550 | | ปี 2551 | |
|----------|-------------------------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|-----------|---------|
| | | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ | ร้องเรียน | อุทธรณ์ |
| 1 | จนท.ของรัฐ | 26 | 28 | 74 | 37 | 52 | 44 | 66 | 45 | 82 | 55 | 74 | 68 | 100 | 73 | 82 | 67 | 85 | 72 | 67 | 87 |
| 2 | นักหนังสือพิมพ์ | 7 | 17 | 8 | 3 | 3 | 4 | 7 | 6 | 4 | 6 | 12 | 6 | 16 | 1 | 12 | 6 | 3 | 3 | 3 | 0 |
| 3 | นักธุรกิจ/พนักงานบริษัท | 35 | 8 | 33 | 24 | 44 | 16 | 39 | 25 | 32 | 20 | 25 | 33 | 52 | 23 | 54 | 18 | 44 | 28 | 28 | 20 |
| 4 | นักเรียน/นักศึกษา | 3 | 4 | 0 | 0 | 0 | 0 | 2 | 1 | 0 | 0 | 1 | 0 | 2 | 1 | 11 | 3 | 2 | 2 | 5 | 0 |
| 5 | NGO | 2 | 2 | 4 | 2 | 2 | 1 | 2 | 2 | 1 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 3 | 0 |
| 6 | มูลนิธิ | 1 | 0 | 0 | 2 | 1 | 2 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 7 | นักการเมือง | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 1 | 1 | 1 | 0 | 0 | 2 | 0 | 2 | 0 | 1 | 1 | 6 | 6 |
| 8 | ประชาชนทั่วไป | 38 | 21 | 41 | 13 | 45 | 19 | 67 | 35 | 85 | 65 | 94 | 74 | 125 | 59 | 121 | 58 | 136 | 83 | 150 | 73 |
| 9 | ศาล | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 1 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 | 0 |
| 10 | อื่นๆ | 10 | 6 | 4 | 2 | 2 | 2 | 1 | 2 | 1 | 4 | 7 | 4 | 14 | 6 | 2 | 0 | 4 | 4 | 6 | 3 |
| | รวม | 122 | 87 | 164 | 83 | 150 | 88 | 184 | 118 | 206 | 151 | 214 | 185 | 314 | 164 | 284 | 152 | 276 | 193 | 268 | 189 |

หมายเหตุ: สถิติการร้องเรียน-อุทธรณ์ ปี 2551 ตั้งแต่เดือนมกราคม - เดือนธันวาคม

แผนภูมิแสดงสถิติอาชีพแยกตามรายปี เรื่องอุทธรณ์



แผนภูมิแสดงสถิติอาชีพแยกตามรายปี เรื่องร้องเรียน



สำนักงานคณะกรรมการการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

www.oic.go.th

E-mail : infothai@oic.go.th

ผู้อำนวยการสำนักงาน

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๗

ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๒๗๐

ฝ่ายบริหารทั่วไป

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๖๒

ส่วนนโยบายและวิเคราะห์

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๙๒๗๐

ส่วนงานวินิจฉัยยุทธวิธี

โทร. ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๕๙

ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๑๓๖๖

ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓

กลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๒๐๑๓

หนังสือรายงานประจำปี ๒๕๕๑

คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ISBN 978-616-7197-69-2

จำนวนพิมพ์ ๑,๐๐๐ เล่ม

ที่ปรึกษา

นางวนิดา สักการโกศล ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

คณะทำงานวิชาการ

ส่วนนโยบายและวิเคราะห์

ส่วนงานวินิจฉัยอุทธรณ์

ส่วนดำเนินการเรื่องร้องเรียนและตอบข้อหารือ

ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

กลุ่มงานพัฒนาระบบสารสนเทศข้อมูลข่าวสาร

คณะทำงานพิสูจน์อักษรและรูปเล่ม

ส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร

จัดทำโดย

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓

โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓

www.oic.go.th

E-mail : infothai@oic.go.th

พิมพ์ที่ บริษัทไพน์ พรินท์เทค จำกัด

โทรศัพท์ ๐ ๓๘๓๕ ๒๙๑๔-๕

โทรสาร ๐ ๓๘๓๕ ๒๙๑๓

ส 04439

นร สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงานปลัด
01 สำนักนายกรัฐมนตรี. สำนักงาน
1.1 คณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร...
2551 รายงานประจำปี 2551 คณะ
กรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ.

“ เปิดเผยเป็นหลัก

ปกปิดเป็นข้อยกเว้น ”



โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๒ ๒๒๘๓ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๘๕๔๓
<http://www.oic.go.th> E-mail : infothai@oic.go.th